

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Na Lázni 335, 257 65 Čechtice

IČO: 70996890

REDIZO: 600041981

ZÁKLADNÍ ŠKOLY ČECHTICE

Název programu: Školní vzdělávací program
Čechtice

Platné pro IZO: 102 002 258
113 000 081

č. j: 54/2021

Projednáno na pedagogické radě dne 25.8.2021

Projednáno ve školské radě 4.11.2021

Vydáno v Čechticích

Mgr. Dana Vesecká

1 Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Čechtice

Používaná zkratka: ŠVP Čechtice

Platnost dokumentu od

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

1.2 Předkladatel

Základní škola Čechtice, okr. Benešov

Na Lázni 335

257 65 Čechtice

IČO: 70996890

REDIZO: 600041981

Telefon: 317 853 037 – ředitelna školy
317 853 112 – kancelář školy, ústředna

Ředitelka školy: Mgr. Dana Vesecká

e-mail: zs@zscechtice.cz

Koordinátoři ŠVP:

Mgr. Petra Drápelová

Monika Pinkasová

Mgr. Jindra Toulová

Autoři ŠVP: kolektiv pedagogů ZŠ Čechtice

1.3 Zřizovatel školy

Městys Čechtice

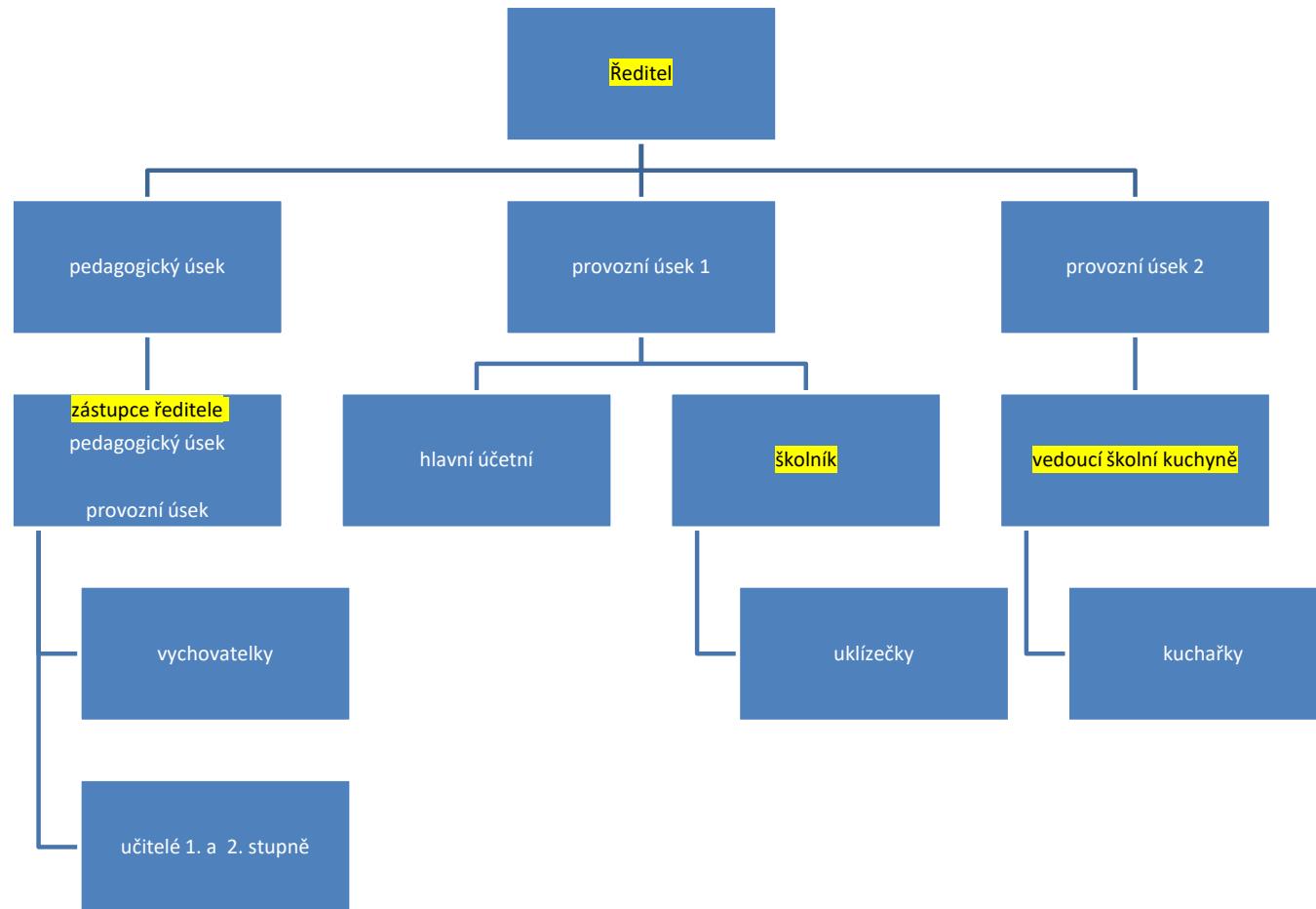
Nám. Dr. Tyrše 56

257 65 Čechtice

IČO: 00231550

Telefon: 317 853 321 – starosta
317 853 320 – ústředna

1.4 Organizační schéma

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Areál školy byl otevřen v roce 1996. Vznikl jako novostavba na „zelené louce“. Areál byl v průběhu dalších let dotvářen a dokončen byl v roce 2019 přistavbou odborných učeben.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola Čechtice sdružuje základní školu, školní jídelnu a školní družinu. Škola je tvořena prvním až devátým ročníkem. V současné době má kapacitu 270 žáků. Přibližně 2/5 tvoří místní žáci a 3/5 žáci dojíždějící z okolních obcí. Škola je umístěna v klidné části městyse v blízkosti přírody. Školní družina má kapacitu 80 žáků, kapacita školní jídelny je 500 jídel.

2.3 Vybavení školy

Škola je umístěna na okraji města Čechtice v nové moderní třípatrové budově. Součástí objektu je kuchyně s jídelnou, tři třídy školní družiny a společenská místnost. V budově školy je umístěna žákovská a učitelská knihovna. V samostatném křídle budovy je umístěna tělocvična s příslušenstvím. Škola disponuje školním hřištěm a školním dvorem.

V roce 2019 byla dokončena přistavba odborných učeben., která byla realizovaná z projektu IROP. Byly vybudovány 4 nové bezbariérové učebny se zázemím, vážící se na klíčové kompetence přírodních věd, komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi, technickými a řemeslnými obory. Konkrétně byly vybudovány učebny chemie, dílny, učebna přírodních věd s vytápěným skleníkem a multifunkční učebna digitálních technologií.

Okolí školy je využito k výuce přírodopisu a environmentální výchovy jako učebna v přírodě.

2.3.1 Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna se studovnou. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny navazují kabinety a bohaté sbírky učebních pomůcek.

2.3.2 Prostorové

Areál školy je možné rozdělit na 4 části – hlavní budovu, tělocvičnu se zázemím, jídelnu s kuchyní, hřiště a dětskou zahradu. V areálu školy se nachází i parkoviště s vjezdem z hlavní ulice, které slouží zaměstnancům školy a rodičům, kteří vyzvedávají své děti ze školy či školní družiny.

Hlavní budova slouží pro výuku 1. a 2. stupně, ve 3. patře je umístěna ŠD. V této budově sídlí vedení školy, jsou zde všechny odborné učebny a kabinety se sbírkami (fyzika, chemie, přírodopis, matematika, zeměpis, hudební výchova a rodinná výchova, výtvarná výchova, cizí jazyky, dílny, domácí nauky) včetně dvou učeben výpočetní techniky, ve 3. patře je knihovna se studovnou. V hlavní budově je i školní bufet, nápojový automat.

Přístavba. Cílem projektu bylo vybudován odborných učeben a zázemí k nim potřebné na Základní škole Čechtice, okres Benešov, p. o., a to pomocí přístavby ke stávající budově školy. Byly zde vybudovány a vybaveny bezbariérové odborné učebny (se zázemím pro zaměstnance) vážící se na klíčové kompetence přírodních věd, komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi, technickými a řemeslnými obory. Konkrétně byly vybudovány následující učebny: odborná učebna chemie, dílny, učebna přírodních věd s vytápěným skleníkem a multifunkční učebna digitálních technologií, která bude zároveň sloužit jako jazyková učebna. K jednotlivým učebnám bylo rovněž vybudováno zázemí pro žáky i pedagogické pracovníky (WC pro učitele i žáky, 2 šatny, 3 kabinety, sklad chemikálií) a místnost pro úklid, serverovna a technická místnost. Všechny učebny i zázemí jsou bezbariérové. Prostřednictvím realizace projektu je posílena kvalita výuky chemie, přírodopisu, dílen, pěstitelství, digitálních technologií a cizích jazyků v souvislosti s odbornými předměty vyučovanými ve škole, a to předmětu přírodopisu, přírodovědy, prvouky,

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

pracovní výchovy, ICT, finanční gramotnosti, mediální výchovy, cizích jazyků, chemie, umění a kultury. Cílem zřízení multifunkční učebny digitálních technologií je propojení těchto předmětů prostřednictvím digitálních technologií a software a naučit děti využívat počítač pro reálný pracovní život.

Tělocvična se zázemím se nachází v pravém křídle budovy. Velikostně patří mezi středně velké tělocvičny a plně vyhovuje potřebám výuky (malá kopaná, florbal, apod.), k dispozici jsou šatny a kompletní sociální zázemí. Tělocvična slouží potřebám školy i veřejnosti.

Jídelna s kuchyní je umístěna v levém křídle budovy. Jídelna je prostorná, počet míst k sezení je 70.

Areál hřišť a dětské zahrady zahrnuje čtyři hřiště (velké – fotbal, první malé – basketbal, házená, tenis, volejbal atd., druhé malé – volejbal, nohejbal, třetí malé – další hry.) Pro děti mladšího školního věku (především pro školní družinu) je určena **dětská zahrada** s dřevěnými prolézačkami, hradem, houpačkami.

Při hezkém počasí slouží pro oddych i pro výuku pod širým nebem školní dvůr. Pro aktivní využití ve volných chvílích mohou žáci využít dva pevně zabudované stoly pro stolní tenis, které se nacházejí ve dvoře školy.

Škola je bezbariérová, integrovat vozíčkáře je možné.

2.3.3 Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku nejen ICT, ale i dalších předmětů jsou určeny 3 učebny výpočetní techniky. Učitelé mají k dispozici počítače v kabinetech (cílem je minimálně jeden počítač v každém kabinetě).

Počítače na hlavní budově jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e – mailovou schránku s adresou.

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Ve sborovně a kanceláři je umístěna kvalitní kopírka, kterou mohou využívat pedagogové i žáci.

Škola po technické stránce disponuje kvalitně vybavenou učebnou dílen, učebnou domácích nauk a keramickou dílnou.

2.3.4 Hygienické

Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků slouží školní bufet a nápojové automaty.

Pro odpočinek je k dispozici školní družina (mladší žáci), od jara do podzimu otevřený dvůr, stoly pro stolní tenis a školní dětská zahrada s prolézačkami a houpačkami pro ŠD a žáky 1. stupně.

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí u sportovního areálu školy (tělocvičny a hřiště). Tělocvičny jsou pronajímány organizované veřejnosti, za určitých podmínek má neorganizovaná veřejnost přístup zdarma na školní hřiště).

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně 20 učitelů vč. 1 výchovného poradce (pro 1. a pro 2. stupeň) a 3 vychovatelky školní družiny, asistenti integrovaných žáků. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých pedagogů až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pedagoga pro děti vyžadující zvláštní péči. Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou SPJ, psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů, vzdělání managementu a výchovného poradce a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.

2.5 Charakteristika žáků

Kromě žáků z Čechtic tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí – prostředí menšího města i venkova. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků.

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků s SPUCH i žáků s jiným zdravotním postižením. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplnován.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, případně pomocí elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, v konzultačních hodinách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zák. zástupců). Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá Den otevřených dveří. Na návštěvu zveme i mateřské školy z okolí. Pro rodiče budoucích prvňáků pořádáme informační schůzky. Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů SRPDŠ. Rada se schází 2x za školní rok, popř. dle potřeby. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

SPRDŠ spolupořádá pro žáky poznávací a pobytové zájezdy. Podílí se na zajištění kurzu s výukou lyžování a jiných akcích.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb.¹ § 167 a §168 zřizovatel zřízuje školskou radu. Ve školské radě zastupují školu 3 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Základem vzdělávání a výchova integrovaných žáků je úzká spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami, centry a dalšími institucemi. V případě integrovaných žáků se specifickými postiženími škola spolupracuje se speciálně pedagogickými centry.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s ekocentry a Úřadem Městyse v Čechticích.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola prostřednictvím školní knihovny s Obecní knihovnou v Čechticích a s Muzeem Podblanicka ve Vlašimi.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět v měsíčníku Čechtické noviny, o větších událostech informuje v Deníku Bohemia – Benešovské listy, případně v dalších médiích.

---

¹ Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 24. září 2004 s platností od 1. ledna 2005.

2.7 Projekty, mezinárodní spolupráce

2.7.1 Dlouhodobé školní projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do dlouhodobého školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

O zařazení dalších dlouhodobých školních projektů do výuky rozhoduje ředitel školy.

2.7.2 Školní projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

O zařazení dalších školních projektů do výuky rozhoduje ředitel školy.

2.7.3 Realizace projektů

- Rozpracováním projektu bude vždy pověřen vedoucí projektu, který si určí další spolupracovníky týmu.
- U projektů jsou uváděny pouze hlavní cíle, které budou naplňovány každoročně různými formami a metodami práce.
- Projekty napomáhají naplnit průřezová témata, která jsou u projektu uvedena.

2.7.4 Seznam projektů

I. období 1. – 3. ročník

Velikonoce

Dílny jsou v jednotlivých třídách, program si stanovuje třídní učitel, v každé dílně jiná technika.

- Cíl projektu:
  - Zvládnutí vlastního chování
  - Utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci
  - Utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Uvědomění si hodnoty spolupráce a pomoci
  - Pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
  - Rozvíjení schopnosti poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- Průřezová téma:
- OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
  - GV – jsme Europané
  - MKV
  - EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vánoce

Dílny jsou v jednotlivých třídách, program si stanovuje třídní učitel, v každé dílně je jiná technika a jiný program.

- Cíl projektu:
  - Vést k porozumění sobě samému i druhým,
  - Rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti,
  - Utvářet pozitivní (nezraňující) postoj k sobě samému i druhým,
  - Vést k prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování,
  - Utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti,
  - Podporovat pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám,
  - Poskytnout znalost některých základních pojmu multikulturní terminologie,
  - Naučit se úspěšně a samostatně zapojit se do mediální komunikace.
- Průřezová téma:
  - OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
  - GV – Evropa a svět nás zajímá
  - MKV – lidské vztahy, kulturní diference
  - MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Plavání – základní výcvik

Pro žáky 3. a 4. tříd výuka plavání v plavecké škole

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázní 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Cíl projektu:

- Podporovat dovednosti a přinášet vědomosti týkající se duševní hygieny

- Obsah projektu:

Základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu.

- Průřezové téma:

OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena

Branný den

Projekt je zaměřen na první pomoc, topografiu, mimořádné situace, požární ochranu, ochranu přírody a životního prostředí, ochranu člověka za mimořádných situací.

- Cíl projektu:

- Přispívat k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- Získat základní sociální dovednosti při řešení složitých situací
- Vést k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
- Rozvíjet porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí, důsledkům lidských činností na prostředí
- Vést k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

- Průřezová téma:

OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje a praktická etika

EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí

Projekt Charita

Pro žáky 1. – 3. ročníků, dobrovolná charitativní pomoc dětem v dětských domovech, charitativní pomoc v domovech důchodců, pečovatelských domech...

- Cíl projektu:

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Uvědomovat si hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
  - Naučit se aktivně obhajovat a dodržovat lidská práva a svobody
  - Rozvinout komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentativní schopnosti a dovednosti
  - Prohloubit schopnost empatie, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
  - Vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
  - Vést k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
  - Poskytnout žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
  - Naučit přjmout druhého jedince se stejnými právy, naučit se uvědomit si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné
- Průřezová téma:
    - OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, hodnoty – postoje – praktická etika
    - VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát
    - MV – lidské vztahy

Kouzlo knížek

Pro žáky 1. – 3. ročníků, posílení čtenářských schopností, práce s knihou – dramatizace, přednes, reprodukce přečteného... .Využití Obecní knihovny v Čechticích, žákovské knihovny jako učeben.

- Cíl projektu:
  - Pomáhat k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
  - Vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
  - Vést k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
  - Přispívat k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
  - Napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázní 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Učit žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- Stimulovat, ovlivňovat a korigovat jednání a hodnotový systém žáků, učit je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- Průřezová téma:
  - OSV – sociální rozvoj – komunikace
  - MKV – lidské vztahy; multikulturalita

II. období 4. – 5. ročník

Velikonoce

Dílny jsou v jednotlivých třídách, program si stanovuje třídní učitel, v každé dílně je jiná technika.

- Cíl projektu:

- Zvládnutí vlastního chování
- Utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci
- Utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- Uvědomění si hodnoty spolupráce a pomocí
- Pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- Rozvíjení schopnosti poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

- Průřezová téma:

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

GV – jsme Evropané

MKV

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vánoce

Dílny jsou v jednotlivých třídách, program si stanovuje třídní učitel, v každé dílně je jiná technika a jiný program.

- Cíl projektu:

- Vést k porozumění sobě samému i druhým
- Rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- Utvářet pozitivní (nezraňující) postoj k sobě samému i druhým
- Vést k prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- Utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- Podporovat pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- Poskytnout znalost některých základních pojmu multikulturní terminologie
- Naučit se úspěšně a samostatně zapojit se do mediální komunikace

- Průřezová téma:

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

GV – Evropa a svět nás zajímá

MKV – lidské vztahy, kulturní diference

MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Cestujeme v čase

Děti se učí používat časovou osu, data správně řadit a zařazovat data nová.

- Cíl projektu:

- Formovat studijní dovednosti
- Rozvíjet a podporovat komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- Vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- Naučit a umožnit posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)

- Průřezové téma:

OSV – sebepoznání a sebepojetí

VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát

Branný den

Zaměřeno na první pomoc, topografií, mimořádné situace, požární ochranu, ochranu přírody a životního prostředí, ochranu člověka za mimořádných situací.

- Cíl projektu:

- Přispívat k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- Získat základní sociální dovednosti při řešení složitých situací
- Vést k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
- Rozvíjet porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí, důsledkům lidských činností na prostředí
- Vést k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

- Průřezová téma:

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje a praktická etika

EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí

Plavání – rozšiřující výcvik

Pro žáky 4. – 5. tříd plavání v plavecké škole

- Cíl projektu:

- Podporovat dovednosti a přinášet vědomosti týkající se duševní hygieny

- Průřezové téma:

OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena

Projekt Charita

Pro žáky 4. – 5. ročníků, dobrovolná charitativní pomoc dětem v dětských domovech, v Klokánku..., charitativní pomoc v domovech důchodců, pečovatelských domech...

- Cíl projektu:

- Uvědomovat si hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- Naučit se aktivně obhajovat a dodržovat lidská práva a svobody
- Rozvinout komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- Prohloubit schopnost empatie, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- Vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- Vést k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- Poskytnout žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- Naučit přijmout druhého jedince se stejnými právy, naučit se uvědomit si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné
- Rozvíjet schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí

- Průřezová téma:

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje – praktická etika

VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát

MV – lidské vztahy

Kouzlo knížek

Pro žáky 6. – 9. ročníků, posílení čtenářských schopností, práce s knihou – dramatizace, přednes, reprodukce přečteného... Spolupráce starších a mladších žáků (komunikace, využití volného času...). Využití Obecní knihovny v Čechticích, žákovské knihovny jako učeben.

- Cíl projektu:

- Pomáhat k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- Vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- Vést k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- Přispívat k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- Napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- Učit žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- Stimulovat, ovlivňovat a korigovat jednání a hodnotový systém žáků, učit je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu

- Průřezová téma:

OSV – sociální rozvoj – komunikace

MKV – lidské vztahy; multikulturalita

III. období 6. – 9. ročník

Velikonoce

Dílny jsou v jednotlivých třídách, program si stanovuje třídní učitel, v každé dílně je jiná technika.

- Cíl projektu:
  - Zvládnutí vlastního chování
  - Utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci
  - Utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
  - Uvědomění si hodnoty spolupráce a pomoci
  - Pochopení souvislosti evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
  - Rozvíjení schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- Průřezová téma:
  - OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
  - GV – jsme Evropané
  - MKV
  - EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vánoce

Dílny jsou v jednotlivých třídách, program si stanovuje třídní učitel, v každé dílně je jiná technika a jiný program. Důraz je kladen na práci s mladšími spolužáky.

- Cíl projektu:
  - Vést k porozumění sobě samému i druhým
  - Rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
  - Utvářet pozitivní (nezraňující) postoj k sobě samému i druhým
  - Vést k prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
  - Utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
  - Podporovat pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
  - Poskytnout znalost některých základních pojmu multikulturní terminologie
  - Naučit se úspěšně a samostatně zapojit se do mediální komunikace
- Průřezová téma:

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace

GV – Evropa a svět nás zajímá

MKV – lidské vztahy, kulturní diference

MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

My a veřejnost

Projekt je zaměřený na prezentaci školy navenek.

- Cíl projektu:

- Přispívat ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- Rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- Naučit využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- Pochopit cíle a strategie vybraných mediálních obsahů
- Vést k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- Získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- Vytvářet představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- Vést k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- Rozvíjet komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- Přispívat ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

- Průřezové téma:

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Mediální prezentace

Projekt pro žáky 9. ročníků. Zpracování obsahu pomocí prezentačního programu a prezentace sdělení před veřejností. Projekt je zakončen konferencí mediálních sdělení.

- Cíl projektu:
  - Rozvíjet citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
  - Vést k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
  - Rozvíjet citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
  - Napomáhat k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace
- Průřezové téma:

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Branný den

Zaměřeno na první pomoc, topografiu, mimořádné situace, požární ochranu, ochranu přírody a životního prostředí, ochranu člověka za mimořádných situací. Důraz je kladen na práci pro mladší spolužáky.

- Cíl projektu:
  - Přispívat k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
  - Získat základní sociální dovednosti při řešení složitých situací
  - Vést k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
  - Rozvíjet porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí, důsledkům lidských činností na prostředí
  - Vést k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

- Vést k vnímatelnému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- Průřezová téma:
  - OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje a praktická etika
  - EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí

Ochrana přírody

6. – 9. ročník, NP, CHKO, lokalizace, význam, předmět ochrany, možnosti využití pro cestovní ruch, pochopení důležitosti jejich existence.

- Cíl projektu:
  - Porozumět souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
  - Vést k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
  - Přispívat k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
  - Pochopit souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
  - Poskytovat znalosti, dovednosti a pěstovat návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
  - Ukazovat modelové příklady jednání z oblasti ochrany životního prostředí
  - Napomáhat rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
  - Seznamovat s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
  - Učit hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
  - Učit komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- Průřezové téma:
  - EV – ekosystémy; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Globální problémy současného světa

6. – 9. ročník, vymezení globálních problémů, vyhledání aktuálních informací, zpracování, prezentace globálních problémů, příčiny vzniku, diskuse o možných důsledcích.

- Cíl projektu:

- Vést k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- Vést k úctě k zákonu
- Rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku
- Učit sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- Přispívat k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- Rozvíjet a podporovat schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- Motivovat k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- Posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokálního, národního, evropského, globální dimenze)
- Vést k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- Vést k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

- Průřezové téma:

VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Lyžařský výcvikový kurz

Pro žáky 7., 8., 9. ročníku (vyučovací předmět tělesná výchova), získávání dalších pohybových dovedností.

- Cíl projektu:

- Vést k porozumění sobě samému a druhým
- Napomáhat k zvládání vlastního chování
- Přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni

- Průřezové téma:

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Náplň: Výzbroj a výstroj
Výstupy přídupem a odvratem
Obraty přešlapem, přívratem, odvratem
Sjezd
Odšlapování
Bruslení
Jízda na vleku
Oblouk v pluhu
Základní oblouk snožný, carvingový
Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině
Bruslení – jízda vzad, přešlapování, odšlapování
Doplňkové sportovní hry

Sportovní kurz

5-denní kurz v červnu pro žáky 8. ročníku

Cíl:

- získávání dalších pohybových dovedností
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- inspirovat žáky, ukázat jim zajímavé způsoby trávení volného času v podobě celé řady pohybových aktivit, které lze provozovat v přírodě
- poznávání přírodních a kulturních zajímavostí

Program:

Cykloturistika
Vodní turistika
Netradiční míčové a pohybové hry
Orienteační běh
Dle možností: triatlon, lanové aktivity, střelba ze vzduchovky, lukostřelba, netradiční týmové aktivity.

Projekt Charita

Pro žáky 6. – 9. ročníků, dobrovolná charitativní pomoc dětem v dětských domovech, v Klokánku..., charitativní pomoc v domovech důchodců, pečovatelských domech...

- Cíl projektu:

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Rozvíjet schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí
- Uvědomovat si hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- Naučit se aktivně obhajovat a dodržovat lidská práva a svobody
- Rozvinout komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- Prohloubit schopnost empatie, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- Vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- Vést k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- Poskytnout žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- Naučit přijmout druhého jedince se stejnými právy, naučit se uvědomit si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné
- Průřezová téma:
  - OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje – praktická etika
  - VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát
  - MV – lidské vztahy

Projekt Vánoce pro veřejnost

Příprava a realizace vánočních koncertů pro veřejnost.

- Cíl projektu:
  - Vést k porozumění sobě samému i druhým
  - Rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
  - Utvářet pozitivní (nezraňující) postoj k sobě samému i druhým
  - Vést k prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
  - Utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Podporovat pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- Poskytnout znalost některých základních pojmu multikulturní terminologie
- Naučit se úspěšně a samostatně zapojit se do mediální komunikace
- Vést k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- Průřezová téma:
  - OSV – osobnostní rozvoj – kreativita sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
  - VDO – občanská společnost a škola
  - GV – Evropa a svět nás zajímá
  - MKV – lidské vztahy, kulturní diference
  - MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Projekt Já a moje zdraví

Pro žáky 6. – 9. ročníků, výchova k nekuřáctví, postoj k tabáku, alkoholu, drogám, nácvik sociálně akceptovaných dovedností, práce s informacemi, zdravý životní styl, psychohygiena.

- Cíl projektu:
  - Vést k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
  - Umožňovat participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
  - Rozvíjet a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentativní schopnosti a dovednosti
  - Prohlubovat empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
  - Vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
  - Vést k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
  - Vychovávat k úctě k zákonu
  - Rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku
  - Rozvíjet a podporovat schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
  - Motivovat k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- Umožnit posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokálního, národního, evropského, globální dimenze)
- Vést k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- Vést k assertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu
- Průřezové téma:

VDO – občan, občanská společnost a stát

Kouzlo knížek

Pro žáky 6. – 9. ročníků, posílení čtenářských schopností, práce s knihou – dramatizace, přednes, reprodukce přečteného... Spolupráce starších a mladších žáků (komunikace, využití volného času...). Využití Obecní knihovny v Čechticích, žákovské knihovny jako učeben.

- Cíl projektu:
  - Pomáhat k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
  - Vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
  - Vést k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
  - Přispívat k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
  - Napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
  - Učit žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
  - Stimulovat, ovlivňovat a korigovat jednání a hodnotový systém žáků, učit je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- Průřezová téma:
  - OSV – sociální rozvoj – komunikace
  - MKV – lidské vztahy; multikulturalita

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Já a spolužáci

Pro žáky 6. – 9. ročníků, kladné mezilidské vztahy, prevence sociálně negativních jevů, osobní postoj žáků k problémům, nácvik sociálně akceptovaných dovedností, sociální klima jednotlivých tříd.

- Cíl projektu:
  - Vést k porozumění sobě samému a druhým
  - Napomáhat k zvládání vlastního chování
  - Přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
  - Rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
  - Utvářet a rozvíjet základní dovednosti pro spolupráci
- Průřezové téma:

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy; poznávání lidí; komunikace

Společné projekty

Projekt Poznáváme Evropu

Pro žáky 4. – 9. ročníků, získávání a rozšiřování jazykových dovedností a dalšího povědomí.

- Cíl projektu:

- Rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- Prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- Prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- Rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- Prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- Vede k pochopení významu společných politik a institucí evropské unie; seznámuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- Vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory, pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- Obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi

- Kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
  - Utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
  - Podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
  - Upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost
- Průřezové téma:
- GV – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

Projekt Finanční gramotnost

Pro žáky 8. – 9. ročníků, výchova ke správnému zacházení s penězi a majetkem, správný postoj ke správě osobních financí a osobního majetku, budování postoje ke spoření a zadlužování se, orientace budoucích občanů ve světě financí, schopnost základní orientace při správě osobních financí. Vybudování hodnotových postojů žáka nezbytných k tomu, aby v budoucnu finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Cíl projektu:

- Vést k pochopení různých forem vlastnictví
- Objasnit potřebu dodržování zásad ochrany vlastnictví a uplatňovat jejich znalost ve svém jednání
- Rozlišovat a porovnávat úlohu výroby, obchodu a služeb
- Objasnit podstatu a fungování trhu
- Popsat a objasnit vlastní způsoby zacházení s penězi a vysvětlit funkci bank
- Dodržovat zásady hospodárnosti a vyhýbat se rizikům hospodaření s penězi
- Rozlišit, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvést příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu dostávají občané
- Dodržovat zásady hospodárnosti, popsat a objasnit vlastní způsoby zacházení s penězi
- Vyhýbat se rizikům hospodaření s penězi

Průřezové téma: VDO – utváří povědomí žáka jako občana, občanská společnost a stát, rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, formuje studijní dovednosti OSV – mezilidské vztahy, kooperace a komunikace

MV - pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

EV - umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Klíčové kompetence: KU – žák vyhledává, třídí a zpracovává informace, vyvozuje z nich závěry
KŘP – učí se použít správný matematický postup, na jehož základě je možné zvolit správné rozhodnutí,
učí se obhájit svůj způsob řešení v konfrontaci s ostatními
KK – žák dokáže představit výsledky své práce formou prezentace,
dokáže pracovat s různými druhy textů, analyzovat je a vyhledávat v nich podstatné informace
KSP – žák se dokáže zapojovat do diskuse, je schopen diskutovat s rodiči na dané téma, dokáže spolupracovat při řešení problému se skupinou, obhájit svůj názor i akceptovat názory ostatních,
uvědomuje si potřebu ohleduplnosti na pracovišti
zacházení, uvědomuje si práva a povinnosti ve škole i mimo ni
KP – žák se naučí chápat podstatu, rizika a cíl podnikání;
dokáže využít získané znalosti a zkušenosti pro rozvoj a přípravu na budoucnost, správně se rozhoduje o dalším vzdělávání a dalším profesním zaměření

2.8 *Servisní služby*

2.8.1 Školní družina

viz příloha č. 1

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

Práce školní družiny je plánována vedoucí vychovatelkou s ohledem na přihlášené žáky, na roční období a na další okolnosti, které vyplynou ze situace. Vedoucí vychovatelka zpracovává roční plán ŠD, který předkládá řediteli školy ke schválení, a dále měsíční plány práce, které zachycují podrobnější plánovanou činnost ŠD. Svou činností ŠD pomáhá naplňovat poslání školy.

2.8.2 Školní informační centrum – knihovna a studovna

viz příloha č. 2

V knihovně a studovně je soustředěna většina informačních zdrojů školy. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné příručky a časopisy.

Celý fond knihovny je přístupný pedagogům i žákům. Žáci a učitelé mohou využívat služby kopírovacích strojů. V knihovně se pořádají výstavy (učebnice, k významným výročím a událostem apod.).

Učitelé hojně využívají fond a prostory knihovny ve výuce. Výuku doprovázejí videoprojekcí, tvoří zde referáty, vedou žáky k tomu, aby si sami vyhledávali informace a tím si také učební látku lépe osvojili. Žáci si mohou vypůjčit veškerou literaturu, kterou potřebují, zpracovávají zde referáty od vyhledávání informací až po vlastní realizaci.

Knihovna poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu. Škola má některá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol a tím dochází k její profilaci.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- komunikační dovednosti žáků,
- práci s výpočetní a komunikační technikou,
- sportovní výchovu,
- nabídku volitelných předmětů,
- inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro talentované žáky i žáky s různým druhem postižení.

Co chceme:

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které jim budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- chceme klást důraz na morální rozvoj jedince a tím vést žáky k bezkonfliktnímu jednání, rozvíjet emocionální inteligenci žáků (slušnou formou lze vyřešit většinu životních situací);
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU nezbytně výrazně posílit výuku cizích jazyků;
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního rádu;

- chceme stejnou péči věnovat všem žákům, podprůměrným, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi;
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.;
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, vytvořit jim podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy, z metod práce u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod., rovněž chceme, aby se zúčastňovali různých soutěží školního i okresního charakteru, kde také mají možnost prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání;
- chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Cíle základního vzdělávání

Cíl:	Co představuje cíl v životě školy a žáka a ve výuce?
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. ▪ Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) – knihovna, internet, exkurze ▪ Propojení informací se skutečným životem ▪ Samostatnost, organizace vlastní činnosti ▪ Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost ▪ Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu ▪ Poznávání vlastních možností ▪ Prezentace vlastních výsledků
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvořivost (práce na projektech) ▪ Účast na organizaci vzdělávání ▪ Práce v motivujícím prostředí ▪ Práce s přiměřeným učivem ▪ Hodnocení formou zpětné vazby ▪ Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. ▪ Výuka bez situací nerovnosti a ponížení ▪ Stanovení dílčích cílů ▪ Zařazování metod, které podporují zvídavost. ▪ Využívání kladného hodnocení ▪ Dobré výsledky podporující motivaci ▪ Osobní příklad

<p>2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě ▪ Uplatňování mezičlánkových vztahů ▪ Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů ▪ Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám ▪ Praktická cvičení ▪ Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce ▪ Rozvíjení schopnosti logického uvažování ▪ Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací ▪ Podpora netradičních způsobů řešení
<p>3. Vést žáky k všeobecné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostor pro komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) ▪ Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) ▪ Základ pro hledání a objevování problémů ▪ Základ spolupráce a společného prožívání ▪ Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným ▪ Práce v týmu
<p>4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jasné pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce ▪ Atmosféra demokracie a přátelství ▪ Kooperativní učení, spolupráce ve výuce ▪ Osobní odpovědnost za výsledky společné práce ▪ Spolupráce s učiteli a podíl na řízení školy

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí ▪ Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii ▪ Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání ▪ Vhodnou formou prosazovat své zájmy ▪ Učit se argumentovat ▪ Pracovat se školním rádem ▪ Žákovská rada – účast zástupců tříd
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápání bohatství a složitosti citového života, rozvíjení citové otevřenosti vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. ▪ Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích ▪ Řešit citové vztahy s pomocí dospělých ▪ Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city ▪ Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám ▪ Vést k vhodnému citovému dozrávání v období dospívání
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čistota prostředí školy ▪ Vhodné hygienické zázemí ▪ Vhodné prostředí – účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho úpravě ▪ Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) ▪ Zdravý stravovací a pitný režim ▪ Kompenzační a hygienické přestávky v učení ▪ Pohybové relaxační přestávky, dostatečná

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabídka pohybových aktivit pro každého ▪ Škola bez kouře a drog ▪ Důsledná prevence šikany a násilí ▪ Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání ▪ Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápání principu a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti ▪ Otevřenost vůči spolužákům ▪ Solidarita s druhými ▪ Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti ▪ Integrace žáků vyžadujících speciální péče ▪ Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech ▪ Rozvíjení schopnosti empatie ▪ Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur ▪ Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí ▪ Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uplatňování sebehodnocení žáků ▪ Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace ▪ Osvojování základních pracovních dovedností a návyků ▪ Výstupní hodnocení žáků

3.2.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, na práci s textem a na vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (CERMAT, SCIO, Kalibro, matematický Klokan ap.).

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, trádit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Na projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, akce ve školní knihovně, branný den, dopravní výchova). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všeobecné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor, argumentovat a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního

učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

**KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost
spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV apod.). Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

**KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné
osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování, která navazují na školní řád.

Je kláden důraz na environmentální výchovu a ekologicky myslící jedince (projekt Plastik zachraňuje Čechtice aj.). Žáky vedeme k třídění odpadů (viz environmentální plán školy). Zapojujeme je do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (projekt EU, apod.).

**KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti
i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci**
Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci. Výuku doplňujeme exkurzemi. Na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ - na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb. Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

3.3.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení)

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, jsou posíláni se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reeduкаční péče. S dětmi pracují vysokoškolsky vzdělané učitelky (na 1. stupni) nebo zkušení učitelé českého jazyka (na 2. stupni). Každý týden probíhá jedna vyučovací hodina pravidelné specifické nápravy se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reeduкаci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, rozsah reeduкаční péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.3.2 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci zrakově a sluchově postižení)

Vzdělávání žáků zrakově postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- *prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově a sluchově postižených,*
- *zraková a sluchová stimulace,*
- *práce s optickými pomůckami,*
- *logopedická péče,*
- *zdravotní tělesná výchova.*

Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou jako dosud zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s SPC. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Vždy se zpracuje IVP ve spolupráci s PPP nebo SPC.

3.3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesné postižení)

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přeřazení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Přestože je škola bezbariérová, je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky

na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

3.3.4 Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Učitel musí s žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky.

Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.3.5 Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem. Zavést systém pochval a opatření k posílení kázně.

3.3.6 Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

Žáky, u kterých je diagnostikována lehká mentální retardace, je možné vzdělávat za asistence pedagogické, v případě kombinace s Dawnovým syndromem s asistencí osobní.

Na základě vyšetření a doporučení pedagogicko psychologické poradny nebo SPC, jsou

pak tyto děti zařazovány do reeduкаní péče. S dětmi pracují vysokoškolsky vzdělaní pedagogové v oboru speciální pedagogika (na 1. stupni i na 2. stupni). Na žádost zákonného zástupce dítěte je vypracován ve spolupráci s diagnostickým zařízením individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, SPC, na co se konkrétně v reeduкаci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, rozsah reeduкаní péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí, popřípadě slovně, pokud o to rodiče požádají. Tito žáci jsou vzděláváni podle přílohy č. 4 ŠVP Čechtice pro žáky s lehkým mentálním postižením.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.3.7 Vzdělávání žáků s kombinovaným postižením

Vzdělávání žáků s kombinovaným postižením bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.3.8 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači

(vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvizy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívávat píseň ... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci, kteří jsou nadaní spíše prakticky, jsou směrováni k zapojení do zájmových aktivit praktických. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný. Vždy se zpracuje IVP ve spolupráci s PPP nebo SPC.

Na základě doporučení PPP, SPC a individuálního vzdělávacího plánu je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- problematický přístup k pravidlům školní práce,
- tendence vytváření vlastních pravidel,
- sklon k perfekcionismu a s tím souvisící způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní,
- vlastní pracovní tempo,
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu,
- rychlá orientace v učebních postupech,
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi v oboru, přečerpávání svých schopností u žáků s pohybovým nadáním,

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- vhled do vlastního učení,
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Pro tyto žáky vytváříme pozitivní klima, je nutné dostatečné vnímání okolí ke specifikům žáka.

Možné pedagogicko-organizační úpravy:

- individuální vzdělávací plány,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů;
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;
- vnitřní diferenciace žáků v některých předmětech;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností na straně žáka;
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky;

Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka.

- Odráží specifika daného žáka v oblasti kognitivní, afektivní, motorické a sociální;
- průběžně je upravován v souladu s jeho vzdělávacími potřebami;
- zohledňuje závěry psychologické diagnostiky;
- následná poradenská péče o žáka je koordinována a zajišťována pedagogickými pracovníky školy;
- jeho součástí je harmonogram i následné zhodnocení plánovaných opatření;
- realizátory procesu vzdělávání IVP je učitel, koordinátor tvorby ŠVP a učitelé, kteří plán vytvářejí, odpovědnost za kvalitu IVP má ředitel školy.

IVP využívá zejména postupy:

Obohacování učiva

Cíl – učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace.

Je nutno vzít v úvahu přiměřenost věku žáka.

Respektuje 3 základní roviny:

- rozšiřování učiva,
- prohlubování učiva,
- obohacování učiva.

Je důležitá pestrost jeho didaktického zpracování, výukových metod, využívání komplexních metod, práce s texty, s médií. Přístup k informacím též zprostředkují školní knihovna, multimediální technika, možnost návštěvy exkurzí, přehlídek, soutěží.

Akcelerace vzdělávání

Základními variantami jsou:

- předčasný vstup do vzdělávacího procesu daného stupně vzdělávání,
- urychlení procesu vzdělávání nadaného žáka.

Současně je umožněn návrat do původní třídy, pokud se přestup ukáže jako nevhodný.

Vedení dokumentace

Záznam provádí odpovědný pedagogický pracovník školy, obvykle třídní učitel ve spolupráci s učitelem koordinátorem tvorby ŠVP, výchovným poradcem, učitelem příslušného předmětu.

Zjišťování mimořádného nadání:

Identifikaci nadaných dětí provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci s rodinou. Kontrolní vyšetření provádí školské poradenské zařízení jedenkrát v průběhu školního roku. Při akceleraci žáka se doporučuje vynechání maximálně 2 studijních ročníků v průběhu studia.

3.3.9 Vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných

Sociálním znevýhodněním je méně rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nebo nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

Žáky s tímto znevýhodněním individuálně integrujeme do běžných tříd. Na základě doporučení PPP zpracujeme IVP.

3.4 *Poradenství ve škole*

3.4.1 Popis standardní činnosti školního metodika prevence

Metodické a koordinační činnosti:

- Koordinace tvorby a kontrola realizace minimálního preventivního programu školy
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.)
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péci v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péci specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření

Informační činnosti

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy

- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci)

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli)
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními

3.4.2 Popis standardní činnosti výchovného poradce

Poradenské činnosti:

- Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:
  - koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi, zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,

- základní skupinová šetření k volbě povolání, administraci, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
  - individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
  - poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
  - spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (poradna, centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
  - zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích Úřadu práce a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky
  - Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
  - Příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků
  - Poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám

Metodické a informační činnosti:

- Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence
- Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
- Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy
- Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům

- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření
- Spolupráce s úřady práce, odbory péče o dítě, odbory zdravotními, policií a dalšími institucemi

3.4.3 Popis standardní činnosti koordinátora EVVO

Koordinované činnosti:

- Úkolem koordinátora EVVO je zejména:
  - vytvářet ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO;
  - dbát, aby byl školní program EVVO v souladu s další dokumentací školy a navrhovat řediteli školy začlenění EVVO do další dokumentace školy;
  - koordinovat realizaci EVVO na škole či školském zařízení;
  - průběžně zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO;
  - poskytovat ostatním pracovníkům školy či školského zařízení konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činnosti;
  - koordinovat realizaci plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO;
  - iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou) v regionu a se středisky ekologické výchovy, ostatními školami.

3.5 Pomoc žákům vstupujícím do školy

3.5.1 Vstup žáků do 1. ročníku

- Třídní učitel je stanoven již s předstihem 3 čtvrtletí předchozího školního roku. Jeho práce spočívá zejména v:
  - hospitacích v mateřské škole,
  - konzultacích s učitelkami mateřské školy, konzultacích s rodiči,

- organizuje schůzku s rodiči budoucích žáků 1. třídy:
  - před zápisem do školy (informace, požadavky, dotazy),
  - před nástupem do 1. třídy (pomůcky, vybavení, organizace),
- provádí návštěvy v mateřské škole – besídky,
- účastní se při „pasování“ dětí mateřské školy na školáky,
- provede ukázky průběhu hodiny v 1. třídě budoucím žákům,
- vede předškolní výchovu v rozsahu 2 hodiny,
- organizuje 1. týden školní docházky odlišně:
  - 1. den: 2 vyučovací hodiny,
  - 2. – 3. den: 3 vyučovací hodiny,
  - dále dle rozvrhu.

3.5.2 Vstup žáků do vyšších ročníků

Při přijetí žáka do základní školy v jiném než prvním ročníku jsou ve spolupráci s rodiči stanoveny podmínky k začlenění do ročníku a kolektivu. V případě odlišnosti vzdělávacích plánů škol je vypracován IVP pro jednotlivé předměty a stanoven časový limit, kdy žák látku doplní. Základní škola nabídne i možnost výuky některých hodin v ročníku, kde je látka probírána, pokud to rozvrh hodin umožní. V případě odlišnosti výuky cizího jazyka je stanoven IVP a žák je, pokud to rozvrh dovolí zařazen zároveň na výuku v nižším ročníku.

3.5.3 Vstup cizinců do školy

- se řídí zákonem 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a prováděcími předpisy.
- Základní škola přijme žáka v případě, že disponuje základním jazykovým vybavením, zpracuje mu IVP. Žáka lze zařadit do nižšího ročníku.

3.6 Průřezová téma

Průřezová téma jsou realizována především formou integrace do normální výuky. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je na 1. stupni běžnou součástí výuky, proto zde není vyplněno. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. stupně.

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

Po schválení ředitelem školy zařazuje škol další průřezové téma.

- **Zdravotní výchova.**

3.6.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového téma

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflekтуje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to k Výchově k občanství a k jejím částem Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec. Konkrétně k tématům lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití (Člověk ve společnosti) a podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj (Člověk jako jedinec). Všechna tato téma jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná.

Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí.

Vazba na vzdělávací oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého esteticka – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V Osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různé postupy dramatické výchovy. Doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, Osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu.

Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Realizace průřezového téma Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým; • na rozvoj zvládání vlastního chování; • na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů; • na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci; • na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci; • na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování. Výuka uvedeného průřezového téma bude napomáhat primární prevenci rizikového

chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Přínos průrezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průrezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým;
- napomáhá ke zvládání vlastního chování;
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni;
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci;
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů);
- formuje studijní dovednosti;
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.

V oblasti postojů a hodnot průrezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým;
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování;
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Tematické okruhy průrezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky těmata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí. Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostých, případně že některé hry nebudou mít požadovaný efekt. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj:

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění myslí a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.

- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích Sociální rozvoj.
- Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/trídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/trída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
- Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.
- Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

Morální rozvoj:

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci.
- Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Zařazení					INT, projekty			
Rozvoj schopností poznávání	ČJ	MA	ČSP	HV		RMd	MA	SPh	HV
	ŠD					VV	ČSP	F, CH, PŘ	VkO
Sebepoznání a sebepojetí	TV	HV	PR	PŘ		ČJ	REt	VkZ	TV
	ŠD					VkO	VV	ČSP	PŘ
Seberegulace a sebeorganizace	PR	PŘ				RMd	VkO	VkZ	ČSP
	ŠD					VkO			
Psychohygiena	PŘ	TV				Inf	VkZ	TV	VkO
	ŠD					PŘ	ČSP		

Kreativita	ČJ	MA	ČSP	Inf	VV	ČJ	Inf	DĚ	HV
	HV	MA	MA	TV	ŠD	AJ	VV		
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	Zařazení					INT, samostatný předmět Etika, projekty			
Poznávání lidí	HV	PŘ	ŠD			ČJ	VkO	ČSP	VV
						VkZ			
Mezilidské vztahy	ČJ	PŘ	PR			ČJ	REt	RMd	DĚ
	ČJh	ČJs	ŠD			HV	VkZ	SPh	
Komunikace	ČJ	AJ	ČJh	ČJs	Inf	AJ	Inf	HV, VV	ČSP
	TV	ŠD				ZE, DĚ	VkO	TV	NJ
Kooperace	ČJ	TV	ŠD			ČJ	DĚ	VkO	ČSP

						ZE	VV	TV	
MORÁLNÍ ROZVOJ	Zařazení						INT, samostatný předmět Etika, projekty		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ	PR	PŘ	TV	ŠD	ČJ	MA	VkO	VV, HV
						DĚ	VkO, VkZ	TV	ZE
Hodnoty, postoje, praktická etika	PR	ŠD				ČJ	DĚ	ZE	VkO
						VV	VkZ		

3.6.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Charakteristika průřezového téma

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematické okruhy, ale i zkušenosti a prožitky žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou nejen ověřit význam dodržování pravidel, eventuálně se v zájmu spravedlnosti podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců, občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření: • sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti; • úcty k zákonu; • úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance; • aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod; • ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším; • respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem; • empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování. Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového téma k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- vede k pochopení významu rádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti;
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků;

- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti;
- prohluje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování;
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě;
- vychovává k úctě k zákonu;
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku;
- učí sebeúctě a sebedůvře, samostatnosti a angažovanosti;
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost;
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším;
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze);
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností;
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tematické okruhy průřezového téma

Tematické okruhy průřezového téma jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).
- Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Zařazení					INT, projekty			
Občanská společnost a škola	PR	VV	PŘ	ŠD		ČJ	VkO	REt	RMd
						ZE			
Občan, občanská společnost a stát	PŘ	ŠD				ČJ	MA	REt	RMd
						DĚ, Vko	FY, CH	ČSP	VkZ
Formy participace občanů v politickém životě	PŘ	ŠD				Vko	MA	RMd	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	PŘ	Inf	ŠD			Inf	Vko	DĚ	ZE
						VV			

3.6.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového téma

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvorivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jím tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvorivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na 1. stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na 2. stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství, v jehož vzdělávacím obsahu se zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace.

Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro občanskou, vzdělávací i pracovní mobilitu. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů.

Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování světového národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke světové kultuře. Ozývá se význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální záinteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova jako doplňující

vzdělávací obor umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat jejich postoje, přijímat role a zkoumat téma situace na základě vlastního jednání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru Tělesná výchova využívá průřezové téma zájem žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na překonávání stereotypů a předsudků; • na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života; • na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti; • na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám; • na osvojování vzorců evropského občana; • na podporu smyslu pro zodpovědnost. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopnosti průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy;
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech;
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv;
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech;
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru;
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu;
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání;
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory;
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky;

- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi;
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti;
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám;
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy;
- Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů;
- Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Zařazení					INT, projekty		
Evropa a svět nás zajímá	AJ	VL	VV			ČJ	AJ	Inf
	ŠD					VkO	HV	VV
Objevujeme Evropu a svět	AJ	VL				REt	Inf	DĚ
	ŠD					VkO		ZE, NJ
Jsme Evropané	VL					Inf	DĚ	HV
	ŠD					VkO		PV

3.6.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového téma

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifikami ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezičlenných vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informatika, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, využívat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých témačech a způsobech jejich řešení.

Realizace průřezového téma Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí; • na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání; • na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých; • na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám; • na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin; • na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu; • na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti; • na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a racismu; • na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového téma Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového téma k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých;
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápát a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých;

- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné;
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie;
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání;
- poskytuje znalost některých základních pojmu multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, racismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je;
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí;
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu;
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a racismu;
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflekují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. téma mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, dohodou učitelů a žáků, učitelů a zákonních zástupců apod.

- Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
- Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
- Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

- Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
- Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Zařazení					INT, projekty			
Kulturní difference	PŘ	VV				REt	KOa	DĚ	VkO
	ŠD					ČSP		VkZ	ZE, HV
Lidské vztahy	PR	VV				ČJ	REt	Inf	DĚ
	ŠD					VkO, ČSP	SPh	VkO	VV, VkZ
Etnický původ	VV					ČJ	KOa	VkO, HV	DĚ
	ŠD					ZE, Inf	ČSP, VkZ	VkO	PŘ
Multikulturalita	AJ					ČJ	REt	RMd	KOa
	ŠD					VkO, NJ	HV	VV	VkZ
Princip sociálního smíru a solidarity	VL					Inf	DĚ	ZE	
	ŠD								

3.6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového téma

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového téma se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímé kontakty žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** průřezové téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Vzdělávací oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení průřezového téma se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Realizace průřezového téma Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvorivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;

- na rozvoj vnímativého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí;
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování;
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa;
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí;
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí;
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje;
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni;
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti;
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů;
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti;
- podnáleluje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí;
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí;
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- vede k vnímativému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam

pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpateľnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická záťž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Zařazení					INT, projekty			
Ekosystémy	PŘ	VV				CH	PŘ	ZE	VV
	ŠD								
Základní podmínky života	PŘ	VV				CH	PŘ	ZE	VkZ
	ŠD					ČJ	DĚ	ČSP	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PŘ					DĚ	VkO	VkO	ČSP
	ŠD					VV	CH	ZE	PŘ
Vztah člověka k prostředí	PR	TV	VV	PŘ	VL	Ret	DĚ	VkO	HV
	ŠD					CH	ČSP	ZE, PŘ	SPh, VV

3.6.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médií. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života věbec. Sdělení, jež jsou médií nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepriznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.).

Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje téma a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti věbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném

vystupování; • na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průrezového téma Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průrezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průrezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace;
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich;
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů;
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských);
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti věbec (včetně právního kontextu);
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě);
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci;
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu;
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu;
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.

V oblasti postojů a hodnot průrezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- napomáhá k uvědomení si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Tematické okruhy průrezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavných („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující

hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakování užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

- Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezávavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).
- Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.
- Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivu působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

Tematické okruhy produktivních činností:

- Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situacně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.
- Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

Tematické okruhy		1. stupeň				2. stupeň			
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		Zařazení				INT, samostatný předmět Mediální výchova, projekty			
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VV	AJ	ČJ			ČJ	KOa	ČSP	ZE
						Inf	RJd	VkO	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ					ČJ	VkO	VkO	ZE
Stavba mediálních sdělení	VV					ČJ	KOa		
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ					ČJ	REt	Inf	VkO
						KOa	ZE		
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ	VL	MV			RJd	Inf	DĚ	VkO
	ŠD					ZE	VV		
Tvorba mediálního sdělení	Inf	ČJ				ČJ	Ret	AJ	VkO
						VkO	ZE	VV	
Práce v realizačním týmu	Inf	ČJ				ČJ	KOa	ZE	VV

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Vysvětlivky:

PŘ = daný tematický okruh je součástí přírodopisu, a to formou integrace

Formy:

INT – integrace tematického okruhu průřezového tématu

ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
Podpora zdraví	Zařazení do všech předmětů a činností s akcentem na předměty:					Zařazení do všech předmětů a činností s akcentem na předměty:			
Pohoda prostředí									
Pohoda věcného prostředí	PR	VV	PŘ	ŠD	PV	RV	VkO	REt	RMd RJd
	VL	TV	Hrátky s ČJ, Speciální ČJ	Hrátky s M, Speciální M			Inf	ČSP	TV
Pohoda sociálního prostředí	Přestávky	ŠD	ČSP	VV	HV	Přestávky	RJd	REt	RMd
						VkO	VV	ČSP	VkZ
Pohoda organizačního prostředí	PŘ	ŠD	VL	TV	ČSP	VkO	MA	RMd	Fy
						Ch	Dě		
Zdravé učení									
Smysluplnost	PRv	PŘ	VL			PŘ	ZE	DĚ	Inf
						CH	FY		
Možnost výběru, přiměřenost	Kroužky	SPORTOVNÍ HRY	NEPOVÍNNÉ PŘEDMĚTY	MH, RJD, RMD, HČJ	Inf	RJD, RMD, NJ, SH	DRUHÝ JAZYK	Francouzština nepovinně	Konverzace v jazyce
						Spol. sem.	Etika	Př. sem., Zem. sem.	Rétorika
Spoluúčast a spolupráce	Inf	KROUŽKY	ŠD	VV	ČSP	ČSP	Inf	KRONIK A	REDAKCE
	TV	HV	PŘESTÁVKY			ČJ	MA		
Motivující hodnocení	VV	ČSP	Hrátky s ČJ, Speciální ČJ	Hrátky s M, Speciální M	Inf	RJD, RMD, NJ, SH	Francouzština nepovinně	Rétorika	
	HV					Spol. sem.	Př. sem., Zem. sem.	ETIKA	
Otevřené partnerství									
Škola jako model demokratického společenství	PRV	PŘ	VL	TŘÍDNÍKÉ HODINY	KROUŽKY	VkO	VkZ	ETI	RÉTORIK A
	TV					TY			
Škola jako kulturní a vzdělávací středisko obce	VV	HV	TV	KROUŽKY	PROJEKT Y	VV	HV	TV	PROJEKT Y
						VkO	VkZ	Inf	DĚ

4 Učební plán pro 1. stupeň

4.6 Povinné předměty – 1. stupeň, 1. – 5. ročník

Celkem povinně hodin			20	22	24	26	26	118
Oblasti	Hodin	Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	51	Český jazyk a lit.	6 + 2	6 + 3	7 + 2	7	7	33 + 7
		Anglický jazyk (AJ)	–	–	3	3 + 1	3 + 1	9 + 2
Matematika a její aplikace	25	Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 5
Informační a komunikační technologie	2	Informační a komunikační technologie	–	–	–	0 + 1	1	1 + 1
Člověk a jeho svět	13	Prvouka	1	2	2	–	–	5
		Vlastivěda	–	–	–	2	1 + 1	3 + 1
		Přírodověda	–	–	–	2	2	4
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
Volitelné	0		0	0	0	0	0	0

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Pozn.: Žáci volí jeden z volitelných předmětů z oblasti jazyk a jazyková komunikace a jeden z předmětů matematika a její aplikace.

4.7 Nepovinné předměty – 1. stupeň, 1. – 5. ročník

Předměty	Zkratka	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Součet
Náboženství	N	1	1	1	1	1	5

Pozn.: Nepovinné předměty se zřizují, pokud se do nich přihlásí alespoň 7 žáků v daném ročníku.

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

4.8 Zájmové útvary – 1. stupeň, 1. – 5. ročník

V rámci mimoškolních aktivit jsou nabízeny zájmové útvary - viz webové stránky školy.

4.9 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací jednotkou na 1. stupni je vyučovací hodina. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.).

4.5.1 Český jazyk a literatura

- V 1. a 2. ročníku má předmět komplexní charakter.
- Ve 3. – 5. ročníku je pro přehlednost členěn do složek specifického charakteru:
  - mluvnice – jazykové vyučování,
  - čtení a literární výchova,
  - slohová a komunikační výchova.
- Jednotlivé složky českého jazyka se vyučují zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina.
- O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující.

4.5.2 Anglický jazyk

- Ve 3. ročníku je předmět koncipován jako úvodní seznámení s jazykem, písemný projev je záměrně potlačen (nikoliv však zcela vyloučen).
- Třída může být dělena na skupiny v souladu s vyhláškou č. 48/ 2006 Sb. o základním vzdělávání.

4.5.3 Informatika

- Žáci třídy jsou spojeni, případně se dělí na 2 skupiny.
- Obsah výuky je zaměřen na seznámení s počítačem jako pracovním nástrojem.

4.5.4 Prvouka, vlastivěda, přírodověda

- Jedná se o komplexní předmět, ve kterém je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

4.5.5 Pracovní výchova

- Předmět má komplexní charakter, vzdělávací obsah zahrnuje všechny tematické okruhy:
  - Práce s drobným materiélem,
  - Konstrukční činnosti,
  - Pěstitelské práce,

- Příprava pokrmů.

O výběru jednotlivých témat a organizaci výuky rozhodne vyučující tak, aby byly splněny očekávané výstupy na konci 1. období ZV (dle ŠVP) a 2. období (dle RVP ZV).

4.5.6 Etická výchova

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova (Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV, č. j. 12586/2009-22) je v 1. a 2. období integrován do jednotlivých předmětů. V učebních osnovách je integrace vyznačena.

5 Učební plán pro 2. stupeň

5.6 Povinné předměty – 2. stupeň, 6. – 9. ročník

Celkem povinně hodin			29	29	32	32	122
Oblasti	Předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Součet	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	3 + 2	4	4	4	15 + 2	
	Anglický jazyk	3 + 1	3 + 1	3	3	12 + 2	
	Německý jazyk	–	–	3	3	6	
	Ruský jazyk	–	–	0	3		
Matematika a její aplikace	19	Matematika	3 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	15 + 4
Informatika	Informatika	1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	1 + 3	
	Mediální výchova	–	–	–	0 + 1	0 + 1	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	7 + 1	
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1 + 1	6 + 1	
	Chemie	–	–	1 + 1	2	3 + 1	
	Přírodopis	1 + 1	2	2	1	6 + 1	
	Zeměpis	1 + 1	2	2	1	6 + 1	
Umění a kultura	10	Umění a kultura	3	3	2	2	10
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
	Rodinná výchova	1	–	–	1	2	
Člověk a svět práce	4	Pracovní výchova	1	1	0 + 1	1	3 + 1
Volitelné	15		0	0	0	0	

5.7 Nepovinné předměty – 2. stupeň, 6. – 9. ročník

Předměty	Zkratka	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Součet
Náboženství	N	1	1	1	1	4

5.8 Zájmové útvary – 2. stupeň, 6. – 9. ročník

V rámci mimoškolních aktivit jsou nabízeny zájmové útvary - viz webové stránky školy.

5.9 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vyučovací jednotkou na 2. stupni je vyučovací hodina, některá téma jsou realizována formou projektů nebo exkurzí (výjezdů), atd.

5.5.1 Český jazyk a literatura

- Vzdělávací obsah má komplexní charakter, pro přehlednost je členěn do specifických složek:
  - komunikační a slohová výchova,
  - jazyková výchova,
  - literární výchova.
- O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující.

5.5.2 Anglický jazyk

- Třída může být dělena na skupiny v souladu s vyhláškou č. 48/ 2006 Sb. o základním vzdělávání.

5.5.3 Německý jazyk a konverzace

- Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk a konverzace.
- Pokud si žák nezvolí další cizí jazyk, volí z nabídky předměty, které lépe odpovídají jeho zájmům.
- Třída může být dělena na skupiny v souladu s vyhláškou č. 48/ 2006 Sb. o základním vzdělávání.

5.5.4 Informatika

- Žáci jsou spojeni nebo se dělí na skupiny podle tříd a potřeby.

5.5.5 Tělesná výchova

- Součástí vzdělávacího obsahu předmětu je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

5.5.6 Výchova ke zdraví

- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizován na 2. stupni základního vzdělávání v předmětu Rodinná výchova.

5.5.7 Pracovní výchova

- Součástí vzdělávacího obsahu předmětu jsou tematické okruhy:
  - Práce s technickými materiály (6. ročník – chlapci + dívky),
  - Pěstitelské práce (7. ročník),
  - Práce s laboratorní technikou (7. ročník),
  - Příprava pokrmů a provoz a údržba domácnosti (8., 9. ročník – chlapci, dívky),
  - Svět práce (8., 9. ročník – chlapci, dívky).
- Žáci třídy se dělí na 2 skupiny, od 7. ročníku většinou na chlapce a dívky.

5.5.8 Umění a kultura

- Předmět je integrací vzdělávacích oborů hudební a výtvarná výchova.

5.5.9 Volitelné předměty

- Třída může být dělena na skupiny.

6. Učební osnovy

Základem práce školy je práce v jednotlivých předmětech (viz výčet předmětů níže) a vyučovacích hodinách jako základních organizačních jednotkách školní práce. Velmi podstatnou část ŠVP Čechtice (a obsahově nejrozsáhlejší) proto tvoří učební osnovy jednotlivých předmětů.

Zpracování osnov vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), který kromě obecných klíčových kompetencí uvádí charakteristiku vzdělávacích oblastí a oborů (tj. předmětů) i to, čím především má příslušná vzdělávací oblast přispívat k rozvíjení klíčových kompetencí. Dále uvádí v obecnější poloze očekávané výstupy a základní okruhy učiva. Tato část není ve ŠVP uváděna, protože jeho smyslem bezesporu není opisování RVP, ale co nejkonkrétnější rozdělení učiva ve vazbě na co nejpřesněji formulované výstupy, tj. požadavky na žáka. Tyto výstupy v mozaikové podobě vedou k naplnění klíčových kompetencí.

Základní organizační jednotkou školní práce je vyučovací hodina, která trvá 45 minut. Na 1. stupni je možné v jednotlivých vyučovacích hodinách vyučovat více předmětů tak, aby byla zachována časová dotace jednotlivých předmětů. Rozhodnutí záleží na vyučujícím pedagogovi a na potřebách konkrétní třídy. Na 2. stupni je pak jedna vyučovací hodina rovna jednomu předmětu podle učebního plánu.

6.1 Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

- 1. období – 1. – 3. ročník
- 2. období – 4. – 5. ročník
- 3. období – 6. – 9. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5. ročníku a na konci 9. ročníku závazné. Na konci 3. ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabídne všem žákům k osvojování. Obsah učiva Školního vzdělávacího programu Čechtice je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola a pedagogické zkušenosti učitelů školy. Všichni spolupracující pedagogičtí pracovníci se již řadu let zaměřují na inovaci pedagogické práce, ve výuce kladou důraz na činnostní pojetí vyučování, při němž mají žáci dostatek příležitosti aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, nové vědomosti získávat vlastní činností, řešit úkoly a spojovat je se situacemi ze života a dosahovat tak všech klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV.

6.2 Seznam předmětů učebních osnov a používané zkratky

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura – ČJ
- Anglický jazyk – AJ
- Německý jazyk – NJ

Matematika a její aplikace

- Matematika – MA

Informatika

- Informatika – Inf
- Mediální výchova – MV

Člověk a jeho svět

- Prvouka – PR
- Přírodověda – PŘ
- Vlastivěda – VL

Člověk a společnost

- Dějepis – DĚ
- Výchova k občanství – VkO

Člověk a příroda

- Fyzika – FY
- Chemie – CH
- Zeměpis – ZE
- Přírodopis – PŘ

Umění a kultura

- Hudební výchova – HV
- Výtvarná výchova – VV
- Umění a kultura - UK

Člověk a svět práce

- Pracovní výchova – PV

Člověk a zdraví

- Rodinná výchova – RV
- Tělesná výchova – TV
- Finanční gramotnost

6.3 Formy a metody práce

V jednotlivých výše uvedených předmětech vyučující používá následující formy, metody a způsoby práce, které vedou k naplnění klíčových kompetencí.

Vyučující volí organizační formy, které vedou nejlépe k naplnění klíčových kompetencí, metody a způsoby práce volí s ohledem na charakter předmětu, výstupů a na náplň vyučovací hodiny. Vyučující se řídí pedagogickými zkušenostmi, příklady dobré praxe a charakterem konkrétní třídy.

Organizační formy práce:

- Individuální výuka
- Hromadná výuka
- Individualizovaná výuka
- Diferencovaná výuka
- Skupinová výuka
- Integrovaná výuka

6.4 Metody a způsoby výuky:

Slovní metody

- Monologické
  1. Výklad
  2. Vyprávění
  3. Popis
  4. Vysvětlování
  5. Přednáška
  6. Reprodukce textu
- Dialogické
  1. Diskuse, konverzace
  2. Řízený rozhovor
  3. Dramatizace
- Metoda písemných prací
  1. Písemná cvičení
  2. Kompozice
- Práce s učebnicí
  1. Reprodukce textu
  2. Zpracování textu
  3. Projekty
  4. Referát
  5. Prezentace
  6. Excerptování knihy
  7. Konspektování knihy

6.5 Jazyk a jazyková komunikace

Název předmětu

Český jazyk a literatura

Zkratka předmětu: ČJ

1. **období (1. – 3. ročník)**
2. **období (4. – 5. ročník)**

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání, jazyková kultura, komunikační schopnosti a literární poznatky patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělání. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní:

- správně vnímat různá jazyková sdělení,
- rozumět jazykovým sdělením,
- vhodně se vyjadrovat a účinně uplatňovat, prosazovat výsledky svého poznávání.

Získané dovednosti jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vzdělávací obsah má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek, které se vzájemně obsahově prolínají:

Vzdělávací předmět český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek:

- komunikační a slohová výchova,
- jazyková výchova,
- literární výchova.

Obsah jednotlivých složek se vzájemně prolíná. Dovednosti získané v tomto oboru jsou nezbytné pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Součástí výuky Českého jazyka a literatury je integrace témat z doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV, č. j. 12586/2009-22)

Cíle předmětu

Předmět vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání dalších informací,
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvoji pozitivního vztahu k literatuře.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	8	9	9	7	7

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k vyhledávání a třídění informací,
- podporuje využívání informací v procesu učení,
- klade důraz na používání obecných termínů,
- učí aplikovat naučená pravidla pravopisu,
- seznamuje s mluvnickými a literárními termíny,
- vede k hodnocení výsledků učení.

Kompetence k řešení problémů:

- vede k samostatnému nalezení pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- klade důraz na vyhledávání chyb a jejich odůvodňování.

Kompetence komunikativní:

- učí naslouchat druhým lidem, reagovat, porozumět probíraným textům, rozšiřovat slovní zásobu, srozumitelně vyprávět obsah text.

Kompetence sociální a personální:

- vede žáky ke spolupráci ve skupině,
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- učí poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské:

- vede k chápání základních principů společenských norem,
- vede k projevování smyslu pro tvorivost.

Kompetence pracovní:

- klade důraz na dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní,
- vede ke svědomitému plnění úkolů.

Kompetence digitální:

- žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, *včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií*
- žák vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích, *využívá vybrané formy elektronické komunikace, popíše pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování v elektronické komunikaci*
- žák piše správně a přehledně jednoduchá sdělení *i v elektronické podobě*

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

- žák čte krátké texty s porozuměním *včetně textů elektronických* a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

Průřezová téma

- **Osobnostní sociální výchova (OSV)** – zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohluší vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o další dovednosti – sebepoznání, sebepojetí, kreativitu, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperaci a kompetenci, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty a postoje.
- **Mediální výchova (MV)** – vnímání mluveného a psaného projevu, nejrůznějších typů sdělení a uplatňování odpovídajících výrazových prostředků k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků, názorů. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu, argumentace. Vede k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, pěstuje kritický přístup, učí interpretaci a tvorbu mediálního sdělení, vnímání autora. Pěstuje sebedůvěru při vystupování na veřejnosti, vede ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. Umožňuje práci v realizačním týmu (školní rozhlas, školní redakce).

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 1. období	
Komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma
– plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Hlasité čtení, praktické a včené • Čtení s porozuměním • Upevňování čtenářských dovedností • Přirozená intonace 	3.	
– porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, – si osvojí oslovovalní křestními jmény, – používá vhodných forem pozdravu,	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační situace: představení se, zdvořilost, základní komunikační pravidla kolektivu, omluva, žádost, vzkaz, prosba, dialog, dopis, pozdrav z prázdnin • Znalost orientačních prvků v textu 	1. – 3.	
– respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru, – podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel, – osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým, – osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých,	<ul style="list-style-type: none"> • Otázky a odpovědi • Základní komunikační pravidla kolektivu • Základní prvky verbální komunikace • Vhodné výrazové prostředky • Zdvořilostní obraty • Naslouchání zdvořilé, pozorné a aktivní • Seznámení se s možnostmi neverbální komunikace • Hra těla • Mimika • Zrakový kontakt • Gestá, podání ruky • Komunikace citů: vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav, hněvu 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace Etická výchova
– pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost,	<ul style="list-style-type: none"> • Správná intonace • Slovní přízvuk 	3.	
– v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj znělého hlasu • Přiměřené tempo řeči a správné dýchání 	1. – 3.	
– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i	<ul style="list-style-type: none"> • Mimojazykové prostředky (mimika, 	2. – 3.	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 1. období	
Komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
mimoškolních situacích závislé na komunikační situaci,	<ul style="list-style-type: none"> gesta) • Základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače) 		
– na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev,	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá osnova • Souvislé jazykové projevy 	3.	
– píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev,	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativní znaky písma • Diakriticcká znaménka • Odstraňování nedostatků písemného projevu 	1. – 3.	
– píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení,	<ul style="list-style-type: none"> • Celková úprava • Technika psaní • Úhledný písemný projev 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
– seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh,	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění podle obrázkové osnovy 	1. – 3.	
– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	<ul style="list-style-type: none"> • Základní hygienické návyky • Správné sezení 	1. – 3.	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 1. období	
Jazyková výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma
– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky,	<ul style="list-style-type: none"> Analýza a syntéza slov, zvukové rozlišení hlásek Hláskosloví, stavba slova, výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin Nauka o slově Znělé a neznělé souhlásky Modulace souvislé řeči (tempo, modulace, přízvuk) 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
– porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná,	<ul style="list-style-type: none"> Slova nadřazená a podřazená, souřadná a slova opačného významu Slova významem podobná, příbuzná 	2. – 3.	
– porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, třídění slov podle abecedy,	<ul style="list-style-type: none"> Třídění slov Některé slovní druhy Abeceda 	2. – 3.	
– rozlišuje slovní druhy v základním tvaru,	<ul style="list-style-type: none"> Ohebné a neohebné slovní druhy 	2. – 3.	
– užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves,	<ul style="list-style-type: none"> Skloňování podstatných a přídavných jmen Časování sloves 	3.	
– spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy,	<ul style="list-style-type: none"> Věta a souvětí Spojovací výrazy 	2. – 3.	
– rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky,	<ul style="list-style-type: none"> Druhy vět podle postoje mluvčího Vhodné jazykové prostředky 	2. – 3.	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 1. období	
Jazyková výchova			
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> – odůvodňuje a píše správně: i, i/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. 	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost správného pravopisu podle očekávaného výstupu 	1. – 3.	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 1. období		
Literární výchova				
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Žák –				
– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku,	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce textu • Přednes básně 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
– vyjadřuje své pocity z přečteného textu,	<ul style="list-style-type: none"> • Líčení atmosféry příběhu • Doporučujeme knihu spolužákovi 	3.		
– rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění,	<ul style="list-style-type: none"> • Základy literatury – poezie; rozpočítadlo, hádanka, říkanka, přirovnání (báseň, rým, sloka) • Próza (znaky pohádky, postava, děj) • Kniha, básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec 	3.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
– pracuje tvorivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky, básně, výtvarný doprovod 	1. – 3.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 1. období		
Český jazyk a literatura – prakticky				
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, – pracuje tvůrčivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku, 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy žákovské knihovny • Pořádání divadelních představení pro MŠ • Akademie školy • Vánoční besídky • Třídní časopis • Besedy 	1 – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení	Český jazyk prakticky
<ul style="list-style-type: none"> – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, – vyjadřuje své pocity z přečteného textu, – rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, – pracuje tvůrčivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy místní lidové, městské knihovny • Návštěvy kin • Divadelní představení • Návštěvy výstav • Návštěvy muzeí 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Mimoškolní akce

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 2. období		
Komunikační a slohová výchova				
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas,	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů • Tiché čtení s porozuměním 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
– rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává,	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání klíčových slov • Pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku • Čtení jako zdroj informací 	4. – 5.		
– posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení,	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v textu • Vystížení jádra sdělení 	4. – 5.		
– reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta,	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v naučných textech přiměřených věku 	4. – 5.		
– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku,	<ul style="list-style-type: none"> • Základní komunikační pravidla 	4. – 5.		
– rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě,	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání názorů, tolerance • Řešení konfliktních situací 	5.		
– volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru,	<ul style="list-style-type: none"> • Členění vět, frázování, síla a barva hlasu 	4. – 5.		
– rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace,	<ul style="list-style-type: none"> • Spisovná, hovorová a nespisovná mluva 	4.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 2. období		
Komunikační a slohová výchova				
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace ve stavbě textu členění na odstavce • Základní hygienická pravidla, technika psaní • Oznámení, vyprávění, adresa, blahopřání, zpráva, pozvánka, inzerát, dopis, popis, přihláška, dotazník 	4. – 5.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla sestavování osnovy • Členění příběhu 	4. – 5.		
<ul style="list-style-type: none"> – iniciativně vstupuje do vztahu s vrstevníky, – dokáže rozlišit jejich nabídky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy asertivního chování: iniciativa ve vztahu k jiným, hledání možností jak vycházet s lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu • Asertivní chování: rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek, sexuálnímu zneužívání. 	4. – 5.	Etická výchova	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 2. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová,	<ul style="list-style-type: none"> • Význam slova • Slova jednovýznamová a mnohovýznamová • Slova opačného a stejného významu 	4.	Osobnostní a sociální Výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
– rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku,	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova 	4. – 5.		
– určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu,	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy a jejich třídění, tvary slov • Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen 	4. – 5.		
– vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty,	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s větou, základní skladební dvojice, základní větné členy 	4. – 5.		
– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí,	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba věty, • Věta jednoduchá, souvětí • Smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí 	4. – 5.		
– užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanité spojovací výrazy 	4. – 5.		
– píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách,	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/y uvnitř slov i koncovk • Hledání a dotváření slov příbuzných 	4. – 5.		
– zvládá základní příklady syntaktického pravopisu,	<ul style="list-style-type: none"> • Shoda podmětu s přísudkem 	4. – 5.		
– rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	<ul style="list-style-type: none"> • Spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu • Mimojazykové prostředky řeči 	5.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 2. období		
Literární výchova				
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je,	<ul style="list-style-type: none"> • Zážitkové čtení a naslouchání • Nalézání příčin věcí a porozumění jím 	4. – 5.		
– volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma,	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s literárním textem • Volná reprodukce, • Dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje • Vlastní tvorba na libovolné téma, přednes vhodných literárních textů 	4. – 5.		
– rozlišuje různé typy uměleckých textů,	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy a žánry dětské literatury • Literatura umělecká a věcná • Literatura v proměnách času • Lidová slovesnost, bajka, povídka 	4. – 5.		
– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy,	<ul style="list-style-type: none"> • Literární pojmy: • Přirovnávání, básnické výrazy, • Přenesené výrazy, zastaralé výrazy, verš, rým • Režisér 	4. – 5.		
– vede rozhovor s druhými o svých prožitcích,	<ul style="list-style-type: none"> • Prosba, pozdrav, otázka, poděkování, omluva • Otevřená komunikace • Interakce 	4. – 5.	Etická výchova	
– zvládá položit vhodnou otázku,				
– iniciativně vstupuje do vztahu s vrstevníky,	<ul style="list-style-type: none"> • Základy asertivního chování: iniciativa ve vztahu k jiným, hledání možností jak vycházet s lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu • Asertivní chování: rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek, sexuálnímu zneužívání. 	4. – 5.	Etická výchova	
– dokáže rozlišit jejich nabídky.				

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 2. období	
Český jazyk a literatura – prakticky			
Očekávané výstupy:			
Žák	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, – pracuje tvorivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku, 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy žákovské knihovny • Porádání divadelních představení pro MŠ • Akademie školy • Vánoční besídky • Třídní časopis • Besedy 	4 – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<ul style="list-style-type: none"> – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku, – vyjadřuje své pocity z přečteného textu, – rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, – pracuje tvorivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy místní lidové, městské knihovny • Návštěvy kin • Divadelní představení • Návštěvy výstav • Návštěvy muzeí • Připravuje literární a dramatická pásma pro spolužáky 	4. – 5.	Mimoškolní akce

Název předmětu

Český jazyk a literatura

Zkratka předmětu: ČJ

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání, jazyková kultura, komunikační schopnosti a literární poznatky patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělání. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní:

- správně vnímat různá jazyková sdělení,
- rozumět jazykovým sdělením,
- vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat, prosazovat výsledky svého poznávání.

Získané dovednosti jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vzdělávací obsah má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek, které se vzájemně obsahově prolínají:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Cíle předmětu

Předmět vede žáka k:

- **Komunikační a slohová výchova** – rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie (vnímání, chápání jazykových sdělení, rozhodování na základě přečteného, slyšeného textu, analýza, kritika, formální stránka projevu – výstavba, vhodný výběr jazykových prostředků).
- **Jazyková výchova** – získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojení spisovné podoby českého jazyka, k učení poznávat a rozlišovat jeho další formy, k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování (ústně i písemně), ke komunikaci s okolním světem.
- **Literární výchova** – humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoji estetického čtení, rozpoznání literárních hodnot, podněcování žáků k četbě, získání základních literárních poznatků. Literární učivo se stává nástrojem tvořivé interpretace, produkce vlastních textů.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	5	4	4	4

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k systematickému vyhledávání, třídění a ukládání informací,
- učí vybírat efektivní způsoby osvojování učiva,
- učí používat vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů, audiovizuální techniku, internet),
- klade důraz na použití osvojených dovedností z jazykového a literárního vzdělávání v jiných oblastech,
- učí aplikovat naučená jazyková pravidla, vzájemně je propojovat.

Kompetence k řešení problémů:

- motivuje k samostatnému řešení daného problému, ke hledání řešení, pravidel,
- při plnění úkolů učí využívat vlastních zkušeností (získaných z četby, samostudia), vlastního úsudku, využívat kreativitu.

Kompetence komunikativní:

- učí správně formulovat obsah sdělení v rámci probíraných žánrů,
- vede ke správné a srozumitelné výstavbě větných celků,
- učí porozumět probíraným literárním textům,
- vede k neustálému rozšiřování slovní zásoby pomocí literárního a gramatického učiva,
- vede k naslouchání druhým, k porozumění jím, vhodnému reagování, diskutování, argumentování,
- pro komunikaci s okolním světem učí využívat informační a komunikační technologie.

Kompetence sociální a personální:

- učí účinně spolupracovat ve skupinách, vytvářet si postupně pravidla práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta, respekt),
- klade důraz na schopnost diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vede k vytváření si pozitivní představy o sobě samém,
- posiluje zdravou sebedůvěru, sebeuspokojení, sebeúctu.

Kompetence občanské:

- seznamuje s naším slovesným dědictvím prostřednictvím četby,
- vytváří pozitivní postoj k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví,
- vede k oceňování našich tradic, porozumění jím,
- vede k aktivnímu zapojování do kulturního dění,
- podporuje organizování akcí dětmi.

Kompetence pracovní:

- klade důraz na dodržování hygienických pravidel čtení, psaní,
- vytváří smysl pro povinnost připravovat se na výuku, připravovat si a udržovat svůj pracovní prostor (škola, domov).

Kompetence digitální:

- klade důraz na zpracování dat z vhodných zdrojů s využitím vhodných aplikací (Word, Power Point, ...), na posouzení pravdivosti informací ze sociálních sítí.

Průřezová téma

- **Osobnostní sociální výchova (OSV)** – zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o další dovednosti – sebepoznání, sebepojetí, kreativitu, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperaci a kompetenci, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty a postoje.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – rozvíjí a uplatňuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti. Uplatňuje zásady slušné komunikace, asertivního jednání, vede ke schopnosti kompromisu. Učí sebeúctě, sebedůvěře, samostatnosti, rozvíjí disciplinovanost, sebekritiku. Motivuje k ohleduplnosti, ochotě pomáhat slabším.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – poznávání českého jazyka jako nezastupitelného nástroje učení, zpracování informací, prezentace postojů a názorů. Vytváření schopnosti srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky, odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech, k poznání a pochopení života, díla významných Evropanů. Iniciuje zájem žáků o osobní vzory.
- **Multikulturní výchova (MKV)** – učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných skupin (národnostní, etnické, náboženské, kulturní, sociální), naslouchat jim, uplatňovat svá práva i respektovat práva druhých. Chápat a tolerovat rozlišné zájmy, názory i schopnosti druhých, spolupracovat s nimi. Vede k uvědomování dopadu verbálních i neverbálních projevů, k připravenosti nést odpovědnost za své jednání.
- **Environmentální výchova (EV)** – učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat a racionálně obhajovat, zdůvodňovat své názory, stanoviska – obec, kraj, ČR, EU.
- **Mediální výchova (MV)** – vnímání mluveného a psaného projevu, nejrůznějších typů sdělení a uplatňování odpovídajících výrazových prostředků k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků, názorů. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu, argumentace. Vede k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, pěstuje kritický přístup, učí interpretaci a tvorbu mediálního sdělení, vnímání autora.

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Pěstuje sebedůvěru při vystupování na veřejnosti, vede ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. Umožňuje práci v realizačním týmu (školní rozhlas, školní redakce).

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 3. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka • Zásady spisovné výslovnosti • Modulace souvislé řeči – přízvuk slovní, větný, intonace • Členění souvislé řeči – pauzy, frázování 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí, kreativita	
☐ rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvorení českých slov, rozpozná přenesená pojmenování (ve frazémech),	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a tvorjení slov • Slovní zásoba, její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby • Význam slova • Homonyma, synonyma, antonyma • Přenesená pojmenování • Obohacování slovní zásoby • Způsoby tvoření slov 	7. – 9.		
☐ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci,	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví • Slovní druhy, jejich funkce ve větě • Mluvnické významy a tvary slov • Jazykové rozbory 	6. – 9.		
☐ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí,	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba • Výpověď a věta • Stavba věty • Pořádek slov ve větě • Rozvíjející větné členy • Souvětí • přímá, nepřímá řeč • Stavba textu • Větné rozbory 	6. – 9.		
☐ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický, syntaktický – věta jednoduchá, souvětí,	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis • Lexikální pravopis • Morfologický pravopis • Syntaktický pravopis 	6. – 9.		
☐ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu; zdůvodní jejich užití; využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace,	<ul style="list-style-type: none"> • Obecné poučení o jazyce • Čeština – jazyk národní, jazyk mateřský, kultura jazyka a řeči • Rozvrstvení národního jazyka – spisovné 	6. – 9.	Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 3. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • a nespisovné útvary, prostředky • Skupiny jazyků – slovanské, jiné, jazyky menšinové • Jazyková norma a kodifikace • Původ a základy vývoje češtiny • Jazykověda – disciplíny 			
☐ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami.	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové příručky Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny 	6. – 9.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 3. období	
Komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů, ověřuje si je pomocí otázek a hodnocení, porovnáním s dostupnými informačními zdroji; rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměry; rozpozná manipulativní komunikaci v médiích, dokáže zaujmout kritický postoj; využívá základy studijního čtení a formuluje hlavní myšlenky textu, vyhledává klíčová slova, vytvoří otázky, stručné poznámky, výpisky, výtah, referát – ten i s oporou textu přednese,	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> Praktické – pozorné, přiměřeně rychlé, orientační prvky v textu Věcné – studijní, zdroj informací, vyhledávání Kritické – analytické, hodnotící Prožitkové Hlavní myšlenky textu – výpisky, výtah, referát <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> Praktické – empatie, jednání Kritické – objektivní, subjektivní sdělení, záměr mluvčího, zvukové prostředky projevu – manipulativní, mimojazykové, zážitkové 	6. – 9.	<p>Mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola</p>
☐ dorozumívá se kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci, odlišuje spisovný, nespisovný projev, užívá spisovné jazykové prostředky ke svému komunikačnímu záměru, vhodně používá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči, zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá pravidel dialogu, zásad komunikace,	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> Zásady dorozumívání Komunikační normy Základní mluvené žánry – vypravování, diskuse, dialog Kultura jazyka a řeči – kultivovaný projev (technika, prostředky) Připravený, nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek (referát, diskuse) 	6. – 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita; sociální rozvoj – mezilidské vztahy, poznávání lidí;</p> <p>morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova – základní podmínky života</p>
☐ využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramatický i věcně správnému písemnému projevu a k tvorivé práci s textem, k vlastnímu tvorivému psaní dle dispozic,	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> Vypravování Popis Dopis – soukromý Výpisky 	6.	<p>Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení</p>

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 3. období	
Komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ zájmů, vytváří koherentní text, dodržuje pravidla mezivětného navazování.	<ul style="list-style-type: none"> • Objednávka 	6.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika • Subjektivně zbarvený popis • Pozvánka • Teze • Žádost 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literární postavy • Výklad • Referát • Životopis • Úvaha 	8.	
		<ul style="list-style-type: none"> • Diskuse • Životopis – profesní, umělecký • Dopis – úřední • Publicistický styl – obecně, žánry 	9.

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 3. období		
Literární výchova				
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla, formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního, filmového představení a názory na umělecké dílo – ústně, písemně; tvorí vlastní literární text dle svých schopností a osvojených znalostí z literární výchovy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s literárním textem • Přednes vhodných literárních textů • Volná reprodukce přečteného, slyšeného textu • Záznam a reprodukce hlavních myšlenek • Interpretace literárního textu, díla • Recenze, literární kritika • Dramatizace • Vlastní texty – vytváření, ilustrace 	6. – 9.	Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita; sociální rozvoj – poznávání lidí, vztahů, kooperace a kompetice; morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu – školní rozhlas, redakce časopisu	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty, – vyhledává a zpracovává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích, 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární teorie • Literární dílo – struktura • Námět, téma • Literární hrdina • Kompozice literárního příběhu • Jazyk literárního díla • Literatura umělecká a věcná • Internet a CD-ROM jako zdroj informací • Knihovna – žákovská, obecní – kulturní a literární centrum 	6. – 9.	Mediální výchova získávání informací, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – přístup k mediálnímu sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede výrazné představitele, rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora, uvádí základní literární směry a představitele v české a světové literatuře, porovná různá ztvárnění téhož námitu – literární, dramatické, filmové zpracování. 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy a žánry • Literatura – funkce, dělení • Poezie, próza, drama • Žánry lyrické, epické, dramatické • Národní literatura – hlavní vývojová období, žánry, představitelé (počátky literatury – 21. století) • Světová literatura – hlavní vývojová období, žánry, představitelé (počátky literatury – 21. století) 	6. – 9.	Multikulturní výchova multikulturalita, etnický původ – poznávání a respektování kulturních, etnických odlišností na pozadí literatury Globální výchova – Evropa a svět nás zajímá – v literatuře	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura	Období 3. období		
Literatura – prakticky				
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává a zpracovává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích, 	<ul style="list-style-type: none"> • Internet a CD-ROM jako zdroj informací • Knihovna – žákovská, obecní – kulturní a literární centra 	6. – 9.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí viděné dílo na základě prožitých situací. 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy divadelního, filmového představení a názory na umělecké dílo – ústně, písemně; tvorí vlastní literární text dle svých schopností a osvojených znalostí z literární výchovy • Literární soutěže 	6. – 9.		Mimoškolní akce

Podpora čtenářské gramotnosti

1. ročník

- Kontrola domácí četby – povinný zápis délky čtení do notýsků (s podpisem rodičů)
- Čtení s porozuměním – otázky k danému textu, malování podle příkazu
- Čtení psacího textu, veršovaného textu, čtení slov s předložkou
- Recitace jednoduchých básní (slabikář nebo podle vlastního výběru)
- Klasické české pohádky – vypravování podle obrázkové osnovy, poslech
- Jednoduchý rým, řešení tajenek a doplňovaček
- Moje oblíbená dětská knížka

2. Společná četba - výběr ze školní knihovny ročník

- Doporučuji knihu spolužákovi
- Společná četba dle vlastního výběru
- Čtení s porozuměním – kontrola porozumění textu
- Pojmy – ilustrace, ilustrátor, básník, spisovatel
- Verš, rým, sloka
- Dokončování příběhu
- Tiché čtení
- Vypravování přečteného
- Pohádka a její znaky
- Domácí čtení – notýsky

3. ročník

- Notýsky na čtení (do 1. pololetí kontrola)
- Pohádky české národní – B. Němcová, K. J. Erben
- Moderní pohádky- M. Macourek, J. Žáček
- POEZIE- F. Hrubín, J. Žáček
- Dobrodružná literatura (J. Foglar)
- Knihy o dětech- především naši autoři
- Naučné encyklopedie – seznámení, vyhledávání
- Návštěva školní knihovny
- Návštěva městské knihovny

4. Společná školní četba:

ročník

- Tiché čtení s porozuměním, volná reprodukce
- Tvořivé činnosti s textem
- Dramatizace textu, ilustrace k přečtenému
- Základní literární pojmy
- Kniha dle vlastního výběru
- Školní četba

- K. J. Erben, B. Němcová
- Bajka, povídka, pohádka
- Čtenářský deník - motivován dobrovolností

5. ročník

- Základy literatury – próza, epika, postoj vypravěče, poezie, lyrika, přirovnání, zosobnění,
- Divadlo, scénář, drama, dramatizace, dějství, komické a tragické divadlo.
- Lidové a umělé básně, rozvíjení fantazie, hledání a tvoření rýmů, pokus o vlastní tvorbu.
- Povinná četba – dle návrhu učitele jedna kniha poezie.
- Pohádky – klasické, moderní, z cizích zemí (K. Čapek, B. Němcová, K. J. Erben – kniha pohádek dle vlastního výběru – povinně zápis alespoň ze tří pohádkových příběhů).
- Bajky – postavy, poučení (společná četba, mimočítanková četba – dle vlastního výběru).
- Báje a pověsti
- Staré české pověsti – četba a převyprávění vlastními slovy (domácí a společná četba).
- Dobrodružná literatura pro děti a mládež (Lovci mamutů – společná četba a společný zápis).
- Celkový počet záznamů o mimočítankové četbě je nejméně pět (včetně uvedených).

6. ročník

- Závazně 6 knih (četba, práce s textem, čtenářská portfolia, ...)
- Žánrové rozvrstvení – pohádky, báje, pověsti, bajky, dobrodružná literatura, dívčí literatura, poezie – výběr
- Další četba dle individuálního zájmu

7. ročník

- Závazně 7 knih (četba, práce s textem, čtenářská portfolia, ...)
- Žánrové rozvrstvení – vědecko-fantastická literatura, detektivka, životopisy, historická próza, poezie – výběr, povídky
- Další četba dle individuálního zájmu

8. ročník

- Závazně 8 knih (četba, práce s textem, čtenářská portfolia, ...)
- Žánrové rozvrstvení – povídky, klasické drama, cestopisný fejeton, literatura faktu, česká poezie 19. století – výběr
- Další četba dle individuálního zájmu

9. ročník

- Závazně 9 knih (četba, práce s textem, čtenářská portfolia, ...)
- Žánrové rozvrstvení - román 20. století, poezie 20. století, drama 20. století, současná literatura – poezie, románová tvorba, drama
- Další četba dle individuálního zájmu

Hodnocení v předmětech: Český jazyk a literatura

3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), kontrolními písemnými pracemi, analyzou výsledků různých činností žáků.
- Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel dále přihlíží ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvořivosti.

<p>V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.</p> <p>Oblast Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět</p> <p>Český jazyk a literatura</p>	<p>Období</p> <p>3. období</p>	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Český jazyk a literatura	Stupeň 1 (výborný) Žák samostatně a tvorivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů, zákonitostí. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které je schopen korigovat. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy, obhajovat svá rozhodnutí. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvorivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný, estetický. Je schopen objektivního sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné.	Ústní projev: Jazykové a větné rozbory Mluvený projev Text – rozbor, reprodukce, dramatizace Referáty Diskusní příspěvky Prezentace projektů Hry, soutěže (individuální, skupinová práce)	Minimálně 8x za pololetí, přičemž je alespoň jedna známka za jednotlivé oblasti ústního projevu
Rétorika	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák samostatně, produktivně nebo podle menších podnětů vyučujícího uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů, zákonitostí. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Ovládá požadované poznatky, fakta, definice, zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává intelektuální a motorické činnosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvorivost. Ústní a písemný projev mírá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo jen s menší pomocí studovat vhodné texty. Většinou je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné.	Písemný projev: Pravopisná cvičení Jazykové a větné rozbory Vědomostní testy Projekty Kvízy, křížovky, doplňovacinky (individuální,	Minimálně 8x za pololetí (výjimku tvoří Rétorika, kde se písemný projev nehodnotí) přičemž je alespoň jedna známka za jednotlivé oblasti písemného

<p>V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.</p> <p>Oblast Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět Český jazyk a literatura</p>	<p>Období 3. období</p>	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	<p>Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmu, definic a zákonitostí mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí vyučujícího korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb, pro uplatnění poznatků je třeba podnět. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvorivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním i písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu. Sebehodnocení, hodnocení žáků je schopen pouze za pomocí vyučujícího. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře.</p>	<p>skupinová práce) Kontrolní slohová práce</p> <p>Domácí úkoly: Mluvnice: ověření znalostí procičeného učiva Sloh: procičený slohový útvar Literatura: Mimočitanková četba, Práce s literárním textem, ověřování znalostí z literatury: historie, teorie Práce s informací</p>	<p>projevu 1x za pololetí 1x za měsíc 1 x za měsíc 1 x za měsíc</p>
	<p>Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový, chybně propojuje poznatky do širších celků, nedokáže učivo bez pomocí aplikovat. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvorivé. Jeho ústní i písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti. Málo se zapojuje do diskuse. V grafickém projevu se objevují nedostatky, projev je málo estetický. Při samostatné práci s textem má velké těžkosti. Sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků je schopen málokdy. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní.</p>		
	<p>Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky, které nedovede opravit ani s pomocí vyučujícího. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických i praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby, nedovede aplikovat své vědomosti ani podněty vyučujícího. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním i písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti, nezapojuje se do diskuse. Grafický projev má velké nedostatky, je velmi málo estetický. Nedovede samostatně pracovat s textem. Správného sebehodnocení ani hodnocení ostatních žáků není schopen. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné.</p>		

Název předmětu

Anglický jazyk

Zkratka předmětu: AJ

- 1. – 2. období (3. – 5. ročník)**
3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Je využívána metoda CLIL podpořená rodilým mluvčím.

Výuka se uskutečňuje v jazykově vybavených pracovnách a v jazykové laboratoři. Žáci mají k dispozici výkladové, dvojjazyčné a obrázkové slovníky, audiovizuální techniku, výpočetní techniku, mapy, přehledy gramatiky, časopisy, cizojazyčné knihy.

Škola zaražuje studijně poznávací pobory v Anglii s možností výuky, pokud o ně žáci mají zájem.

Žáci mohou dle možnosti jednou ročně zhlédnout i cizojazyčné divadelní představení.

Vyučující se průběžně dále vzdělávají a využívají všech dostupných možností k prohlubování svých znalostí, sledují nové trendy výukových metod a forem práce a aplikují je ve výuce.

Součástí výuky Anglický jazyk v 1. – 2. období je integrace témat z doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV, č. j. 12586/2009-22).

Cíle předmětu

Předmět vede žáka k:

1. a 2. období

- získání základů slovní zásoby a běžných konverzační frází, pomocí obrázkových slovníků, obrázků, ríkadel, básniček a písniček, budování slovní zásoby, základních pravidel výslovnosti a jednoduché gramatiky,

- na jednoduchých textech vytváření čtenářských dovedností, ze kterých se odvíjí schopnost základů psaní a čtení anglických materiálů, zejména v počátcích k upřednostnění induktivního způsobu výuky před výukou deduktivní.

3. období

- na druhém stupni vede žáka k práci ve větší míře s autentickými texty, k anglické konverzaci ve větších celcích, v souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem k seznámení s reáliemi anglicky mluvících zemí, k práci s internetem a částečně i dalšími vyučovacími předměty.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	3.	4.	5.
Časová dotace	3	4	4

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	4	4	3	3

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- učí propojovat probraná téma a jazykové jevy,
- klade důraz na samostatné vyhledávání nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů:

- podporuje samostatné řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- vede k tomu, že se žák nebojí mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučí popsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní:

- vede žáka k porozumění jednoduchého sdělení v anglickém jazyce,
- učí zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,

- vede k porozumění promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- klade důraz na využívání dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální:

- učí v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- klade důraz na dodržování zásad slušného chování v anglicky mluvícím prostředí,
- vede ke spolupráci v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské:

- podává představu o zvykách v anglicky mluvících zemích,
- učí porovnávat anglické zvyky se zvyky našimi,
- učí srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní:

- vede žáka k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- podporuje využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Kompetence digitální:

- klade důraz na zpracování dat z vhodných zdrojů s využitím vhodných aplikací (Word, Power Point, ...), na posouzení pravdivosti informací ze sociálních sítí, překladač, klávesnice

Průřezová téma:

- **Osobnostní a sociální výchova** – sociální rozvoj – komunikace
osobnostní rozvoj – kreativita
- **Multikulturní výchova** – multikulturalita
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět
- **Mediální výchova** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

ZŠ Čechtice, okr, Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 1. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	<ul style="list-style-type: none"> • Čísla (1–20), základní fonetické značky • Slovní zásoba z tematických celků (barvy, zvířata, oblečení, jídlo, pití, hračky, části těla, rodina) • Hříčky, písničky, křížovky, hádanky 	3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně větám, adekvátně na ně reaguje, – osvojí si oslovenování křestními jmény, – používá vhodné formy pozdravu, poděkování, omluvy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace • Oslovení, pozdravy a rozloučení, části dne, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení, poděkování, záliby, reakce na pokyny 	3.	Etická výchova	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení – rozumí obsahu jednoduchého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • Abeceda (spelling) • Četba z autentických textů • Psaní tematické slovní zásoby • Používání slovníku s výslovností, základní pravidla výslovnosti 	3.		
<ul style="list-style-type: none"> – pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění, – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní gramatické struktury a typy vět • Otázka, zápor, rozkazovací způsob, sloveso to be, can, have, frekventovaná významová slovesa, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty • Osobní zájmena • Přídavná jména (monster), přívlastňování 	3.		
<ul style="list-style-type: none"> – používá abecední slovník učebnice, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Abeceda, hláskování (jména) 	3.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 1. období	
Jazyková výchova			
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák – – seznámí se s odlišnostmi života dětí v ČR a Británii.	Učivo <ul style="list-style-type: none"> • Halloween, Christmas, Easter, school, London	3.	Poznámky

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 2. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy: Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pořádek slov ve větě, tvoření slov, věta jednoduchá, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, • Odlišnosti českého a anglického slovosledu • Četba autentického textu – volný překlad 	4. – 5.	Multikulturní výchova – multikulturalita Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci, – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba z tematických celků – prohloubení (family, body, school, timetable, animals, nature, hobbies, weather, holiday, feast, traditions, clothes, food and drink, shopping, house, pets, housework and jobs) • Clock, time, daily routine • Geography – countries and nationalities • Četba autentického textu • Poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu 	4. – 5.		
<ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu, – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba) 	4. – 5.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 2. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Žák – <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku, 	<ul style="list-style-type: none"> Odvození významu slova z kontextu Tvorba otázky a záporu 	4. – 5.		
Žák – <ul style="list-style-type: none"> používá dvojjazyčný slovník, 	<ul style="list-style-type: none"> Četba autentického textu, četba pohádek 	4. – 5.		
Žák – <p>sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení,</p> <p>vyplní své základní osobní údaje do formuláře</p> <p>– konverzuje na příslušné úrovni, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>–</p>	<ul style="list-style-type: none"> popis umístění, určení předmětu ve třídě adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin Tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů, Přítomný čas průběhový a prostý (otázka, zápor) Budoucí čas prostý 	4. – 5.		
Žák – <ul style="list-style-type: none"> reprodukují ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace, 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování a hraní pohádky, hry Slovní zásoba z tématických celků 	4. – 5.	Multikulturní výchova – multikulturalita Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 2. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
			Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
– obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu,	<ul style="list-style-type: none"> • Tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu • Porovnávání smyslu textů • Reprodukce čteného a slyšeného textu 	4. – 5.		
– aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Ø odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení • Reakce na otázky, čas a směr, cesta • Classroom instruction (imperative) 	4. – 5.		
– seznámí se s odlišnostmi české a anglické kultury.	<ul style="list-style-type: none"> • Základní informace o GB (holidays and festivals – Halloween, New Year's Resolution, Valentine's Day, Christmas) <ul style="list-style-type: none"> • Porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích 	4. – 5.		
– pozitivně hodnotí druhé v běžných podmírkách	Sebehodnocení Sebepřijetí Sebeprezentace V běžných podmírkách projevování pozornosti a laskavosti Vyjádření uznání Účinnost pochvaly, připisování pozitivních reakcí druhým	4. – 5.	Etická výchova	

Naformátováno: Odsazení: Vlevo: 0,7 cm, Bez odrážek a číslování, Přístupy klávesou tabelátor: není na 2,54 cm

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 3. období	
Jazyková výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
– čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu,	<ul style="list-style-type: none"> • Četba textu se zeměpisnou tématikou (popis zeměkoule, členění na světadíly, oceány) • Četba autentického textu 	6. – 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
– rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<ul style="list-style-type: none"> • Podmětná otázka – prostá • Otázka časová, kvalitativní, kvantitativní, • Přivlastňovací zájmena samostatná, neurčitá a záporná zájmena, větný zápor, číslovky řadové a násobné, vyjádřit zamyšlenou budoucnost, změna stavu • Lexikální princip pravopisu slov • Práce s mapou 	6. – 7.	
– rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. promluvě a konverzaci,	<ul style="list-style-type: none"> • Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, poděkování, reakce na omluvu, reakce na poděkování, žádost o pomoc, přání, nákup lístku, jízdní řády, objednávka 	6. – 7.	
– odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu,	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba • Tvoření slov • Předpony, přípony • Příslovce 	6. – 7.	
peužívá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku, vyhledá potřebnou	<ul style="list-style-type: none"> • Četba autentického materiálu 	6. – 7.	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 3. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům > rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu –				
– sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy, – mluví o své rodině, škole, volném čase	<ul style="list-style-type: none"> • Dopis, dotazník, popis, formulář, sdělení • Zdvořilost 	6. – 7.		
– písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, – reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • Existencionální vazba • Nepřímý rozkaz (let's) • Další vyjádření budoucnosti (going to, ...) • Minulý čas prostý a průběhový • Pravidelná, nepravidelná slovesa 	6. – 7.		
– stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace, – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> • Kontext, převyprávění příběhu, pohádky • Práce s textem 	6. – 7.		
– vyžádá jednoduchou informaci, rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<ul style="list-style-type: none"> • Dates, diary • Wh otázky • Giving directions • Prepositions • Ordinal numbers 	6. – 7.		
– jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none"> • Nádraží, koupě jízdenky, objednání jídla, restaurace, obchod 	6. – 7.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 3. období	
Jazyková výchova			
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> seznamí se s rozdíly života společnosti v anglicky mluvících zemích a ČR, 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola, jídlo pití, významné dny • Londýn, historie, zajímavá místa • Užití členů • Stupňování přídavných jmen a příslovci 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení – oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání, souhlas, nesouhlas, setkání, společenský program • Volný čas, zájmy, člověk a společnost 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy, vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vztahy – existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní • Popis místa, vnitřní charakteristika člověka • Nepřímý rozkaz, nepřímá otázka (žádost) 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, vyplní o sobě základní údaje ve formuláři napiše jednoduché texty, týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • Určování slovních druhů, stavba rozvíté věty, předložky, zájmena v předmětu, • Předpřítomný čas • Frázová slovesa • Modální slovesa • Trpný rod • Změna stavu • Podmiňovací způsob • Podmínkové věty (jestli, když) • Dovětky 	8. – 9.	

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 3. období		
Jazyková výchova				
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace, – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<ul style="list-style-type: none"> • Konverzace v daných tematických celcích (zaměstnání, nakupování, tělo a cvičení, péče o zdraví, zdravý způsob života, příroda, počasí, město, cestování, bydlení, sport příroda a město, nákupy a móda) 	8. – 9.		
<ul style="list-style-type: none"> – vyžádá jednoduchou informaci, 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v časech podle jízdních řádů, požádání o svolení, o službu • Další slovesa (cestování) 	8. – 9.		
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Autentické materiály, časopisy a noviny • Zajímavosti z anglicky mluvících zemí 	8. – 9.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Anglický jazyk	Období 1., 2., 3. období		
Anglický jazyk – prakticky				
Očekávané výstupy:				
Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, – pracuje tvůrčě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, – čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku, 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy žákovské knihovny • Pořádání divadelních představení • Akademie školy • Vánoční besídky • Třídní časopis • Besedy 	3. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	Anglický jazyk prakticky

<ul style="list-style-type: none"> – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku, – vyjadřuje své pocity z přečteného textu, – rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, – pracuje tvůrivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěvy místní lidové, městské knihovny • Návštěvy kin • Divadelní představení • Návštěvy výstav • Návštěvy muzeí • Připravuje literární a dramatická pásma pro spolužáky	3. – 9.		Mimoškolní akce
---	--	---------	--	-----------------

Název předmětu

Německý jazyk začátečníci

Zkratka předmětu: NJ

3. období (8. – 9. ročník)

Charakteristika:

Výuka cizího jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečnosti, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Ve výuce německého jazyka v 8. a 9. ročníku jde především o probuzení zájmu o studium tohoto cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k sociokulturní rozmanitosti příslušné jazykové oblasti. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby němčiny a na zvládnutí vztahů mezi její zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat.

Cíle:

1. Postupné rozvíjení schopnosti hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejbliže normě.
2. Správná interpretace slyšeného projevu v německém jazyce.
3. Seznamování se základními poznatkami z reálií německy mluvících zemí, s nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi.
4. Osvojování učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu německého jazyka.
5. Zvyšování celkové úrovně vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjení intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti.
6. Rozšířování všeobecného kulturního obzoru, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

Časové rozvržení:

Ročník	8.	9.
Časová dotace	3	3
	povinný	povinný

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení. Vyhledávají a třídí informace. Poznávají smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránicí učení, naplánují si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nenechají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému. Uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žáci rozumí různým typům textů a záznamů, využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žáci účinně spolupracují ve skupině, podílejí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu. Podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají. Přispívají k diskusi ve skupině, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

Žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí. Chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy.

Kompetence pracovní

Žáci využívají znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální

Klade důraz na zpracování dat z vhodných zdrojů s využitím vhodných aplikací (word, power point, ...), na posouzení pravdivosti informací ze sociálních sítí. Využití aplikací pro překlady, práci s textem v cizím jazyce, cizojazyčné klávesnice.

Průřezová téma:

- **Osobnostní a sociální výchova** – zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích, prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – cizí jazyk má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Je prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury.
- **Multikulturní výchova** – umožňuje žákům seznámovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Německý jazyk	Období 3. období	
Německý jazyk - začátečníci			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním: <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	Zvuková a grafická podoba jazyka: <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky – pasivně - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	8.	Poznámky
Mluvení: <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem 	8.	
Čtení s porozuměním: <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> - rodina- volný čas - jídlo - reálie německy mluvících zemí - škola - zvířata - kalendářní rok - počasí - příroda - 	8.	

Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Německý jazyk	Období 3. období	
Německý jazyk - začátečníci			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák - běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	dopravní prostředky		
Psaní: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Gramatické struktury: - pozdravy - abeceda - sloveso „být“ - časování pravidelných sloves - zájmena: můj, tvůj - průběžné opakování gramatických struktur - časování nepravidelných sloves - množné číslo - 4. pád podstatných jmen	8.	
Poslech s porozuměním: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zvuková a grafická podoba jazyka: - fonetické znaky – pasivně - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	9.	

Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Německý jazyk	Období 3. období	
Německý jazyk - začátečníci			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák - - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			
Mluvení: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Slovní zásoba: - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem	9.	
Čtení s porozuměním: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	Tematické okruhy: - reálie německy mluvících zemí – sport-domov - lidské tělo - nákupy - zdraví - oblečení – povolání - hudba	9.	
Psaní: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	Gramatické struktury: - průběžné opakování gramatických struktur - nepravidelná slovesa - předložky se 3. a 4. pádem	9.	

Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Německý jazyk	Období 3. období		
Německý jazyk - začátečníci				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Žák - dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení				

6.5 *Matematika a její aplikace*

Název předmětu

Matematika

Zkratka předmětu: MA

1. období (1. – 3. ročník)
2. období (4. – 5. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět matematika je založen na aktivních činnostech poskytujících vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Prolíná celým základním vzděláváním, vytváří předpoklady pro další studium, při výuce jsou využívány všechny metody a formy práce, vedoucí k aktivnímu osvojení matematických operací.

Součástí výuky Matematika v 1. – 2. období je integrace témat z doplňujícího vzdělávacého oboru Etická výchova (Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV, č. j. 12586/2009-22).

Cíle předmětu

Praktické využití matematických poznatků a dovedností, rozvíjení logického a kombinatorického myšlení, kritické usuzování, rozvíjení abstraktního myšlení, přesné, stručné a logické vyjadřování.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	5	5	5	5	5

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k operování s obecně užívanými termíny, symboly a znaky, k uvádění věcí do souvislostí, k vytváření si komplexnějšího pohledu na matematické jevy, k samostatnému pozorování, k experimentování, k porovnávání výsledků.

Kompetence k řešení problému:

- učí žáky vnímat problémové situace, rozpoznávat a pochopit problém, naplánovat řešení problému, vyhledávat informace k řešení problému, předložit varianty řešení, samostatně řešit problém, kriticky myslit, nést zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

- klade důraz na formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru v logickém sledu souvisle, výstižně a kultivovaně a na využití informačních technologií.

Kompetence sociální a personální:

- podporuje účinnou spolupráci ve skupině, podílí se na vytváření pravidel, pozitivně ovlivňuje společnou práci.

Kompetence digitální:

- klade důraz na zpracování dat, vytváření grafů, práci se vzorcí, jednoduché výpočty s využitím základních programů.

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – vede k porozumění a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí sebepoznání, poznávání a sebepojetí žáka.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – vede k uvažování v širších souvislostech a ke kritickému myšlení. Rozvíjí argumentační, komunikativní a formulační schopnosti a dovednosti. Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku. Motivuje k ochotě pomáhat slabším.

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 1. období	
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků,	– Manipulace s předměty – Počítání prvků	– 1.	– Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti,	– Čtení a zápis čísel – Vztahy větší, menší, rovno a – Znaménka $>$, $<$, $=$ – Lichá a sudá čísla	– 1. – 3.	–
– užívá lineární usporádání; zobrazí číslo na číselné ose,	– Orientace na číselné ose – Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi – Určování stovek, desítek a jednotek – Rozklad čísla v des. soustavě	– 1. – 3.	–
– provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly,	– Sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10	– 1. – 2.	–
	– Sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 – Násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5)	– 2.	–
	– Sčítání a odčítání v oboru 0 – 1000 – Násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 6, 7, 8 a 9) – Nejbližší nižší a vyšší násobek čísla	– 3.	–
– řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace,	– Slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací – Řešitelské strategie: pokus-omyl, vyčerpání všech možností, zjednodušování – Počítání s penězi, způsoby placení	– 2. – 3.	–

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 1. období	
Očekávané výstupy:			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
– orientuje se v čase, teplotě, provádí jednoduché převody jednotek času, zapisuje teplotu	– Určování času – Převádění jednotek času – Měření času – Měření teploty, teploměr, druhy měření	– 2. – 3.	– –
– popisuje jednoduché závislosti z praktického života,	– Seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisý – Orientace a čtení matematických zápisů	– 1. – 3.	– –
– doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel,	– Pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose – Práce s údaji (jízdní řád, ceník)	– 2. – 3.	– –
– navrhne a použije jednoduchou tabulku a diagram	– Tabulka jako nástroj pro řešení úloh – Tabulková evidence zadaných úkolů	– 2. - 3.	– –
– porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky,	– Bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm – Práce s pravítkem – Jednotky délky, hmotnosti a objemu – Poměrování délky úseček s využitím pomůcek	– 1. – 3.	– Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
– vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích,	– Práce s informací, její vyhledávání	– 2. – 3.	–
– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci,	– Vyhledávání určitých tvarů v okolí – Třídění předmětů podle tvaru – Rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh – Klasifikace: trojúhelník, čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník, vrchol, strana, úhlopříčka – – Tělesa – krychle, kvádr, koule, kužel, jehlany – Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka	– 1. – 3.	– –

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 1. období		
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	
– rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině,	– Modelování geometrických útvarů podle zadání – Osově souměrné útvary ve čtvercové síti	– 1. – 3.	–	–
– při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty,	– Základní funkce počítače, práce s myší a klávesnicí	– 1. – 3.	–	–
– komunikuje pomocí internetu či jiných běžných zařízení.	– Výukové programy a jednoduché počítačové hry	– 1. – 3.	–	–
– využívá prvky tvorivosti při společném plnění úkolů	– Společné plnění úkolů – Vytváření prožitků radosti pro druhé	– 1. – 3.	– Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání – Etická výchova	–

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 2. Období	–	–
–				
– Očekávané výstupy: – Žák –	– Učivo	– Ročník – Průřezová témata	–	
– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení,	– Principy asociativnosti a komutativnosti	– 4. – 5.	–	–
– provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel,	– Sčítání a odčítání čísel do 100 000 – Velká násobilka – Písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem – Dělení jednaciferným číslem – Dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	– 4. –	–	
	– Sčítání a odčítání čísel do milionu – Písemné násobení jednaciferným až čtyřciferným číslem – Dělení dvojciferným číslem	– 5. –	–	
– zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhadu a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel,	– Zaokrouhlování na 1 000, 100, 10 – Kontroly výpočtů	– 4. –	–	
	– Zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly výpočtů	– 5. –	–	
– řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel,	– Slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	– 4. – 5.	–	
– čte, zapiše, porovná zlomky a zobrazí je graficky – zobrazí zlomky na číselné ose – dokáže převést zlomek na desetinné číslo – používá smíšený zlomek a chápe jeho význam – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	– Znázorní část celku, znázorní smíšený zlomek – Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem – Odčítá zlomky se stejným jmenovatelem – Desetinné zlomky převádí na desetinné číslo – přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	– 5. –	–	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 2. Období	–	–
–				
– Očekávané výstupy: – Žák –	– Učivo	– Ročník – Průřezová témata	–	–
– Znázorní na číselné ose, čte a zapíše, porovná desetinné číslo, zpaměti a písemně provádí početní operace a odhady s danou přesností do tisícin – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	– Zápis a čtení desetinných čísel do tisícin – Znázornění desetinného čísla do tisícin na číselné ose – Početní operace +, -, x, : do tisícin jednociferným přirozeným číslem	– 5.	–	–
– porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	– zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)			
– vyhledává, sbírá a třídí data, dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných,	• Práce s daty • Radost ze společné činnosti a výsledku	4. – 5.		
– čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy,	• Diagramy, grafy, tabulky, jízdní rády	4.		
– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce,	– Práce s geometrickými útvary – Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	4. 5.		
– sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran,	– Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.		
– sestrojí rovnoběžky a kolmice,	– Rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 2. Období		
–				
– Očekávané výstupy: – Žák –	– Učivo	– Ročník	– Průřezová témata	–
– určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu,	– Obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku – Jednotky obsahu – Převody jednotek obsahu	5.		
– rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti,	– Osová souměrnost	4.		
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	– Slovní úlohy s netradičními postupy	4. – 5.		
– orientuje se v čase, teplotě, provádí převody jednotek času, zapisuje teplotu – orientuje se v délce, hmotnosti a objemu , provádí převody jednotek délky, hmotnosti a objemu	– Převádění jednotek času – Měření času, – Měření teploty, teploměr, druhý měření – Převádí jednotky délky, hmotnosti a objemu	4. – 5. .		
– pozitivně hodnotí druhé v běžných podmírkách.	– Sebehodnocení – Sebepřijetí – Sebeprezentace – V běžných podmírkách projevování pozornosti a laskavosti – Vyjádření uznání – Účinnost pochvaly – Připisování pozitivních reakcí druhým – Zbavování se strachu z neznámeého řešení úkolu a z tvořivého experimentování	4. – 5.	Etická výchova	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 2. Období	–	–
–				
– Očekávané výstupy: – Žák –	– – Učivo	– – Ročník – Průřezová téma	–	
– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení,	– Principy asociativnosti a komutativnosti	– 4. – 5.	–	
– provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel,	– Sčítání a odčítání čísel do 100 000 – Velká násobilka – Písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem – Dělení jednaciferným číslem – Dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel – Sčítání a odčítání čísel do milionu – Písemné násobení jednaciferným až čtyřciferným číslem – Dělení dvojciferným číslem	– 4. – 5.	– –	
	– Zaokrouhlování na 1 000, 100, 10 – Kontroly výpočtů – Zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly výpočtů	– 4. – 5.	– –	
– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel,	– Slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	– 4. – 5.	– –	
– čte, zapiše, porovná zlomky a zobrazí je graficky – zobrazí zlomky na číselné ose – dokáže převést zlomek na desetinné číslo – používá smíšený zlomek a chápe jeho význam – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sčítá a odčítá zlomky se	– Znázorní část celku, znázorní smíšený zlomek – Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem – Odčítá zlomky se stejným jmenovatelem – Desetinné zlomky převádí na desetinné číslo – přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	– 5.	–	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 2. Období	–	
–			–	
– Očekávané výstupy: – Žák –	– Učivo	– Ročn ík – Průřezová témata	–	
stejným základem v oboru kladných čísel –				
– Znázorní na číselné ose, čte a zapíše, porovná desetinné číslo, zpaměti a písemně provádí početní operace a odhady s danou přesností do tisícin – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	– Zápis a čtení desetinných čísel do tisícin – Znázornění desetinného čísla do tisícin na číselné ose – Početní operace +, -, x, : do tisícin jednocyferným přirozeným číslem	– 5.	–	–
– porozumí významu znaku „,“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	– zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)			
– vyhledává, sbírá a třídí data, – dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných,	• Práce s daty • Radost ze společné činnosti a výsledku	4. – 5.		
– čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy,	• Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4.		
– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce,	– Práce s geometrickými útvary	4.		
	– Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.		
– sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran,	– Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.		

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 2. Období	–	
–			–	
– Očekávané výstupy: – – Žák –	– – Učivo	– – Ročn ík	– – Průřezová témata	–
– sestrojí rovnoběžky a kolmice,	– Rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
– určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu,	– Obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku – Jednotky obsahu – Převody jednotek obsahu	5.		
– rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti,	– Osová souměrnost	4.		
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	– Slovní úlohy s netradičními postupy	4. – 5.		
– orientuje se v čase, teplotě, provádí převody jednotek času, zapisuje teplotu – orientuje se v délce, hmotnosti a objemu, provádí převody jednotek délky, hmotnosti a objemu	– Převádění jednotek času – Měření času, – Měření teploty, teploměr, druhy měření – Převádí jednotky délky, hmotnosti a objemu	4. – 5.		
– pozitivně hodnotí druhé v běžných podmírkách.	– Sebehodnocení – Sebepřijetí – Sebeprezentace – V běžných podmírkách projevování pozornosti a laskavosti – Vyjádření uznání – Účinnost pochvaly – Připisování pozitivních reakcí druhým – Zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvorivého experimentování	4. – 5.	Etická výchova	

<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce, 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s geometrickými útvary • Využití čtvercové sítě • Třídění geom. útvarů • Porovnávání velikosti útvarů 	4.		
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce, 	<ul style="list-style-type: none"> • Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku • Nacházení útvarů v denní realitě 	5.		
<ul style="list-style-type: none"> – sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, 	<ul style="list-style-type: none"> • Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce 	4.		
<ul style="list-style-type: none"> – sestrojí rovnoběžky a kolmice, 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	4.		
<ul style="list-style-type: none"> – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • Jednotky obsahu 	5.		
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná a znázorní ve čtvercové sítí jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru, 	<ul style="list-style-type: none"> • Osová souměrnost • Dokreslování osově souměrných útvarů • Čtvercová síť 	4.		
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy s netradičními postupy 	4. – 5.		
<ul style="list-style-type: none"> – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady • Orientace v čase 	4.		
<ul style="list-style-type: none"> – pozitivně hodnotí druhé v běžných podmírkách – iniciativně vstupuje do vztahu s vrstevníky, 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebehodnocení • Sebepřijetí • Sebeprezentace • V běžných podmírkách projevování pozornosti a laskavosti • Vyjádření uznání • Účinnost pochvaly • Připisování pozitivních reakcí druhým • Správná reakce na pochvalu • Vyjádření zájmu • Základní pravidla spolupráce 	4. – 5.	Etická výchova	

Název předmětu

Matematika

Zkratka předmětu: MA

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je především založena na aktivní činnosti typické pro práci s matematickými objekty a pro použití matematiky v reálných situacích. Poskytuje základní vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, klade důraz na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů a pojmu matematiky, jejich vzájemné vztahy. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítače, výukové programy) a některé další vhodné pomůcky.

Cíle předmětu

Matematika vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření atd.,
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, kritickému usuzování a věcené argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- rozvíjení abstraktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmu a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmu,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, ...) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu,
- vnímání složitosti reálného světa,
- provádění rozboru problému, odhadování výsledků, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám problému,
- přesnému správnému a stručnému vyjadřování pomocí matematického jazyka včetně symboliky, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu,
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi,
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti.

Časové rozvržení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	4	5	5	5

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků,
- vytváří komplexní pohled na matematické vědy,
- vede k práci v týmu a samostatně a k porovnávání dosažených výsledků.

Kompetence k řešení problémů:

- učí chápát význam kontroly dosažených výsledků,
- vede k tomu uvědomit si, že důležité je zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení,
- klade důraz na hledání vlastních postupů při řešení problémů,
- vede k získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle.

Kompetence komunikativní:

- vede žáky k přesnému a správnému vyjadřování, stručnému a přesnému sdělení výsledků v logickém sledu.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjí vzájemnou spolupráci mezi žáky a společné hledání optimálního řešení problémů,
- nabízí žákům samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- vede k dodržování stanovených pravidel pro samostatnou práci i práci ve skupině.

Kompetence občanské:

- klade důraz na uvědomování si školních povinností v souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu.

Kompetence pracovní:

- učí bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- rozvíjí u žáka smysl přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhl, učí stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce.

Kompetence digitální:

- klade důraz na zpracování dat, vytváření grafů, práci se vzorci, jednoduché výpočty s využitím základních programů.

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova:** – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí sebepoznání.
- **Výchova demokratického občana** – rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační i argumentační schopnosti a dovednosti. Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí samostatnosti. Vede k uvažování v širších souvislostech.
- **Kompetence pracovní** – naučit bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku tak, aby zajištěna jejich funkčnost, přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli, naučit se stanovit kritéria hodnocení vlastní práce.

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Přirozená čísla opakování a prohloubení učiva				
<ul style="list-style-type: none"> – tvoří úlohy, aplikuje osvojení, – provádí početní operace a odhady v daném oboru, zaokrouhluje, 	<ul style="list-style-type: none"> • Znázornění • Porovnávání • Zápis • Zaokrouhlování • Sčítání • Odčítání • Násobení • Dělení 	6.		
Desetinná čísla				
<ul style="list-style-type: none"> – Znázorní na číselné ose, čte a zapíše, porovná desetinné číslo, zpaměti a písemně provádí početní operace a odhady s danou přesností, – převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru des. čísel – provádí jednoduché výpočty v prostředí tab. kalkulátoru i s použitím fce suma, využívá formát čísla při zaokrouhlení v tab. kalkulátoru – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část, – řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zápis, rozvitý zápis v desítkové soustavě • Znázornění • Porovnávání • Zaokrouhlování • Sčítání • Odčítání • Násobení • Dělení • Převádění jednotek délky a hmotnosti 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Mezipředmětové vztahy ICT
Dělitelnost přirozených čísel				
<ul style="list-style-type: none"> – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel – určí bez použití početních výkonů dělitelnost troj a vícečíferných čísel, použití algoritmu rozkladu čísla na součin prvočísel – početní operace aplikuje na úlohách ze života, – určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Násobek • Dělitel • Prvočíslo • Číslo složené • Sudé a liché číslo • Kritéria dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 100 • Rozklad čísla na prvočinitele • Společný násobek • Společný dělitel • Nejmenší společný násobek • Největší společný dělitel • Soudělná a nesoudělná čísla 	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát, rozvoj přesných formulačních schopností a dovedností	
Celá čísla				
<ul style="list-style-type: none"> – čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné – provádí početní operace v oboru celých čísel, – zobrazí celé číslo na číselné ose a porovná je, – určí absolutní hodnotu celého čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání celých čísel na číselné ose, porovnání • Čísla navzájem opačná • Absolutní hodnota celého čísla • Sčítání 	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Mezipředmětové vztahy FY

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pomocí číselné osy a uvede její praktický význam – vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly, posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou 	<ul style="list-style-type: none"> • Odčítání • Násobení • Dělení 			
Zlomky				
<ul style="list-style-type: none"> – čte, zapiše, porovná zlomky a zobrazi je na číselné ose – zapiše převrácený zlomek, rozšíří a zkráti zlomek, zapiše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak a upraví složený zlomek, – využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele – zapiše periodické číslo a porovná ho s jinými čísly – účelně využívá kalkulátor a tabulkový kalkulátor při provádění početních operací v oboru racionálních čísel – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo), – využívá zlomků při řešení praktických úloh ze života, používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel – provádí početní operace v oboru racionálních čísel, provádí odhady výsledku početních operací s danou přesností – vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly, posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou 	<ul style="list-style-type: none"> • Zápis zlomků, zobrazení na číselné ose • Rozšířování, krácení a porovnávání zlomků • Převrácené číslo • Smíšené číslo • Vztah zlomků, desetinných čísel a smíšeného čísla • Složený zlomek • Racionální čísla • Zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru racionálních čísel 	6. – 7.	Mezipředmětové vztahy ICT	
Poměr				
<ul style="list-style-type: none"> – dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru – upravuje poměr rozšířováním a krácením – vysvětlí pojmy postupný a 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšířování a krácení poměru • Změna úsečky v daném poměru • Postupný poměr • Rozdělení úsečky v daném 	7.	Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák –</p> <ul style="list-style-type: none"> – převrácený poměr, zapíše jej a upraví – řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, používá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítka mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak – pracuje s měřítky map a plánů, odvození ze zadaných údajů – aplikuje trojčlenku na praktických příkladech ze života, – používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry, využívá vztahy a grafy přímé a nepřímé úměrnosti k řešení aplikacních úloh a problémů – rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života – určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, tabulky a grafu – vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly, posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou 	<ul style="list-style-type: none"> – poměru <ul style="list-style-type: none"> • Měřítko plánu, mapy • Přímá a nepřímá úměrnost • Trojčlenka, úměra 			
Procenta				
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a používá pojmy: procento, základ, počet procent, procentová část, promile – určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část, základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem, poměrem, procentem), navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek - část – řeší aplikacní úlohy na procenta (i v případě, že procentová část je větší než celek), úlohy řeší algoritmem nebo, úsudkem, ověří správnost svého řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Procento • Promile • Vztah desetinné číslo, zlomek, procento • Základ • Procentová část • Počet procent • Využití výpočtů s procenty ve slovních úlohách • Jednoduché úrokování 	7., 9	.	Mezipředmětové vztahy Finanční gramotnost, ICT

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje procenta ve výpočtech ve finanční matematice – objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace) – vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň s úroku – získává základní informace o půjčkách a úvěrech – řeší aplikační úlohy na procenta vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionalními čísly, posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou – účelně využívá kalkulátor 				
Mocniny a odmocniny	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování – určuje zpaměti druhou mocninu čísel 1- 20 , odmocninu těchto mocnin – ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování druhých mocnin zlomků a součinu dvou čísel – užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi – aplikuje výpočty druhých mocnin a odmocnin v praktických příkladech ze života, – provádí odhady při výpočtu druhých mocnin a odmocnin, – využívá kalkulátor a tabulky při výpočtech druhých mocnin a odmocnin 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina • Druhá odmocnina • Mocnina s přirozeným mocnitem • Pravidla pro počítání s mocninami • Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • Slovní úlohy 	8.	Výchova demokratického člověka – občanská společnost a stát
Výrazy	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů, číselný výraz, určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, – určí hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných, – provádí početní operace (sčítání, 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný výraz a jeho hodnota • Proměnná • Výrazy s proměnnými • Mnohočleny • Sčítání a odčítání mnohočlenů • Násobení mnohočlenů • Rozklad mnohočlenu na součin • Sčítání, odčítání, násobení 	8. – 9.	Výchova demokratického člověka – občanská společnost a stát
				Mezipředmětové vztahy ICT

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Žák –				
<ul style="list-style-type: none"> – odčítání, násobení a dělení) s mnohočleny a lomenými výrazy, určuje hodnotu číselného výrazu – s druhou mocninou a odmocninou provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ – využívá tabulkový kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • dělení výrazů • Vzorce pro úpravu mnohočlenů: $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ • Lomené výrazy • Krácení a rozšiřování, dělení, sčítání, odčítání, násobení lomených výrazů 			
Rovnice				
<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice, rozhodne o počtu řešení – formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic nebo soustav rovnic – vyjádří neznámou ze vzorce – řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací – vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly, posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou, volí způsob řešení úlohy úsudkem nebo algoritmem – účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice • Ekvivalentní úpravy rovnic • Výpočet neznámé ze vzorce • Slovní úlohy • Rovnice s neznámou ve jmenovateli • Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	8. – 9.	Výchova demokratického člověka – formy participace občanů v politickém životě	
Závislosti a data				
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětli základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je – určí četnost, relativní četnost, aritmetický průměr, modus, medián a aplikuje je v úlohách z praxe – provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jeho znázornění – vyznačí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic, na základě daných souřadnic zapíše souřadnice daného bodu – doplňuje a vytváří tabulky a orientuje se v nich – kvantitativně porovnává vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech 	<ul style="list-style-type: none"> • Statistické pojmy • Příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti • Zpracování dat do tabulek a grafiček, schémat • Čtení z grafiček • Četnost znaku • Diagramy, nákresy • Aritmetický průměr • Modus • Medián 	6. – 9.		Mezipředmětové vztahy ICT

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat – orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram – vkládá data do tabulky v prostředí tabulkového kalkulátoru, seřadí data v tabulce podle jednoho (více) kritérií – účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tab. kalkulátor, vytváří grafy, k prezentaci dat volí vhodný typ grafu , 				
Funkce				
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkci, uvede příklady z běžného života – určí definiční obor fce, obor hodnot, funkční hodnotu – vyjádří funkční vztah přímé a nepřímé úměrnosti, lineární funkce, konstantní, kvadratické a goniometrické funkce tabulkou, rovnici a grafem, – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů, – využívá goniometrické funkce při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku a praktických úlohách ze života, – načrte na sestrojí grafy lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti, uvedených goniometrických funkcí, – graficky řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých, – využívá tabulkového kalkulátoru k vyjádření funkce 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlá soustava souřadnic • Funkce, hodnota funkce, graf funkce • Definiční obor funkce, obor hodnot funkce • Rostoucí a klesající funkce • Přímá úměrnost • Nepřímá úměrnost • Lineární, kvadratická funkce ($y = ax^2$), nepřímá úměrnost ($y = k/x$) a její grafy • Goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku (sinus, kosinus, tangens) • Grafy funkcí sinus, kosinus a tangens pro hodnoty úhlu $\langle 0^\circ, 90^\circ \rangle$ 	6. – 9.	Mezipředmětové vztahy ICT	
Rovinné útvary				
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, určí jejich vzájemnou polohu – <u>Přímka, polopřímka, úsečka, základní rovinné útvary</u> – využívá při řešení úloh a 	<ul style="list-style-type: none"> • Přímka, polopřímka, úsečka • Shodnost a podobnost • Vzájemná poloha přímek v rovině 	6. – 9.	Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák –</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímk v rovině (totožné, kolmé a rovnoběžné přímky), vzdálenost bodu od přímky při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolit pro řešení známý algoritmus nebo řešit úlohu úsudkem – rozpozná shodné a geometrické útvary, – rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary – určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů) – používá příslušnou matematickou symboliku – rozlišuje a využívá různé druhy čar – Úhly <ul style="list-style-type: none"> – modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti (ostrý, tupý, pravý, přímý) – charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé, souhlasné) – používá k označení úhlů písmen řecké abecedy – určuje velikost úhlu pomocí úhloměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů – sestřoří různé velikosti úhlů (i bez použití úhloměru, přenese úhel a porovná dva úhly) – používá jednotky velikosti úhlu a převody mezi nimi – sčítá a odčítá úhly graficky i početně graficky i početně násobi a dělí úhel dvěma – Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> – třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů) – Při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost – charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky, těžnice a střední příčky včetně jejich konstrukce – narýsuje kružnice opsanou a vepsanou trojúhelníku – vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky ji vyjádří 		<ul style="list-style-type: none"> • Přenášení úhlu, osa úhlu • Měření velikosti úhlu, jednotky úhlu, rýsování úhlu dané velikosti, značení úhlu • Úhel ostrý tupý pravý přímý • Sčítání a odčítání úhlů • Násobení a dělení úhlu dvěma • Úhly vedlejší a vrcholové • Úhly souhlasné a střídavé • Trojúhelník – trojúhelníková nerovnost, typy trojúhelníků • Výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku • Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku <ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelník – typy trojúhelníků podle stran a úhlů • Výšky a těžnice, těžiště, střední příčky • Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • Obsah a obvod trojúhelníku • Věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • Konstrukce trojúhelníků podle věty sss, sus, usu 		

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Žák – <ul style="list-style-type: none"> – používá věty o shodnosti trojúhelníku k řešení geometrických úloh – sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů sss, sus, usu (rozbor, zápis, konstrukce a diskuse o počtu řešení s využitím matematické symboliky) – využívá věty o podobnosti trojúhelníku (sss, uu, sus) – vysvětlí pojem odvěsna, přepona v pravoúhlém trojúhelníku – používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku – řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastnosti trojúhelníku, osově souměrných rovinných útvarů, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku – řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovi věty v rovině, situaci načrtne a odhadne výsledek a ověří jeho reálnost – účelně využívá při výpočtech kalkulátor – využívá potřebnou matematickou symboliku <p>Kružnice, kruh</p> <ul style="list-style-type: none"> – definuje a sestrojí kružnice a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem – určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímka), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narýsuje je <p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – třídí a popisuje čtyřúhelníky – rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků – využívá vlastnosti čtyřúhelníku při řešení úloh – sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek – sestrojí čtyřúhelníky ze zadaných údajů (rozbor, zápis, konstrukce a diskuse o počtu řešení s využitím matematické symboliky) <p>Pravidelné mnohoúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník – sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník <p>Obvod a obsah rovinných útvarů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta a její užití v aplikačních geometrických úlohách <ul style="list-style-type: none"> • Kružnice, kruh • Vzájemná poloha přímky a kružnice, • Vzájemná poloha dvou kružnic • Obvod kružnice • Obsah kruhu <ul style="list-style-type: none"> • Čtyřúhelník - typy, vlastnosti, konstrukce • Lichoběžník • Rovnoběžník • Pravidelné mnohoúhelníky • Obvod a obsah čtyřúhelníků <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků • Konstrukce pravidelného osmiúhelníku a šestiúhelníku <ul style="list-style-type: none"> • Výpočty obvodu a obsahu 			

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – používá a převádí jednotky délky a obsahu – využívá centimetrovou čtvercovou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníku – odhaduje a vypočítá obvod obecného mnohoúhelníku – odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku, obecného čtyřúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku – řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (trojúhelník, čtyřúhelník), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku – řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníku s využitím znalostí o středově souměrných rovinných útvarech, při řešení úloh provede rozbor a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku – účelně využívá při výpočtech kalkulátor – účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné číslo, zlomek) – vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> rovinných útvarů – čtverec, obdélník, kruh, lichoběžník, rovnoběžník, trojúhelník ze vzorce • Odhad obsahu a obvodu rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě • Výpočet obsahu a obvodu kruhu, délku kružnice • Odhad a výpočet obvodu obecného mnohoúhelníku • Aplikační úlohy s využitím znalostí o výpočtu obvodu a obsahu rovinných útvarů 			
Prostorové útvary				
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje pojmy rovina a prostor – správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka – – Krychle, kvádr – charakterizuje krychli a kvádr – používá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádru – používá a převádí jednotky objemu – odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru – načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru, tělesa vymodeluje – načrtne a sestrojí krychli a kvádr – načrtne a sestrojí krychli a kvádr – ve volném rovnoběžném promítání řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Převádění jednotek objemu • Kvádr • Krychle , 	6. – 9.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, formování vlastností vytrvalost, přesnost, schopnost sebekontroly	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák –</p> <p>provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku</p> <ul style="list-style-type: none"> – vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádru – účelně využívá při výpočtech kalkulátor – – Hranoly – charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol – pracuje s půdorysem a nárysem kolmého hranolu – odhaduje a vypočítá objem a povrch obecného hranolu – načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje – načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání – řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o hranolech, při řešení úloh provede rozbor a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku. – účelně využívá při výpočtech kalkulátor – – Rotační válec, koule – charakterizuje válec a kouli – pracuje s půdorysem a nárysem válce a koule – odhaduje a vypočítá objem a povrch válce a koule – načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje – načrtne obraz rotačního válce v rovině – řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o válci a kouli, při řešení úloh provede rozbor a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku. – účelně využívá při výpočtech kalkulátor – – Jehlan, rotační kužel – charakterizuje jehlan a kužel – pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele – odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele – načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele a vymodeluje tato tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> • Hranoly • Rotační válec • Koule 			

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák –</p> <ul style="list-style-type: none"> – načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání – načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání – řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o tělesech (jehlan a kužel), při řešení úloh provede rozbor a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku. – účelně využívá při výpočtech kalkulátor 	těles			
Konstrukční úlohy				
<ul style="list-style-type: none"> – pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky, a sestrojí je využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice – přířadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje osově souměrné útvary – rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti – přířadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar – rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) • Základní konstrukční úlohy (tečna ke kružnici, trojúhelník podle vět sss, sus, usu) • Osová souměrnost • Středová souměrnost 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání	
Nestandardní a aplikační úlohy a problémy				
<ul style="list-style-type: none"> – doplň číselnou řadu v oboru přirozených, celých a racionalních čísel, doplň obrázkovou řadu – doplň početní tabulky, čtverce a jiné obrazce – vysvětlí způsob řešení úlohy – prezentuje způsob řešení úlohy – rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselné řady v oboru přirozených, celých a racionalních čísel, obrázkové řady • Početní obrazce • Úlohy o šachovnicích a tabulkách • Prezentace řešení úlohy • Vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů • Postupy při řešení netradičních geometrických 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 3. období		
Očekávané výstupy:				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení – využívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost – řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení – řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Kombinatorický úsudek v úlohách (8) • Prostorová představivost (8) • Optimizace řešení úloh • Aplikovaná matematika 			

Hodnocení v předmětech Matematika

1. – 3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), kontrolními písemnými pracemi, analyzou výsledků různých činností žáků.
- Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu .
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.

- Učitel dále přihlíží: ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvorivosti.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Oblast Matematika a její aplikace	Předmět Matematika	Období 1. – 3. období
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování Četnost (min.)
Matematika Matematické hry Speciální matematika Rozvoj matematických dovedností	Stupeň 1 (výborný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti. Samostatně a tvorivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a příkladů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvorivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatkami. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.	1. a 2. období Desetiminutovky 1x týdně Ústní zkoušení 1x za půl roku Pololetní písemná práce 1x za pololetí (mimo 1. ročník) (neplatí pro 1. ročník)
	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti s menšími chybami. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů. Myslí logicky správně. Ústní a písemný projev míval menší nedostatky ve správnosti a přesnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.	3. období Ústní zkoušení Alespoň 1x za pololetí Desetiminutovky 1x týdně Pololetní písemná práce 1x za pololetí
	Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosťi, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele	Domácí úkoly při ověřování učiva a procvičování učiva 1 x měsíčně Samostatná práce 1 x měsíčně
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosťi, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický	

	projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti		
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální činnosti má velmi závažné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat		

3.7 *Informatika*

Název předmětu

Informatika

Zkratka předmětu: ICT

2. období (4. - 5. ročník)
3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Informatika je vyučován ve 4., 5., 6., 7., 8., 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují

a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních

technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou

součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj,
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci,
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace,
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů,
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje,
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci,
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech,
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	1	1

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1

**Časové rozvržení učiva v ročnících – viz tematické plány předmětu
Informatika.**

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Kompetence k učení:

- vede zadávanými úkoly žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušenosti s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, ná povědu u jednotlivých programů, literaturu apod.,
- naučí využívat utvořených poznámek při praktických úkolech,

- učí žáka pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů:

- učí řešit problémové úlohy, zadává úlohy a projekty vedoucí k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- naučí konzultovat problémy, naučí posuzovat roli učitele jako roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní:

- naučí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty,
- při komunikaci naučí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální:

- při práci vede ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- vede k sebehodnocení a k hodnocení prací – učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské:

- seznámuje s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...),
- vede při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní:

- učí dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- učí využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Témata	Konkrétní příklady kompetencí
Data, Informace a modelování	Při práci s daty by měl žák najít různé typy dat pro konkrétní práci s informací – video, text, web, zároveň odhalit chyby v informacích, zastaralé či neplatné informace, dokázat znázornit konkrétní informaci (text, obrázek, audio, video, diagram, pojmová mapa, myšlenková mapa; ikonický model), orientovat se ve stromové struktuře souborového systému a organizovat v ní své soubory či naučit se zálohovat data.
Algoritmizace a programování	Hlavní část aktivit žáků by se měla odehrávat v konkrétním propedeutickém programovacím jazyku (např. Kodu, Minecraft, Scratch, Make Code, Code.org) nebo s konkrétní robotickou hračkou (např. ozobot, blue-bot), programovatelnou stavebnicí (např. WeDo, EV3 Mindstorm), popř. soustředit pozornost na rozvoj algoritmického myšlení žáka a minimalizovat požadavky na syntaxi programovacího jazyka (blokové programování).
Informační systémy	Žák by se měl naučit využít základních funkcí cloudových technologií a sociálních sítí včetně nastavení přístupových práv, tedy naučit žáky editovat obsah, či naučit je spolupracovat se spolužáky na sdíleném dokumentu na konkrétním obsahem z oboru Informační a komunikační technologie.
Počítač a jeho ovládání	Žák na základní škole se přímo setkává s technologickými kompetencemi, rozpoznává digitální zařízení (a komponenty, funkční prvky PC) a dokáže vysvětlit k čemu slouží, dále pracuje s operačním systémem a základním nastavením, rozliší typy SW a jejich využití (sw pro přehrávání videa, zvuku, práci s textem), dokáže zjistit základní parametry a konfiguraci PC a OS. Výuka je zaměřena na užití HW a SW, nikoliv na pouhá fakta.

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – vede k porozumění a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí sebepoznání, poznávání a sebepojetí žáka.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – vede k uvažování v širších souvislostech a ke kritickému myšlení. Rozvíjí argumentační, komunikativní a formulační schopnosti a dovednosti. Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku.
- **Environmentální výchova (EV)** – vede k aktivnímu využití ICT při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, k rozlišování jejich závažnosti a propojenosti. Podněcuje zájem o řešení ekologických problémů v rámci kraje, republiky, EU a světa.
- **Mediální výchova (MV)** – vede k využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Učí věcné správnosti a přesnosti sdělení pomocí kritické analýzy, vlastní produkce a ověřováním si veškerých údajů.

INFORMATIKA – OBSAH PŘEDMĚTU

1. stupeň - 2. období

Očekávané výstupy – žák:	Učivo
<p><i>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</i> <i>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, znázorní ji</i> <i>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</i></p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i> <i>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakování zkušenosti, určí, co k ní již ví</i></p>	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
<p><i>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i> <i>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i> <i>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i> <i>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i></p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů</i> <i>I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmu a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</i> <i>I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</i></p>	<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakování použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakováním spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
<p><i>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozpozná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</i> <i>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i></p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy</p>	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi práce se strukturovanými daty: shodné

<p>očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozumná jednotlivé prvky</i> <i>I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakováně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i></p>	<p>a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</p>
<p><i>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> <i>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</i> Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</i></p>	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

INFORMATIKA – OBSAH PŘEDMĚTU

2. stupeň

Očekávané výstupy – žák:	Učivo
<p><i>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</i> <i>I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</i> <i>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</i> <i>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</i> Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblasti, se kterými má zkušenosti</i> <i>I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek</i> <i>I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění</i> <i>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</i></p>	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
<p><i>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</i> <i>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</i> <i>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</i> <i>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i> <i>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> Minimální doporučená úroveň pro úpravy</p>	<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakováním spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

<p>očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</p> <p>I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</p>	
<p>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p> <p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá</p> <p>I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce</p> <p>I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti • návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel • hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popiše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavami počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popiše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

I-9-4-03p pracuje v on-line prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popiše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavu počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

- **počítačové sítě:** typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- **řešení technických problémů:** postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
- **bezpečnost:** útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivirus, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- **digitální identita:** digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Učební plán

roč.	téma	hodiny
4.	<u>Ovládání digitálního zařízení</u> <u>Práce ve sdíleném prostředí</u> <u>Základy robotiky se stavebnicí</u> <u>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</u>	10 6 8 9
5.	<u>Úvod do práce s daty</u> <u>Základy programování – příkazy, opakující se vzory</u> <u>Úvod do informačních systémů</u> <u>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</u> <u>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</u> <u>Základy programování – postavy a události</u>	4 6 3 7 7 6
6.	<u>Kódování a šifrování dat a informací</u> <u>Práce s daty</u> <u>Informační systémy</u> <u>Programování – opakování a vlastní bloky</u>	9 10 3 11
7.	<u>Programování – podmínky, postavy a události</u> <u>Modelování pomocí grafů a schémat</u> <u>Programování – větvení, parametry a proměnné</u> <u>Počítače</u>	9 6 13 5
8.	<u>Programování robotické stavebnice</u> (alt. <u>Programování hardwarové desky</u>) <u>Hromadné zpracování dat</u>	20 (20) 13
9.	<u>Programovací projekty</u> <u>Digitální technologie</u> <u>Závěrečné projekty</u>	12 15 6

Název předmětu

Mediální výchova

Zkratka předmětu: MV

- 2. období (5. ročník)**
- 3. období (6. – 9. ročník)**

Charakteristika předmětu

Předmět Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médií. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života věbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnорodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznánými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediálních obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od medializovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného

jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- k schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace,
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich, využití potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů,
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. Zpravodajských),
- získání představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu),
- vytvoření představy o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě),
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci,
- rozvoji komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,
- využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu,
- rozvoji schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu,
- rozvoji citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení,
- k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,
- rozvoji citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,
- uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	0	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směrující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede zadávanými úkoly žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušenosti s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.,
- naučí využívat utvořených poznámek při praktických úkolech,
- učí žáka pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů:

- učí řešit problémové úlohy, zadává úlohy a projekty vedoucí k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- naučí konzultovat problémy, naučí posuzovat roli učitele jako roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce,
- naučí pracovat v týmu.

Kompetence komunikativní:

- naučí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty,
- při komunikaci naučí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální:

- při práci vede ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- vede k sebehodnocení a k hodnocení prací – učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské:

- seznamuje s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...),
- vede při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní:

- učí dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- učí využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflekтуje rizika jejich využívání,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

- Souvisí s ICT gramotností, rozhodne se – kdy, jak, proč použít digitální technologii, zařízení; účelně jich využije k vyhledávání, tvorbě a šíření rozmanitých informací a jejich zdrojů, k posílení kritického myšlení, k ověřování faktů (skutečnost x názor), k ochraně proti dezinformaci, manipulaci a nenávistným projevům.

Průřezová téma

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – vede k porozumění a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí sebepoznání, poznávání a sebepojetí žáka.
- Výchova demokratického občana (VDO)** – uvažování v širších souvislostech, kritické myšlení, rozvíjení argumentační, komunikativní a formulační schopnosti a dovednosti, rozvíjení disciplinovanosti a sebekritiky
- Environmentální výchova (EV)** – vede k aktivnímu využití ICT při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, k rozlišování jejich závažnosti a propojitosti, podnášení zájemu o řešení ekologických problémů v rámci kraje, republiky i EU a světa.

Oblast Informační a komunikační technologie	Předmět Mediální výchova	Období 3. období		
9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pracuje v týmu, učí se spolupracovat, řešit problémy a případné konflikty, využívá vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu, je schopen přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnutí prezentačního programu • Vyhledávání informací na Internetu • Multimediální využití počítače 	9.		
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení, 	<ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 	9.		
<ul style="list-style-type: none"> poznává úlohu informací a informačních činností a využívá moderních informačních a komunikačních technologií, 	<ul style="list-style-type: none"> • Multimediální využití počítače • Stavba mediálních sdělení 	9.		
<ul style="list-style-type: none"> porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím, 	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 	9.		
<ul style="list-style-type: none"> porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztah mediálních sdělení a reality 	9.		

Oblast Informační a komunikační technologie	Předmět Mediální výchova	Období 3. období		
9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Žák – informací,				
– je schopen úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace,	• Stavba mediálních sdělení	9.		
– umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich,	• Tvorba mediálního sdělení • Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika			
– naučí se využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,	• Podstata mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu • Média jako zdroj kvalitní zábavy • Nebezpečí médií	9.		
– pochopí cíle a strategie vybraných mediálních obsahů,	• Vnímání autora mediálních sdělení	9.		
– osvojí si základní principy vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských),	• Vnímání autora mediálních sdělení	9.		
– vytvoří si představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě),	• Fungování a vliv médií ve společnosti	9.		
– rozezná platnost a významu argumentů ve veřejné komunikaci, – je komunikačně schopen, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,	• Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize	9.		

Oblast Informační a komunikační technologie	Předmět Mediální výchova	Období 3. období		
9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
– uvědomuje si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,	• Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	9.		
– rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,	• Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	9.		
– uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.	• Základní způsoby komunikace • Společenský tok informací	9.		

Hodnocení v předmětech

Informační a komunikační technologie

Mediální výchova

2. a 3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), kontrolními písemnými pracemi, analyzou výsledků různých činností žáků.
- Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu .
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel dále přihlíží: ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvorivosti.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Oblast Informační a komunikační technologie	Předmět Informační a komunikační technologie Mediální výchova	Období 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Informační a komunikační technologie	Stupeň 1 (výborný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti. Samostatně a tvorivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a příkladů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvorivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatkami. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.	Ústní zkoušení	Alespoň 3x za pololetí
Mediální výchova	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti s menšími chybami. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů. Myslí logicky správně. Ústní a písemný projev míval menší nedostatky ve správnosti a přesnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.	Písemné zkoušení	1x měsíčně
	Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosť, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je ve celku správné, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.	Pololetní písemná práce	1x za pololetí
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosť, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.	Praktická práce	1x za 14 dní
		Závěrečná práce praktická	1x za pololetí

<p>Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při praktických úkolech se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat</p>		
--	--	--

3.8 Člověk a jeho svět

Název předmětu

Prvouka

Zkratka předmětu: PR

1. období (1. – 3. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět je určen pouze pro 1. období 1. stupně základního vzdělávání. Rozvíjí poznatky, které se týkají člověka a jeho zdraví, rodiny, společnosti, vlasti, přírody a kultury. Je koncipován jako soubor vzdělávacích okruhů, které jsou vyučovány v 1. – 3. ročníku. Mezi nimi existuje propojenost a návaznost.

Vše je rozčleněno do 5 tematických okruhů.

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Cíle předmětu:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků,
- orientaci ve světě historických, zeměpisných a kulturních informací a jejich časové a místní propojení,
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, rozvíjení samostatného a sebevědomého vystupování,
- utváření vztahu k přírodě, poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí,
- utváření vzorců chování a jednání v různých situacích.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	2	2	0	0

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede žáky k využívání různých metod a způsobů učení,
- vede k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a propojování jich,
- k samostatnému pozorování a porovnávání výsledků,
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- vede k poznání smyslu a cíle učení.

Kompetence k řešení problémů:

- naučí rozpoznávat problémy a přemýšlet o nich,
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému,
- ověřovat správnost řešení.

Kompetence komunikativní:

- naučí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory,
- vede žáky k porozumění různým textům a obrazovým materiálům,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvořech,
- vede k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých,
- naučí využívat informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální:

- vede k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů,

- vede k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- naučí přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- naučí práci ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, naučí dodržovat pravidla ve skupině a chápát potřebu spolupracovat s druhými.

Kompetence občanské:

- zorientuje se žáka ve světě informací, vede k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- vede k respektování přesvědčení druhých lidí, chápání základních environmentálních problémů a požadavků na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní:

- vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- seznamuje s vlastnostmi druhých materiálů a dodržuje vymezená pravidla.

Kompetence digitální:

- žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, *včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií*
- žák vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích, využívá vybrané formy elektronické komunikace, popíše pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování v elektronické komunikaci
- žák píše správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova**
  - morální rozvoj – hodnoty, postoje, občanská společnost a škola, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
  - sociální rozvoj – mezilidské vztahy
  - osobnostní rozvoj – sebepoznání
- **Environmentální výchova** – vztah člověka k prostředí
- **Výchova demokratického člověka** – občanská společnost a škola
- **Multikulturní výchova** – lidské vztahy

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Prvouka	Období 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Místo, kde žijeme				
<ul style="list-style-type: none"> – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov, prostředí domova • Orientace v místě bydliště • Mapa, plán • Poloha v krajině • Adresa bydliště • Významné orientační body • Bezpečná cesta do školy • Činnosti ve škole • Prostředí školy 	1. – 3.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> – začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, – pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě), 	<ul style="list-style-type: none"> • Název obce a jejich částí • Minulost a současnost obce • Místní krajina • Význačná místa • Historická a památná místa v obci • Životní prostředí • Prostředí školy a život ve škole • Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím • Základy dopravní výchovy • Nebezpečné situace 	1. – 3.		Výuka v terénu
Lidé kolem nás				
<ul style="list-style-type: none"> – zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, – rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina, domov, vztahy mezi členy rodiny, jejich práva a povinnosti • Role členů rodiny • Příbuzenské a mezigenerační vztahy 	1. – 2.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje	
<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti, – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní činnosti lidí • Různá povolání • Zaměstnání rodičů • Využití volného času 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Prvouka	Období 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům,	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi lidmi • Vhodné chování ke spolužákům • Základní lidská práva a práva dítěte • Práva a povinnosti žáka školy 	1. – 3.	Multikulturní výchova – lidské vztahy	
– ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> • Zákl. pravidla společenského chování • Mezilidské vztahy • Jednání na poště, u lékaře, v obchodě • Chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích 			
Lidé a čas				
– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Základní orientace v čase • Kalendář • Roční období • Minulost, přítomnost, budoucnost • Proměny způsobu života 	1. – 3.		
– pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	<ul style="list-style-type: none"> • Domov, vlast, rodný kraj • Kultura a historie naší obce, regionální památky • Báje, mýty, pověsti 	2. – 3.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola	
– uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> • Způsob života v minulosti a v přítomnosti • Proměny způsobu života • Bydlení • Předměty denní potřeby • Průběh lidského života 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
Člověk a jeho zdraví				
– uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví,	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo, základní stavba a funkce • Životní potřeby a projevy • Péče o zdraví • Zdravá výživa • Denní, pitný, pohybový režim 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání	

<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, 	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc • Nemoc, úraz • Pravidla chování ve škole i mimo ni 	1. – 3.		
<ul style="list-style-type: none"> – chová se obecíretně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné chování v rizikovém prostředí • Osobní bezpečí • Krizové situace • Šikana, týrání, sexuální zneužívání • Služby první pomoci • Odmitání návykových látek 	1. – 3.		
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje základní pravidla silničního provozu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla silničního provozu – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce 	1. – 3.		
<ul style="list-style-type: none"> – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> • Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech • Situace hromadného ohrožení 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	

Rozmanitost přírody

<ul style="list-style-type: none"> – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika ročních období, změny počasí, rostliny a živočichové v jednotlivých ročních obdobích 	1. – 3.		
<ul style="list-style-type: none"> – roztríďí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, 	<ul style="list-style-type: none"> • Živá a neživá příroda • Podmínky života na zemi 	2. – 3.	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	2. – 3.		

Název předmětu

Přírodověda

Zkratka předmětu: PŘ

Vlastivěda

Zkratka předmětu: VL

2. období (4. – 5. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět přírodověda a vlastivěda je určen pouze pro 2. období 1. stupně základního vzdělávání. Rozvíjí poznatky, které se týkají člověka a jeho zdraví, rodiny, společnosti, vlasti, přírody a kultury. Je koncipován jako soubor vzdělávacích okruhů, které jsou vyučovány ve 4. – 5. ročníku. Mezi nimi existuje propojenosť a návaznost.

Vše je rozčleněno do 5 tématických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Cíle předmětu:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků,
- orientaci ve světě historických, zeměpisných a kulturních informací a jejich časové a místní propojení,
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, rozvíjení samostatného a sebevědomého vystupování,
- utváření vztahu k přírodě, poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí,
- utváření vzorců chování a jednání v různých situacích.

Časové rozvržení předmětu Přírodověda

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	2	2

Časové rozvržení předmětu Vlastivěda

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	2	2

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede žáky k využívání různých metod a způsobů učení,
- vede k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a jejich propojování,
- k samostatnému pozorování a porovnávání výsledků,
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět,
- vede k poznání smyslu a cíle učení.

Kompetence k řešení problémů:

- naučí rozpoznávat problémy a přemýšlet o nich,
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému,
- ověřovat správnost řešení.

Kompetence komunikativní:

- naučí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory,
- vede žáky k porozumění různým textům a obrazovým materiálům,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- vede k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých,
- naučí využívat informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální:

- vede k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů,
- vede k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- naučí přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

Kompetence občanské:

- orientuje žáka ve světě informací, vede k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací.

Kompetence pracovní:

- vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Kompetence digitální:

- žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, *včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií*
- žák vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích, *využívá vybrané formy elektronické komunikace, popíše pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování v elektronické komunikaci*
- žák píše správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě

Průřezová téma

- **Environmentální výchova** – vnímání vztahů člověka a přírody, vztah člověka k prostředí, ekosystémy, základní podmínky života
- **Výchova demokratického občana** – občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě
- **Osobnostní a sociální výchova**
  - osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
  - sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy
  - morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti
- **Multikulturní výchova** – kulturní diference

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Přírodověda	Období 2. období		
Lidé kolem nás				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– vyjadří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vydoví a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě),	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Pravidla slušného chování • Základní lidská práva a práva dítěte • Práva a povinnosti žáků školy 	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí	
– rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už tolerovat nemohou	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla slušného chování • Principy demokracie 	4. – 5.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě	
– orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích,	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnictví, soukromé, veřejné, osobní, společné, • Hmotný a nehmotný majetek • Peníze 	4.		

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Přírodověda	Období 2. období		
Člověk a jeho zdraví				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
– využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života,	<ul style="list-style-type: none"> • Základní stavba a funkce • Péče o zdraví, lidské tělo, životní potřeby a projevy • Zdravá výživa a pitný režim • Osobní, duševní a intimní hygiena • Stres a jeho rizika • Reklamní vlivy 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
– rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození,	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj člověka – etapy vývoje • Biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce 	5.		
– účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněně nároky jiných osob,	<ul style="list-style-type: none"> • Denní režim – plánování, uspořádání času • Význam aktivního pohybu • Stres a jeho rizika 	4.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,	
– uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události,	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečí • Ochrana člověka za mimořádných událostí • Chování v krizových situacích • Formy násilí • Obrana proti agresivním jedincům • Služby odborné pomoci • Šikana, týrání, sexuální zneužívání • Brutalita 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti	
– předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek,	<ul style="list-style-type: none"> • Nejčastější druhy návyk. látek a jejich odmítání • Drogy – prevence • Hrací automaty a počítače 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	
– uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou,	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotní osvěta • Úrazová zábrana • Reklamní vlivy 	4.		
– ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc,	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Poskytnutí první pomoci 	4. – 5.		

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Přírodověda	Období 2. období		
Rozmanitost přírody				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka,	<ul style="list-style-type: none"> • Živá a neživá příroda, • vztahy, hospodářsky významné horniny a nerosty • Voda a vzduch, výskyt, vlastnosti a význam, • Oběh vody v přírodě, ochrana vodních toků, • Vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu • Ochrana ovzduší • Půda, působení přírodních vlivů, • Význam půdy 	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	
– vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období,	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země – sluneční soustava • Podnebí a počasí • Pohyby Země 	4. – 5.		
– uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popíše jejich základní životní podmínky, – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby a živočichové v jednotlivých podnebných pásech • Stavba těla u nejznámější druhů • Význam v přírodě a pro člověka • Přizpůsobivost organismů, rozmanitost životních podmínek na Zemi • Význam ovzduší, vodstva, půd • Znaky života, životní potřeby a projevy, • Průběh a způsob života • Význam rovnováhy v přírodě, vzájemné vztahy organismů a společenstev 	4. – 5.	Environmentální výchova – ekosystémy	Výuka v terénu
– uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí, porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, – prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy,	<ul style="list-style-type: none"> • Dělení organismů, práce s atlasy klíč 	4. – 5.	Environmentální výchova – základní podmínky života	

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Přírodověda	Období 2. období		
Rozmanitost přírody				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata, – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat, 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování živočichů, péče o zvířata a ptáky • Sezónní práce na zahradě a na poli • Člověk a příroda, ekologie • Působení lidí na krajину • Ohleduplné chování, ochrana přírody, odpovědnost • Likvidace odpadů, živelné pohromy, • Ekologické katastrofy • Pokusy – postup práce, výstupy • Měření veličin • Látky a jejich vlastnosti, zákl. rozdělení a porovnávání látek 	4. – 5.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Vlastivěda	Období 2. období	
Místo, kde žijeme			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			Poznámky
– určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, – zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Významné orientační body • Charakteristické znaky krajiny • Regionální zvláštnosti • Vliv krajiny na život lidí • Působení lidí na krajinu 	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
– orientuje se na mapě České republiky, – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě,	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s kompasem a mapou, • Určování světové strany v přírodě • Orientace na mapě ČR 	4. – 5.	Výuka i v terénu
– rozlišuje mezi náčerty, plány a základními typy map; vyhledává jednotlivé údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení mapy, vysvětlivky, orientace podle náčrtů, plánů a map • Zeměpisné pojmy • Evropa – mapa Evropy, cestování 	4. – 5.	Globální výchova – objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané
– má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • Hranice státu, povrch a podnebí, města, regiony, obyvatelstvo, zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje 	4. – 5.	Výchova demokratického člověka – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
– zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích,	<ul style="list-style-type: none"> • Předávání osobních zkušeností z cest 	5.	
– rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky 	4.	

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Vlastivěda	Období 2. období		
Lidé a čas				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Žák –				
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách, – využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti – ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách svého bydliště, 	<ul style="list-style-type: none"> • Život v pravěku • Příchod Čechů • Počátky českého státu • Obrázky z našich dějin, český stát, Velká Morava 	4.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti, postavení médií ve společnosti	Návštěva a dle možností tvorba vlastního muzea
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny jako časový sled událostí • Letopočet • Generace 	4. – 5.		
<ul style="list-style-type: none"> – zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji, – rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík, 	<ul style="list-style-type: none"> • Proměny způsobu života, minulost kraje, významné historické objekty v regionu a ČR • Regionální pověsti, tradiční lidové svátky • Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové • Život ve středověku 	4. – 5.		
<ul style="list-style-type: none"> – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík, 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice • Historicky přehled – znalost významných dní v roce 	5.	Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity	

Hodnocení v předmětech:

Prvouka

Přírodověda

Vlastivěda

Podklady pro hodnocení a klasifikaci v prouce, vlastivědě a přírodovědě učitel získává –

- soustavným pozorováním žáka
- soustavným sledováním jeho aktivity a připravenosti na vyučování
- analýzou výsledků činností žáka
- sledováním schopnosti pracovat ve skupině
- sledováním schopností zpracovat referát k danému tématu

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda	Období 1. a 2. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Prvouka	Stupeň 1 (výborný) Žákův slovní projev je samostatný a přesný, dobré znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobrě se orientuje v zadané látce. Dokáže z různých zdrojů vyhledávat podstatné informace, zpracovává referát. Samostatně vysvětlí daný jev, dobrě se orientuje na mapě. Je schopen objektivně zhodnotit vlastní výsledky i výsledky ostatních.	Písemné Ústní	2 x za pololetí 2 x za pololetí ve 2. pololetí 2. období
Přírodověda	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák prokazuje dobré znalosti, slovní projev není plynulý, ale očekává podporu učitele. U praktických úkolů učitel pomáhá pouze naznačením, ale žák dospěje sám ke správnému řešení nebo závěru. Při zjišťování informací z odborné literatury mívá drobné potíže.		
Vlastivěda	Stupeň 3 (dobrý) Žák se projevuje formou odpovědí na učitelovy otázky, kdy odpovědi nejsou úplné, některé jsou i chybné. Učitel musí zasahovat do praktických úkolů a některé kroky upravit. Výsledky jsou neúplné, i když některým jevům žák rozumí. Při práci s odbornou literaturou většinou nedokáže vybrat důležitá fakta.		
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák na většinu otázek odpovídá špatně, event. ovládá dobrě jen jednu část prověrovaného učiva. Prokazuje jen krátkodobou paměť,		

Oblast Člověk a jeho svět	Předmět Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda	Období 1. a 2. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	nezvládá uplatňovat již dříve získané poznatky. V praktických úkolech se příliš neorientuje, zvládá jen některé dílčí kroky, ale většinou se nedopracuje ke správnému výsledku. Má velké těžkosti při samostatné práci.		
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák odpovídá na otázky chybně a nedokáže je opravit ani za pomocí učitele. S praktickými úkoly ani s literaturou si nedokáže poradit. O předmět nejeví zájem a nemá snahu o lepší výsledky.		

3.9 Člověk a společnost

Název předmětu

Dějepis

Zkratka předmětu: DĚ

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Některá téma jsou vyučována projektovou metodou. Výuka je podpořena návštěvou kulturních institucí a jiných doprovodných akcí

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí,
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií,
- získávání orientace v historickém čase,
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů,
- chápání kulturní rozmanitosti světa,
- utváření pozitivního hodnotového systému.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	2

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů,
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů,
- vede k zamýšlení nad historickým vývojem.

Kompetence k řešení problémů:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika),
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením,
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Kompetence komunikativní:

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování,
- zařazuje do výuky diskusi,
- vede žáky k věcnému argumentování,
- vede žáky k práci s různými typy textů,
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

- vytváří příznivé klima třídy,
- dodává žákům sebedůvěru,
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence občanské:

- reflekтуje při výuce společenské i přírodní dění,
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních,
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.

Kompetence pracovní:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce,
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat,
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – demokracie, despacie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, racismus, holocaust, solidarita ideologie, občan – práva a povinnosti
- **Environmentální výchova (EV)** – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů
- **Multikulturní výchova (MKV)** – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita
- **Globální výchova (GV)** – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, mezinárodní smlouvy, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce války jako mezníky vývoje, Východ a Západ
- **Mediální výchova (MV)** – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
☐ vysvětlí smysl historického zkoumání, uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků, ☐ osvojí si práci s časovou přímkou a historickou mapou, ☐ osvojí si základní periodizaci dějin, ☐ vyjmenuje tři pomocné vědy historické, ☐ dá příklad historických pramenů, ☐ pojmenuje instituce, kde jsou prameny shromažďovány, ☐ objasní Darwinovu teorii a stvoření podle Bible, ☐ volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo ☐ vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) ☐ využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí ☐ pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin ☐ uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací ☐ využívá k poznávání historické reality pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v	<p>Úvod do učiva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin • Získávání informací o dějinách • Historické prameny • Teorie vzniku světa • Historický čas a prostor • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů • historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály • prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise • myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí • rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí • práce s QR kódem (čtečka v mobilu) 	<p>OSV – komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, řešení problémů EV – vztah člověka k prostředí OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p>	Archivy, muzea, knihovny

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií</p> <p>☐ podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovů, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí</p> <p>☐ pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka</p> <p>☐ zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru</p> <p>☐ dovede na základní úrovni poukázat na klady a záporu zpracování historické reality v zábavném digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)</p>			
<p>☐ rozpozná vývojová stadia člověka,</p> <p>☐ seznámí se se způsoby obživy a soužití pravěkých lidí, jejich materiální a duchovní kulturovou,</p>	<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starsí doba kamenná • Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka 		
<p>☐ pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, dobytkářství v souvislosti s přírodními podmínkami,</p> <p>☐ pochopí podmínky vzniku řemesel,</p>	<p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> • Způsob života a obživy • Počátky řemesel 		
<p>☐ pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství,</p> <p>☐ jako podmínky pro rozvoj obchodu,</p> <p>☐ objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost,</p>	<p>Doba kovů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj řemesel a obchodu • Zánik rodové společnosti 		
<p>☐ uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa,</p> <p>☐ chápe kulturní rozmanitost světa,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naše země v období pravěku 	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života</p> <p>VDO – principy demokracie</p>	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
☐ pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států, ☐ vyjmenuje strukturu obyvatel na příkladu jednoho státu, např. Egypta, ☐ seznámí se s projevy náboženských představ, ☐ rozliší typy písma, ☐ dá příklady památek nebo objevů a vysvětlí jejich přínos civilizaci,	Starověk <u>Nejstarší státy</u> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristické rysy oblasti • Nejstarší starověké civilizace • Vývoj společnosti • Náboženské představy • Počátek písma a kultury • Přínos starověkých civilizací • 		
☐ prokáže na mapě základní orientaci a popíše přírodní podmínky, ☐ vypráví některou z bájí, ☐ pochopí podstatu antické demokracie, ☐ uvede nejdůležitější etapy řeckých dějin, ☐ chápe na konkrétních příkladech přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury, ☐ uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých, ☐ uvědomí si prolínání kulturních vlivů, ☐ prokáže na mapě základní orientaci a popíše přírodní podmínky,	Řecko <ul style="list-style-type: none"> • Kořeny řecké civilizace • Archaické a klasické období • Makedonie, helénismus 		
☐ vypráví pověst o založení Říma, ☐ uvede nejdůležitější etapy římských dějin, ☐ učí se chápat formy státní moci, ☐ uvědomí si význam vzniku křesťanství a jeho souvislosti s judaismem, ☐ získá představu o životě a jednání osobnosti a společenských skupin, ☐ popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše,	Řím <ul style="list-style-type: none"> • Království • Republika • Císařství • Počátky křesťanství • Římská kultura • Rozpad římské říše • Naše země v době římské • Styk říše římské s antickým středomořím 	VDO – principy demokracie VDO – občanská společnost a stát GV – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
☐ dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky, ☐ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ☐ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury ☐ uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy.			

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>☐ volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo</p> <p>☐ vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich)</p> <p>☐ využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí</p> <p>☐ pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu středověkých dějin</p> <p>☐ uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti</p> <p>☐ využívá k poznávání historické reality středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií</p> <p>☐ s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka</p> <p>☐ zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru</p> <p>☐ dovede na základní úrovni poukázat na klady a záporu zpracování historické reality v zábavném digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisními materiály prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí práce s QR kódem (čtečka v mobilu) 		

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
7. ročník			
Očekávané výstupy			
Žák –	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
☐ objasní úlohu Hunů, na mapě ukáže pravlast Slovanů, vysvětli jejich rozdělení na západní, východní a jižní, u každé skupiny uvede příklad dnešních národů, ví, že Češi patří k západním Slovanům,	<ul style="list-style-type: none"> • Středověk a zrod středověké Evropy • Stěhování národů, nový etnický obraz světa 		
☐ dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické kulturní tradice (návaznost na východořímskou říši), uvede příklady byzantského kulturního slohu,	<ul style="list-style-type: none"> • Byzantská říše – vznik a vývoj • Byzantské umění a vzdělanost 		
☐ zhodnotí, že to byla nejvýznamnější z barbarských germánských říší, objasní podstatu lenního systému, z názvu feudum odvodí jedno z označení epochy – feudalismus, dokáže vysvětlit úlohu křesťanství ve sjednocovacím procesu, uvede příklady jeho kulturního přínosu, podá důkazy o významu osobnosti Karla Velikého, rozdelení říše dá do geografické souvislosti s dnešní Francií a Německem,	<ul style="list-style-type: none"> • Franská říše – vznik a vývoj • Románské umění a vzdělanost 		
☐ popíše okolnosti vzniku islámu, jednoho z největších světových náboženství, objasní jeho základní termíny, uvede příklady vyspělé arabské kultury,	<ul style="list-style-type: none"> • Arabská říše – vliv na Evropu • Islám, islámská říše 		
☐ popíše životní styl Normanů, výborných mořeplavců, jejich výboje dá do souvislosti se vznikem sjednocené Francie a Anglie (zná jméno Vilém Dobyvatel a jeho úlohu v Anglii), prokáže orientaci na mapě,	<ul style="list-style-type: none"> • Normané 		
☐ popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám, podá důkazy, že nepřišli do země „nedotčené rádlem“ (viz dřívější osídlení), shromáždí základní údaje o Sámovi, úloze kmenového svazu v obranných bojích,	<ul style="list-style-type: none"> • Sámová říše 		

☐ dokáže zhodnotit význam říše: <ul style="list-style-type: none"> a) politický (první raná podoba státu na našem území, odolávání vnějším tlakům východofrancské říše), b) kulturní (křesťanská mise Konstantina a Metoděje), vyjmenuje v chronologickém pořadí hlavní představitele (Mojmír, Rostislav, Svatopluk), vysvětlí příčiny zániku říše, 	<ul style="list-style-type: none"> • Velkomoravská říše – vnitřní vývoj a postavení v Evropě 		
☐ rozliší počátky státu podle pověstí a historicky prokázané skutečnosti, srovnáním dá do souvislosti události na Velké Moravě a v Čechách, ☐ vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a celého 10. století, u každé uvede její přínos či událost spojenou s jejím jménem, zamyslí se nad vyvražděním Slavníkovců, kladný či záporný čin (obdobný problém se zavražděním knížete Václava),	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik českého státu – vnitřní vývoj a postavení v Evropě • Struktura středověké společnosti a funkce jednotlivých vrstev 		
☐ zná pojem románská kultura a dokáže podat její příklady, hlavně ve stavitelství, umí ale i popsat kulturu „všedního dne“, konkr. dvojpolní zemědělský systém, život a povinnosti poddaných v porovnání se strukturou vlastníků půdy, ☐ srovnáním časových údajů zjistí přibližnou souběžnost s počátky Českého státu, dokáže vysvětlit zvláštní podobu říše římské, popsat její přibližný rozsah, Slovensko jako součást bývalé V. Moravy zařadí do nově vzniklých Uher,	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy k sousedním zemím: Svatá říše římská, Polsko, Kyjevská Rus, Uhry 	GV – Evropa a svět nás zajímá, MKV – náš etnický původ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, historické památky	
☐ dokáže vyjmenovat v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských knížat a králů, ke každé uvést hlavní události spojené s jejich vládou, hlavní pozornost soustředí na tzv. „poslední Přemyslovice“, dá příklady proměnlivého vztahu k římské říši – jak příklady posilování suverenity, tak jejího oslabování, ☐ objasní pokrok v zemědělství – kolonizace, trojpolní systém – a dá ho do souvislosti s rozvojem obchodu a vznikem měst, vysvětlí pojmy spojené s městy – města královská, poddanská, věnná, horní, privilegia, cechy,	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát v 11. – 13. století 		

☐ vysvětlí vztah pojmu křesťanství, katolická a pravoslavná církev, rozliší vztahy mezi světskou mocí a papežem (mocenské spory) v katolické církvi a světskou mocí a patriarchou (podřízenost císaři) v pravoslavné církvi,	<ul style="list-style-type: none"> • Pohled do světa: • Rozdělení církve • Křesťanství, papežství, císařství 		
☐ příležitost k některým otázkám typu co bylo vlastně příčinou, motivem těchto vojenských výprav (zhodnotí, zda materiální či „ideové“ pohnutky), slučovaly se s hlášanou křesťanskou morálkou,	<ul style="list-style-type: none"> • Křížové výpravy 		
☐ zjistí, co je hlavním obsahem Magny charty z r. 1215 (král slibuje radit se se šlechtou a zástupci měst), ocení „demokratičnost“ dokumentu, vyvodí pravděpodobnost příkladu i pro jiné země,	<ul style="list-style-type: none"> • Velká listina svobod v Anglii 	VDO – principy demokracie	
☐ vyjmenuje v chronologické pořadí všechny Lucemburky na českém trůnu, zhodnotí na základě konkrétních údajů jejich vládu, vyzvedne osobnost Karla IV., konkrétně uvede jeho zásluhu o celkový rozvoj státu,	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát za Lucemburků 		
☐ sestaví přehlednou strukturu feudální společnosti, vysvětlí rozpory mezi jednotlivými skupinami a doloží, proč se nespokojenost všech obrací proti církvi,			
☐ popíše typickou gotickou stavbu, uvede její hlavní znaky, jmenuje příklad gotické stavby v nejbližším regionu, popíše strukturu univerzity, uvede příklad česky psané literatury, jméno některého z umělců,	<ul style="list-style-type: none"> • Gotická kultura • Gotické umění a vzdělanost 		
☐ dá příklad zahraniční činnosti Jana Lucemburského jeho účastí ve stoleté válce Anglie a Francie (Kresčák), seznámí se s osobou Jany z Arku,	<ul style="list-style-type: none"> • Pohled do světa 		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ objasní neporádky v církvi, v návaznosti na to vysvětlí Husovy reformní myšlenky, popíše události spojené s Husem a kostnickým koncilem, ocení Husovu názorovou pevnost, ☐ v návaznosti na strukturu feudální společnosti vymezí, kdo vše patřil mezi husity, z toho vyvodí, že mezi nimi byly názorové rozdíly, což doloží na rozdělení husitů (radikální, umírnění), vyjmenuje body jejich společného programu, ☐ shromáždí poznatky o válkách s křižáky, o husitském vojenství a pokusí se odpovědět na otázku „Proč husité vyhrávali?“, ☐ pochopí vývoj a výsledky husitského hnutí a prokáže odpověď na otázku „Husité u Lipan vyhráli, či prohráli?“, ☐ uvede základní myšlenky P. Chelčického, porovná je s husitským programem, vysvětlí souvislost se vznikem jednoty bratrské, 	<ul style="list-style-type: none"> • Husitství 		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, a to především tak, že vysvětlí pojem „král dvojího lidu“, popíše jeho spory s papežem a úmysl vytvořit mírový svazek evropských panovníků, ☐ vysvětlí pojem „stavovská monarchie“, popíše vnitřní spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellonců, uvede oba jagellonské panovníky, ☐ uvede příklad stavby pozdní (vladislavské) gotiky, 	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců 	GV – jsme Evropané, mírové poselství	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ popíše při práci s mapou objevné plavby těchto mořeplavců: Kolumbus, Vasco da Gama, Magalhaes, ☐ demonstруje příběh objevů, uvede příčiny a důsledky těchto objevů, ☐ objasní vztah kolonie a jejího vlastníka, posoudí tento vztah z morálního hlediska, ☐ uvede příčiny a důsledky těchto objevů, 	<ul style="list-style-type: none"> • Objevné plavby 		

☐ vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, ☐ objasní souvislost s antikou, popíše typickou renesanční stavbu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí podstatu humanismu.	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance a humanismus 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, historické památky	
☐ popíše poměry ve Španělsku, „říší, nad kterou slunce nezpadá“, rozpory Španělska a Nizozemí, doloží mocnou pozici Habsburků v Evropě (rakouská a španělská větev),	<ul style="list-style-type: none"> • Objevné plavby a jejich společenské důsledky – dobývání světa 	MKV – kulturní diference, poznávání jiných kultur	
☐ objasní vliv tureckého nebezpečí na evropské dění, zejména na střední Evropu (viz dále habsburská monarchie),	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky absolutistických monarchií 	GV – objevujeme Evropu a svět, reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky	
☐ orientuje se v nově vzniklé náboženské situaci v Evropě, což prokáže schopnosti vysvětlit pojmy reformace, protireformace, katolíci, evangelíci, (protestanti), křesťanství,	<ul style="list-style-type: none"> • Náboženské reformace a jejich šíření po Evropě 	VDO – občanská společnost a stát	
☐ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku třicetileté války, vyjmenuje válčící země a popíše výsledek mocenského sporu, zhodnotí výsledek (Vest. mír) ve vztahu k Evropě,	<ul style="list-style-type: none"> • Třicetiletá válka 		

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>☐ vysvětlí, jak obchod s Amerikou změnil světové obchodní centrum v Evropě (rozvoj obchodu a výroby, tj. manufakturní),</p> <p>☐ úloha západní Evropy,</p> <p>☐ volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo</p> <p>☐ vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich)</p> <p>☐ využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí</p> <p>☐ pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu novověkých dějin</p> <p>☐ uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku novověkých dějin</p> <p>☐ využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií</p> <p>☐ s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin</p> <p>☐ zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Novověk • historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisními materiály • prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise • myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí • rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění konkrétního úseku novověkých dějin • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí • práce s QR kódem (čtečka v mobilu) 		

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák –</p> <p>☐ dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavném digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)</p>			
<p>☐ vysvětlí pojem vědecká revoluce 17. st., dokáže dát do souvislosti pojem rationality a osvícenství,</p> <p>☐ na základě porovnání feud. systému a kap. systému bude zkoumat vývoj a vysvětlí změny ve vybraných zemích (Anglie, USA x Francie, Prusko, Rusko),</p> <p>☐ konkretizuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus,</p> <p>☐ charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky vybraných evropských revolucí,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět ve 2. polovině 17. a v 18. st., nástup kapitalistických vztahů 		
<p>☐ vyjmenuje hlavní důsledky porážky č. stavů,</p> <p>☐ popíše typickou barokní stavbu, uvede představitele baroka a významné kulturní památky,</p> <p>☐ vypráví o životě J. A. Komenského,</p> <p>☐ vysvětlí přínos reforem M. Terezie,</p> <p>☐ uvede a vysvětlí dvě základní reformy Josefa II.,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • České země po třicetileté válce, v období osvícenského absolutismu • Barokní kultura a osvícenství 		
<p>☐ popíše fr. společnost před revolucí, její problémy,</p> <p>☐ sestaví zákl. osnovu revolučních událostí a podle ní vypráví,</p> <p>☐ zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době vzniku a dnešku,</p> <p>☐ vypráví o Napoleonovi a jeho taženích,</p> <p>☐ objasní souvislost francouzské revoluce, napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Velká francouzská revoluce • Napoleonské období a jejich vliv na Evropu a svět • Vznik USA • Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) • Ústava, politické strany, občanská práva 	<p>VDO – občanská společnost a stát, EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

☐ na konkrétních příkladech dokáže, že průmyslová revoluce znamenala komplexní změnu společnosti, ☐ zhodnotí klády i zápory těchto změn, ☐ vysvětlí pojem kapitalismus volné soutěže, liberalismus, podá důkazy negativních stránek společnosti této doby a v souvislosti s tím vyvodí obecný význam termínu socialismus a rozliší jeho základní směry: utopický, parlamentní, revoluční marxismus, ☐ uvede stručný přehled úspěchů národně osvobozeneckého hnutí, ☐ na příkladu vybraných států popíše příčiny a výsledky revoluce 1848, ☐ charakterizuje soupeření mezi velmcemi a vymezí význam kolonií,	Svět v první polovině 19. století <ul style="list-style-type: none"> Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Národní hnutí malých a velkých národů Revoluce jako prostředek řešení politických, sociálních, národnostních problémů Konflikty mezi velmcemi, kolonialismus 		
☐ zjistí průmyslová centra v Čechách, uvede hlavní osobnosti a jejich vynálezy, ☐ vysvětlí pojem národní obrození, uvede souvislost s evropským vývojem a zvláštností českého procesu, uvádí jména národních buditelů a jejich konkrétní přínos, ☐ porovná příčiny a výsledky revoluce 1848, vypráví o průběhu revolučních událostí (především v Praze), ☐ uvede hlavní znaky bachovského absolutismu a příčinu jeho pádu, vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakousko – Uherska, porovná výsledek s příčinami revoluce 1848 – co vyřešeno, který problém trvá dál (národnostní otázka), ☐ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků,	<ul style="list-style-type: none"> Nástup průmyslové revoluce, národní obrození a revoluční rok 1848 v našich zemích Utváření novodobého českého národa 		
☐ popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady vynálezců z oblasti nových energetických zdrojů – elektřiny a spalovacího motoru, zná jména významných vynálezců, ☐ objasní pojmem monopolní období kapitalismu,	Svět ve druhé polovině 19. století <ul style="list-style-type: none"> Kulturní různorodost doby 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
☐ podá základní charakteristiku nejvýznamnějších států a oblasti Balkánu, ☐ popíše neúspěšný průběh snah o česko – německé vyrovnaní (od fundamentálních článků).	<ul style="list-style-type: none"> Naše politika – snaha o česko-německé vyrovnaní 		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozliší skutečné příčiny války od záminky – sarajevského atentátu, ☐ na základě popisu vojenské taktiky a vyjmenování nových zbraní vysvětlí vojenský charakter války – vleklá, pozici, a demonstrují zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, ☐ popíše události v Rusku vrcholící říjnovou revolucí a vysvětlí jejich vliv na ukončení války.	<ul style="list-style-type: none"> • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • Situace v Rusku, ruské revoluce		
--	--	--	--

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>☐ volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo</p> <p>☐ vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich)</p> <p>☐ využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic, Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terezín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terezín apod.</p> <p>☐ pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu moderních a soudobých dějin</p> <p>☐ uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku moderních dějin (například tvorba 3D modelace v prostředí vzdělávací edice Minecraftu, 3D malování od Microsoftu nebo jiný editor)</p> <p>☐ využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií</p>	<ul style="list-style-type: none"> historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací virtuální 360 ° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění kontextu vybraných úseků moderních a soudobých dějin digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí práce s QR kódem (čtečka v mobilu) 		

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
☐ s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin ☐ zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru dovede na základní úrovni poukázat na klady a záporu zpracování historické reality v zábavném digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.) ☐ dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha T. G. M. o vznik ČSR, ☐ uvede další představitele oboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu, ☐ zná jistě datum 28. 10. 1918, ☐ uplatní poznatky učiva, promítně je do regionu,	Moderní doba <ul style="list-style-type: none"> Vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy <ul style="list-style-type: none"> Lokální dějiny moderní doby 	MV – fungování a vliv médií ve společnosti VDO – občanská společnost a stát, principy demokracie	
☐ objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování, ☐ vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly dvou podob totality – komunismu (na příkladu Ruska – SSSR) a fašismu, (na příkladu Itálie), přičiny jejich nastolení a důsledky jejich existence, rozpozná klady a záporu demokratických systémů,	<ul style="list-style-type: none"> Svět po 1. sv. válce Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech Úloha USA ve světě Totalitní systémy – komunismus, fašismus 		
☐ vyjmenuje, popíše symboly nového státu, ☐ na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie, ☐ vysvětlí, které problémy musel nový stát řešit a jak se to podařilo: vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářství,	<ul style="list-style-type: none"> ČSR nový stát v Evropě 	VDO – občanská společnost a stát, principy demokracie	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
☐ uvede příčiny a důsledky hospodářské krize, ☐ najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil, ☐ vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky, ☐ popíše politiku usmířování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí výsledek appeasementu,	<ul style="list-style-type: none"> • Světová hospodářská krize • Nacismus – důsledky pro ČSR a svět 		
☐ z popisu 30. let vyvodí zásadní závěry: a) Krize a vývoj v Německu vedou k nárůstu extrémních sil b) Vnitrostranický vývoj dokáže udržet demokratický systém, c) Demokracie a samostatnost se hroutí, až když se ČSR stává předmětem mezinárodních zájmů – Mnichov 1938,	<ul style="list-style-type: none"> • ČSR – boj o záchranu demokracie a samostatnosti státu 		
☐ vymezí období druhé republiky a uvede změny jejího politického systému, popíše změny, které přinesl Mnichov v hospodářské oblasti, ☐ zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jejich vnitřní sociální, politické, hospodářské, kulturní prostředí,			
☐ přehledně popíše vývoj válečných operací, ☐ na příkladech demonstriuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ☐ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionálního, vysvětlí pojem holocaust,	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá světová válka • Holocaust 	MKV – princip solidárního smíru a solidarity, lidské vztahy OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	
☐ na příkladech vyloží antisemitismus, rasizmus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv, ☐ vyjmenuje představitele tzv. silné			

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis	Období 3. období	
9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>trojky, vysvětlí pojem protihitlerovská koalice, její hlavní zásady a cíle,</p> <p>☐ uvede hlavní body diplomatických jednání na hlavních konferencích – Teherán, Jalta, Postupim,</p>			
<p>☐ vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k novému útvaru,</p> <p>☐ orientuje se v domácím a zahraničním odboji: popisuje jeho činnost a uvádí stručně konkrétní přínos vybraných osobnosti odboje v souvislosti s konkrétními místy, akcemi,</p> <p>☐ na základě staletého historického vývoje objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu, sleduje vývoj změny tohoto vztahu až po vznik odboje a povstání,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ztráta samostatnosti, situace v našich zemích • Domácí a zahraniční odboj 		
<p>☐ vysvětlí, proč dochází po roce 1945 k rozporu mezi bývalými spojenci,</p> <p>☐ na konkrétních příkladech dokumentuje tyto rozporu i s jejich důsledky,</p> <p>☐ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce,</p> <p>☐ shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka,</p> <p>☐ vyjmenuje změny, které nastaly v obnovené ČSR v důsledku války i světového vývoje,</p> <p>☐ popisuje průběh vnitropolitického zápasu, který končí únorovými událostmi v roce 1948,</p> <p>☐ shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozporu mezi velmocemi • Politické, mocenské a ekonomické důsledky války • ČSR po osvobození, omezená demokracie 		

☐ dokáže porozumění pojmu „ochlazování a oteplování“ uváděním konkrétních příkladů událostí, o kterých shromáždí informace a dokáže je prezentovat,	<ul style="list-style-type: none"> • Studená válka • Rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi • Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • Rozpad koloniálního systému • Mimoevropský svět 	GV – objevujeme Evropu a svět EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
☐ uvede příklady rozpadu koloniálního systému a vyvodí vliv tohoto fenoménu na světové dění,			
☐ posoudí postavení rozvojových zemí,			
☐ zhodnotí význam Gorbaciovovy politiky pro konec studené války,			
☐ shromáždí konkrétní důkazy pro označení vlády KSČ jako totalitní – především události těsně po únoru 1948 a v 50. letech,	<ul style="list-style-type: none"> • ČSR pod vládou KSČ • Vnitřní situace v zemích východního bloku • Srovnávání s charakteristikou západních zemí 	VDO – občanská společnost a stát	
☐ zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu,	<ul style="list-style-type: none"> • Československo od únorového převratu do r. 1989 	MV – fungování a vliv médií ve společnosti	
☐ na základě popisu období normalizace ocení význam disidentského hnutí, (uvede příklady), vedoucího spolu s mezinárodním vývojem k pádu totalitního režimu,	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik ČR • Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava 	EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, zásahy do přírody SSSR	
☐ podá důkazy kladného i záporného vlivu rozvoje vědy a techniky v době po 2. světové válce do současnosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální a lokální dějiny 1918 – současnost 		
☐ zdokumentuje odraz událostí od roku 1918 v okolí a rodině, vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické,			
☐ hospodářské a vojenské spolupráce,			
☐ posoudí postavení rozvojových zemí,			
☐ prokáže základní orientaci v problémech současného světa			
☐ prezentuje svůj vlastní názor (úvahu) na téma: V historii jsme objevili spoustu problémů, rozporů, tragédií, válek. Je současný svět již lepší, poučilo se lidstvo z dějin? Jsou některé nové problémy?.	<ul style="list-style-type: none"> • Závěrečné zamýšlení nad dějinami a současností • Problémy současnosti 		

Název předmětu

Výchova k občanství

Zkratka předmětu: VkO

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na utvoření pozitivních občanských postojů, otvírá cestu k sebepoznání a poznání druhých, k pochopení vlastního jednání i jednání druhých v kontextu různých životních situací. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí, k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Žáci se učí rozpoznat a formulovat společenské problémy, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je, aplikovat v reálných životních situacích

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka:

- k respektování a uplatňování mravních principů, pravidel společenského soužití,
- k přebírání odpovědnosti za své názory, chování, jednání,
- k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování myšlenek, citů, názorů a postojů,
- k zaujímání a obhajování vlastních postojů a práv,
- k utváření vědomí vlastní identity a identity druhých, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení,
- k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých,
- k rozvoji občanského a právního vědomí, k aktivní účasti na životě demokratické společnosti,
- k orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- učí vyhledávat, třídit informace, propojovat je a využívat v tvůrčích činnostech, praktickém životě,
- učí operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy,
- klade důraz na samostatné pozorování,
- učí získané výsledky porovnávat, vyvozovat závěry pro využití v budoucnosti,
- učí hledat smysl a cíl učení, kriticky hodnotit své výsledky, snažit se určit překážky, způsob jejich překonání, diskutovat,
- podporuje realizaci vlastních nápadů,
- podněcuje tvořivost.

Kompetence k řešení problémů:

- učí vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- vede k přemýšlení o příčinách,
- podporuje vyhledávání informací k problému,
- klade důraz na přemýšlení o variantách řešení,
- podporuje užívání logických a empirických postupů,
- vede k posuzování řešení z nejrůznějších společenských aspektů,
- učí myslit kriticky, svá rozhodnutí obhájit a nést za ně odpovědnost.

Kompetence komunikativní:

- učí souvisle a výstižně formulovat názory na společenské dění,
- podporuje chápání potřeby vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- podporuje účinnou diskusi, učí zapojovat se do diskuse,
- vede k vhodné obhajobě svých názorů, učí argumentovat,
- vede k užívání informačních a komunikačních prostředků jako nástroje poznání,

- vede k využití komunikační dovednosti k vytvoření kvalitních vztahů,
- podporuje vyjadřování myšlenky, citu, názoru, postoje vhodnými komunikačními prostředky,
- klade důraz na to, aby žák uměl obhájit svá práva.

Kompetence sociální a personální:

- učí chápat význam týmové práce,
- učí uvědoměle přijímat role v různých skupinách,
- vede k podílu na vytváření pravidel této práce, vytvářet příjemnou pracovní atmosféru,
- klade důraz na diskusi nad úkoly, vede k respektování, posilování sebedůvěry, sebeúcty,
- učí odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Kompetence občanské:

- vede k přijímání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- klade důraz na uvědomění si svých práv a povinností,
- vede k respektování přesvědčení druhých, učí si vážit jejich vnitřních hodnot, stavět se proti násilí (fyzickému i psychickému),
- podporuje využití nenásilné cesty k řešení konfliktů,
- klade důraz na poznávání naší kulturní tradice a historického dědictví, na potřebu je chránit,
- vede k aktivnímu se zapojování do kulturního dění,
- učí respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní (KP)

- vede k nacházení způsobů, jak využít znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- klade důraz na orientaci v základních aktivitách, které jsou potřebné pro podnikatelský záměr,
- učí chápat cíl a riziko podnikání.

Kompetence digitální

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování informací s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování témat (fotografie, video), využití 3D vizualizace, QR kódu (čtečka v mobilu), digitalizovaných map

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – rozvíjí sebepoznání, seberegulaci žáků, upevňuje a posiluje psychohygienu jednotlivců. Věnuje pozornost vztahům a soužití ve společnosti, kolektivní činnosti, využívá komunikace (všech typů). Motivuje upevňování morálních hodnot, postojů, vede k řešení problémů, jejich zvládnutí.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – vede k aktivnímu postoji v životě (škola, společnost), k uplatňování demokratických principů a hodnot – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, žáka školy, Úmluva o právech dítěte. Rozvíjí argumentační, komunikativní a formulační schopnosti, dovednosti. Motivuje k ohleduplnosti, ochotě pomáhat slabším.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – soužití v rámci celé Evropy, informace napříč zeměmi a práce s nimi, evropské souvislosti, porozumění, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů
- **Multikulturní výchova (MKV)** – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách, o postavení menšin. Pomáhá vytvářet postoje tolerance, respektu, uvědomovat si neslučitelné rasové, náboženské a jiné intolerance, vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu.
- **Environmentální výchova (EV)** – odkrývá souvislosti mezi ekologickými, ekonomickými a sociálními jevy.
- **Mediální výchova (MV)** – vede k ověřování informací (ČR, EU, svět), jejich využívání v každodenním životě, pěstuje kritický přístup (etický kodex, relevantnost informací, analýza textů, prezentace). Tvorba mediálního sdělení – škola, obec.

Oblast Člověk a společnost	Předmět Výchova k občanství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ uvědomuje si význam vzdělání, společenských pravidel a norem ve školním kolektivu, význam tolerance a spolupráce, ☐ řeší neshody, konflikty nenásilným způsobem,	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk ve společnosti • Naše škola • Život ve škole • Žákovská samospráva • Pravidla, normy, práva, povinnosti • Vklad pro život • Umění organizace, plány, učební metody, odpočinek 	6. – 9.	VDO – občanská společnost a škola, demokratické vztahy ve škole, způsob uplatňování demokratických principů, žákovská samospráva – význam OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena, organizace volného času; morální rozvoj – stanovení cílů, způsob jejich dosažení	
☐ utváří si vztah k místu, kde žije, vnímá krajinné a ekologické prostředí – obec, region – cíleně vybírá akce pro sebe,	<ul style="list-style-type: none"> • Naše obec, region, kraj • Instituce • Zajímavá, památná místa, rodáci, tradice • Kulturní památky • Přírodní objekty – ochrana životní prostředí 	6. – 8.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – obec, region MV – tvorba mediálního sdělení	
☐ objasní účel symbolů státu a způsoby jejich užívání, ☐ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu,	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast • Vlast, vlastenectví • Zajímavá, památná místa, Významné osobnosti (co nás proslavilo) • Hlavní město Praha • Státní symboly, státní svátky, významné dny 	6. – 7.	MV – využití informací, – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – lidské aktivity a životní prostředí	
☐ vytváří si vhodné postoje ke kultuře, ☐ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ☐ respektuje kulturní zvláštnosti, chápe vliv masmédií, umí si vybrat informace, ☐ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturní život • Kulturní projevy, hodnoty, tradice (respektování) • Kulturní instituce • Masová kultura, prostředky komunikace, masmédia 	7.	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování, vliv MKV – kulturní diference, etnický původ	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Výchova k občanství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ objasní pořebe tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská setkání • Rozdíly mezi lidmi (přírozené, sociální) • Rovné postavení mužů a žen • Lidská solidarita • Potřební lidé ve společnosti 	6. – 9.	OSV – morální rozvoj – rozhodovací dovednosti; sociální rozvoj – poznávání lidí MKV – lidské vztahy	
☐ uplatňuje vhodné způsoby chování, komunikace, případně neshody řeší nenásilným způsobem; rozpozná negativní vlivy, umí se bránit; umí najít způsob komunikace s ostatními v různých situacích; přijímá odpovědnost za své činy,	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi lidmi • Osobní, neosobní vztahy • Mezilidská komunikace • Konflikty ve vztazích • Problémy lidské nesnášenlivosti 	6. – 9.	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV – etnický původ, základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách, postavení menšin, postoj tolerance, respektu	
☐ objasní pořebe tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsob chování, myšlení; zaujímá tolerantní postoje k menšinám; ☐ rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy chování, zaujímá aktivní postoj proti projevům nesnášenlivosti;	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady lidského soužití • Morálka a mravnost • Svoboda a vzájemná závislost • Pravidla chování • Dělba práce a činností • Spolupráce lidí – výhody 	7. – 9.	MKV – kulturní diference, multikulturalita OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí MV – fungování a vliv médií ve společnosti	
☐ objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života,	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk jako jedinec • Podobnost a odlišnost lidí • Projevy chování, prožívání, myšlení, jednání • Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter • Vrozené předpoklady • Osobní potenciál 	6. – 7.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí	
☐ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování cílů, význam vůle; kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; rozvíjí osobní přednosti, pěstuje	<ul style="list-style-type: none"> • Vnitřní svět člověka • Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti • Systém osobních hodnot 	7.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace,	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Výchova k občanství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
zdravou sebedůvěru, překonává překážky,	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnocení sebe, druhých (stereotypy) 		psychohygiena	
☐ chápe své místo ve světě, smysl odborných předmětů a jejich význam v utváření osobnosti, ☐ objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek,	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní rozvoj • Životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na změny • Význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně 	8. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, zdravý způsob života	
☐ rozlišuje a porovná formy vlastnictví, uvede příklady; ☐ objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, znalosti uplatňuje v jednání	<ul style="list-style-type: none"> • Stát a hospodářství • Majetek, vlastnictví • Formy vlastnictví, ochrana • Hmotné a duševní vlastnictví • Hospodaření s majetkem, různými formami vlastnictví 	7.		
☐ popíše a objasní způsoby zacházení s penězi, se svěřeným majetkem; ☐ vyhýbá se rizikům; vysvětlí funkci banky, jaké služby poskytuje; ☐ rozlišuje zdroje, ze kterých pocházejí příjmy státu a kam je stát směruje; ☐ uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu,	<ul style="list-style-type: none"> • Peníze • Funkce a podoby, formy placení • Banky • Rozpočet – rodina, stát • Daně – význam • Hospodaření s penězi, se svěřeným majetkem 	7. – 9.		
na příkladu vyloží fungování trhu,	<ul style="list-style-type: none"> • Principy tržního hospodářství • Fungování trhu – nabídka, poptávka • Formy podnikání 	9.		
rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky; rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánů, institucí,	<ul style="list-style-type: none"> • Stát a právo • Právní základy státu • Znaky státu, typy a formy • Státní občanství ČR • Ústava ČR • Státní moc – složky, orgány, instituce 	7. – 8.	VDO – občan, občanská společnost a stát	
uveďe příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obce, kraje, státu,	<ul style="list-style-type: none"> • Státní správa a samospráva • Orgány, instituce, jejich úkoly 	6. – 8.	VDO – formy participace občanů v politickém životě	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Výchova k občanství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů; vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech, uvede příklady vlivu na život občana,	<ul style="list-style-type: none"> • Principy demokracie • Demokracie, demokratický způsob rozhodování, řízení státu • Politický pluralismus, sociální dialog • Volby – význam, formy 	8.	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě	
☐ přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněně zájmy druhých, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod,	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva • Základní lidská práva • Práva dítěte, ochrana – úpravy v dokumentech • Poškozování lidských práv • Šikana, diskriminace 	7. – 9.	VDO – občan a občanská společnost a stát MV – vnímání autora mediálních sdělení	
☐ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství,	<ul style="list-style-type: none"> • Právní rád ČR • Význam a funkce právního rádu • Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů • Právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	8. – 9.	VDO – občanská společnost a stát, principy demokracie	
☐ provádí jednoduché právní úkony, chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv (občanskoprávní vztahy); dodržuje právní ustanovení, které se na něj vztahují, je si vědom rizik jejich porušování,	<ul style="list-style-type: none"> • Protiprávní jednání • Druhy a postupy protiprávního jednání, trestní postižitelnost • Porušování předpisů v silničním provozu • Porušování práv k duševnímu vlastnictví 	6. – 9.	OSV – morální rozvoj – morální hodnoty, postoje, řešení problémů	
☐ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti, spolupráce při postihování trestních činů; rozpozná protiprávní jednání – přestupek, trestní čin, uvede příklad,	<ul style="list-style-type: none"> • Právo na každodenním životě • Význam právních vztahů • Důležité právní vztahy, závazky • Styk s úřady 	8. – 9.	VDO – občanská společnost a stát	
☐ popiše vliv začlenění ČR do EU na život občana, uvede příklady práv občana ČR v rámci EU, způsob uplatňování,	<ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodní vztahy, globální svět • Evropská integrace • Podstata, význam, výhody EU a ČR 	9.	GV – objevujeme Evropu, jsme Evropané	
☐ vyjádří svůj osobní názor, popiše hlavní příčiny, důsledky pro život lidstva; objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady projevů, způsob uvede některé globální problémy	<ul style="list-style-type: none"> • Globalizace • Projevy • Významné globální problémy, způsob řešení 	9.	EV – lidské aktivity a problémy na Zemi, vztah člověka k životnímu prostředí GV – Evropa a svět	

Oblast Člověk a společnost	Předmět Výchova k občanství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>☐ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p> <p>☐ řešení na lokální úrovni – obec, region; mezinárodní terorismus; zaujme vlastní postoj ke způsobu potírání.</p>			nás zajímá, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů	

Hodnocení v předmětech: Dějepis Výchova k občanství

3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel dále přihlíží ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvořivosti.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Získávání podkladů pro hodnocení:

- Soustavné diagnostické pozorování žáka
- Soustavné sledování výkonů žáka, jeho zájmu, snahy a připravenosti na vyučování, plnění domácích úkolů
- Využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- Aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa při individuální a kolektivní činnosti
- Různé druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), didaktické testy, projekty – práce jedince, práce týmu
- Analýza výsledků činnosti žáka za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru klasifikace za dané období

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis Výchova k občanství	Období 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Dějepis Výchova k občanství Etika	<p>Stupeň 1 (výborný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, dovednosti a při řešení teoretických a praktických úkolů je tvůrčě a samostatně uplatňuje. Je velmi aktivní, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v plnění individuálních a kolektivních úkolů. Jeho projev je samostatný, přesný, dobré znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobrě se orientuje v dané látkce, využívá velmi dobře osvojené teoretické vědomosti v praktických činnostech. Dokáže z různých zdrojů vyhledávat informace, pracovat s nimi, předat je svým spolužákům. Je schopen objektivně zhodnotit svou vlastní práci i práci druhých. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Má aktivní zájem o vyučovací předmět.</p> <p>Stupeň 2 (chvalitebný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, dovednosti v podstatě uceleně. Je aktivní, převážně samostatně nebo pomocí menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Dokáže využít svých osobních předpokladů v individuálním i kolektivním projevu. Jeho ústní i písemný projev nívá menší nedostatky v přesnosti, výštižnosti. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí vyhledávat informace, pracovat s nimi. Spolupracuje s učitelem na odstraňování chyb, kterých se dopouští. Většinou je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Má zájem o předmět.</p> <p>Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmu, dovedností mezery. Při vykonávání požadovaných činností se dopouští většího množství chyb, nepřesností. Podstatnější nedostatky dokáže za pomocí učitele korigovat. Je méně aktivní, tvůrčív, samostatný, pohotový. Vědomosti aplikuje jen s pomocí. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Pracovat s informacemi dokáže jen podle návodu. Sebehodnocení, hodnocení žáků je schopen pouze za pomocí vyučujícího. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Projevuje malou snahu a zájem o vyučovací předmět.</p> <p>Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojovaných poznatků závažné mezery. Je málo aktivní a tvůrčív. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami, vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o</p>	<p>Ústně: Modelové situace Referáty Diskusní příspěvky Prezentace projektů Hry, soutěže (Individuální, skupinová práce)</p> <p>Písemně: Vědomostní testy Informace (zpracování) Projekty Kvizi, křížovky, doplňovačky (Individuální, skupinová práce)</p>	Minimálně 2x za pololetí Minimálně 2x za pololetí

Oblast Člověk a společnost	Předmět Dějepis Výchova k občanství	Období 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	činnosti individuální i kolektivní. Při práci s informacemi má velké těžkosti, nedokáže je vyhledat, zpracovat. Je nesamostatný, myšlení není tvorivé. V kvalitě výsledků jeho činnosti se objevují závažné nedostatky, které je schopen jen částečně opravit. Sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků je schopen málokdy. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Projevuje minimální zájem o vyučovací předmět.		
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, má závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky, které nedokáže ani s pomocí vyučujícího opravit. Je převážně pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat, nepracuje ani pod vedením. Neprojevuje zájem o práci individuální ani kolektivní. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Nedovede samostatně vyhledat informace, pracovat s nimi Nejvíce zájem o vyučovací předmět.		

3.10 Člověk a příroda

Název předmětu

Fyzika

Zkratka předmětu: FY

3. období (6. -9. ročník)

Charakteristika předmětu

Žáci poznávají přírodu jako systém, získávají potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií, chápou důležitost udržování přírodní rovnováhy, uvědomují si užitečnost a důležitost přírodních poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjí své dovednosti, pozorují, experimentují, vytváří si a ověřují hypotézy, vyvazují z nich závěry. Učí se rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, řeší praktické problémy

Cíle předmětu

Vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů, jejich souvislostí s využitím různých metod pozorování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých fyzikálních dějů a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech,
- zapojování do aktivit směřující k šetrnému chování k přírodě, svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostí mezi činností člověka a stavem životního prostředí.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	2	2	2

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- zařazuje různé metody poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů,
- učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů:

- učí přecházet od smyslového poznání k poznání založeného na pojmech, prvních teoriích a modelech,
- vede k chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů,
- učí zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života, logicky vyvzovat závěry z přírodnědlných zákonů,
- rozvíjí schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat jeho řešení.

Kompetence komunikativní:

- vede k přesnému a správnému vyjadřování, stručnému a přesnému sdělení výsledků svých pozorování a experimentů.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjí vzájemnou spolupráci mezi žáky a společné hledání optimálního řešení problémů.

Kompetence občanské:

- učí žáky odpovědnosti za zachování životního prostředí, uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, zejména pak alternativních zdrojů energie (sluneční záření atd.),
- vede žáky k utváření dovedností vhodně zacházet se zařízeními či přístroji ohrožujícími životy i zdraví člověka.

Kompetence pracovní:

- učí žáky provádět soustavná pozorování a experimenty, vyhodnocovat a zpracovávat výsledky těchto pozorování a experimentů,
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video)

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí sebepoznání.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační i argumentační schopnosti a dovednosti. Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí samostatnosti. Vede k uvažování v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.
- **Environmentální výchova (EV)** – rozvíjí porozumění vztahů člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí. Vede k uvědomování si podmínek ohrožování života člověka. Umožňuje pochopit souvislosti mezi problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí. Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Učí se hodnotit závažnost informací týkajících se ekologických problémů a komunikovat o problémech životního prostředí. Přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty. Vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů. Podněcuje ohleduplnost ve vztahu k prostředí. Přispívá k utváření zdravého životního stylu. Vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě.

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
LÁTKY A TĚLESA				
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší na příkladech pojmy těleso a látka, – zjistí, zda dané těleso (látka) patří mezi tělesa (látky) pevné, kapalné, plynné, – posoudí, zda v konkrétní situaci na sebe dva objekty působí, – uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí, – rozliší částicovou stavbu látek pevných, kapalných, plynných, – uvede složení atomu (obal, jádro, proton, neutron, elektron) a příslušné elektrické náboje částic – proton, neutron, elektron, – rozhodne na základě znalosti druhu náboje, zda se budou tyto částice přitahovat či odpuzovat, – rozhodne ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o kladný či záporný iont nebo atom, – vyjádří fyzikální veličinu hodnotou a jednotkou, – uvede hlavní jednotky délky, objemu, hmotnosti a času, některé jejich násobky a díly, – vyjádří délku, objem, hmotnost, čas při dané jednotce jinou jednotkou délky, objemu, hmotnosti, času, – změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách, změří čas a výsledky zapíše s určením odchylky času (v případě délky a objemu), – uvede jednotky hustoty a experimentálně určí hustotu dané látky pomocí měření objemu a hmotnosti, – používá s porozuměním vztah $\rho = m : V$ resp. $\rho = m/V$ pro hustotu látky při řešení problémů a úkolů, – umí vyhledat hustoty látek v tabulkách, – změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek, – předpoví, zda se délka či objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a využije toho. 	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a tělesa • Vzájemné působení těles a jeho projevy • Částicová stavba látek a souvislost se skupenstvím látek • Neuspořádaný pohyb částic • Atom, proton, neutron, elektron, iont, molekula • Fyzikální veličina • Délka • Objem • Hmotnost • Teplota • Čas • Hustota látky • Teplotní roztažnost těles 	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	.

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Při řešení úloh,				
POHYB TĚLES				
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, zda dané těleso je v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu, – změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas, – rozpozná, zda se jedná o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný, – používá s porozuměním vztah $v = s : t$ resp. $v = s/t$ pro rychlosť rovnoměrného pohybu tělesa při řešení problémů a úloh, – vyjádří rychlosť při dané jednotce pomocí jiné jednotky rychlosti, – znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něho k danému času dráhu a naopak, – určí druh sil, jejich velikost, směr a výslednici ověří existenci gravitačního pole a změří velikost gravitační síly, již působí Země na těleso, – užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotnosti tělesa ($F_g = m \cdot g$) při řešení problémů a úloh, – určí v jednotlivých konkrétních případech druh působících tlakových sil, jejich velikost a směr působící tlakové síly, výslednici tlakové síly, – užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí ($p = F/S$) a využívá ho při řešení konkrétních úloh a problémů, – rozpozná posuvný a otáčivý pohyb – změří třecí sílu, – užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, nikoli na jejich obsahu, – navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly, – znázorní orientovanou úsečkou působící sílu o dané velikosti, směru a působišti a určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost • Rovnoměrný, nerovnoměrný pohyb přímočarý, křivočarý pohyb • Dráha, čas a rychlosť pohybu • Síla působící na těleso • Gravitační síla, gravitační pole, přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa • Tlaková síla, tlak, vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí • Třecí síla při smykovém tření, ovlivňování třecí síly v praxi • Znázornění síly • Skládání sil, výslednice sil stejných i opačných směrů, těžiště tělesa 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy			
Žák -	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> – určí graficky i výpočtem velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů, – určí pokusně těžiště tělesa a využívá pro objasňování či předpovídání praktických situací fakt, že těžiště tělesa závisí na rozložení látky v tělesu 			
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatu Pascalova zákona (působí-li na hladinu klidné kapaliny v nádobě vnější tlaková síla, vytvárá v kapalině všude stejný tlak) a využívá ho k objasňování především u hydraulických zařízení, – objasní (kvalitativně) vznik hydrostatického a atmosférického tlaku a v jednoduchých případech předpoví jejich vliv na chování těles, – používá s porozuměním vztah $p = h \rho g$ pro hydrostatický tlak při řešení problémů u úloh, – změří atmosférický tlak a tlak plynu v nádobě, – objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v dané situaci, – objasní podstatu Archimédova zákona (gravitační síla působící na kapalinu vytlačenou tělesem a vztlaková síla působící na těleso jsou si co do velikosti rovny) a využívá ho při řešení úloh a problémů, – předpoví porovnáním velikosti vztlakové a gravitační síly působící na těleso, zda se bude těleso v kapalině potápet, vznášet či plovat, – určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda v nádobě je přetlak či podtlak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pascalův zákon, hydraulická zařízení • Hydrostatický a atmosférický tlak • Souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny • Souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • Tlak plynu v uzavřeném prostoru • Vztlaková síla • Archimédův zákon – vztlaková síla, • Potápení, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách • Tlak plynu v uzavřené nádobě 	7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
ENERGIE			
<ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní jednotku práce a výkonu a některé jejich díly a násobky, – využívá s porozuměním vztah $W = F \cdot s$ pro práci a $P = W/t$ pro výkon při řešení úloh a problémů, – objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. polohovou energií tělesa, – porovná pohybové energie tělesa (těles) 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce, výkon • Pohybová a polohová energie • Vzájemné přeměny a přenos pohybové a polohové energie • Vnitřní energie, tepelná výměna • Elektrická energie 	7. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana –

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák -			Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – na základě jeho (jejich) rychlosti či hmotnosti, užívá vztah $E = mgh$ pro polohovou energii tělesa v gravitačním poli Země při řešení úloh a problémů, – posoudí vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie těles v konkrétních příkladech, – vysvětlí, jak se mění vnitřní energie těles s jejich teplotou, – objasní na konkrétním příkladu, jak souvisí změna vnitřní energie s konáním práce a navrhne, jak tuto změnu lze v případě potřeby zmenšit, – rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy výměny energie (vedením, prouděním, tepelným zářením), – charakterizuje elektrickou energii (jako energii elektrického pole) a výkon či příkon elektrického proudu, – charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně, – rozpozná přijaté či odevzdané teplo – vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek, – uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) a jejich základní charakteristiky, uvedené znalosti využívá při objasňování jevů v přírodě i každodenní praxi, – uvede, na kterých faktorech závisí rychlosť vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá je při řešení úloh a problémů, – vymezí podmínky, za nichž nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k objasnění některých meteorologických jevů, – objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě a praktickém životě, – určí složení atomového jádra, – charakterizuje radionuklidy a jednotlivé typy záření, – objasní štěpení atomového jádra, řetězovou reakci a funkci jaderného reaktoru, – rozpozná hlavní složky (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) výroby a přenosu 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce, výkon • Pohybová a polohová energie • Vzájemné přeměny a přenos pohybové a polohové energie • Vnitřní energie, tepelná výměna • Elektrická energie • Teplo • Skupenské přeměny (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění), hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplota varu kapaliny • Skupenské teplo tání • Základní meteorologické jevy • Atomové jádro • Radioaktivita, jaderná energie • Řetězová reakce • Jaderný reaktor • Elektrárny a životní prostředí • Výroba a přenos elektrické energie • Ochrana lidí před radioaktivním zářením • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 		občan, občanská společnost a stát

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy			
Žák -	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – elektrické energie, – objasní hlavní způsoby zajištění bezpečného provozu jaderné elektrárny, – zdůvodní potřebu ochrany před radioaktivním zářením, – popíše některé nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí, – porovná výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí 			
ZVUKOVÉ DĚJE			
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná ve svém okolí, co je zdrojem zvuku, a uvede příklady dokazující, že přítomnost prostředí je nezbytnou podmírkou šíření zvuku, – objasní odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny, – využívá s porozuměním poznatek, že rychlosť zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří, – využívá s porozuměním poznatku, že výška tónu je tím větší, čím větší je kmitočet, – vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuk, jeho zdroje, šíření a odraz, rychlosť v různém prostředí • Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku • Tón, výška tónu, kmitočet tónu, hlasitost zvuku 	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
<ul style="list-style-type: none"> – správně sestaví podle schématu jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod a zakreslí schéma reálného obvodu, – uvede jednotku elektrického napětí a proudu, – rozliší experimentálně vodič, polovodič a izolant, – ověří zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu, – seznámí se se zásadami správného užívání elektrických spotřebičů, objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti pojištění před zkratem, – určí druh magnetického pólu u cívky s proudem, – uvede jednotku elektrického náboje a některé její díly a násobky, vyjádří náboj při dané 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrický obvod a jeho součásti • Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod • Vodiče a izolanty • Elektrické napětí, proud • Tepelné účinky elektrického proudu • Pravidla bezpečné práce s elektrickými přístroji a zařízeními • Elektrický náboj a jeho jednotka • Elektrické pole, elektrická síla, elektrický odpor 	6., 7., 8., 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák -</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednotce jinou jednotkou náboje, ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole, – charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volně nabitéch častic, – uvede hlavní jednotku elektrického proudu, některé její díly a násobky, vyjádří proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu, – změří velikost stejnosměrného elektrického proudu v elektrickém obvodu ampérmetrem, – uvede hlavní jednotku elektrického napětí, některé její díly a násobky, vyjádří napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí, – změří velikost stejnosměrného elektrického napětí v elektrickém obvodu voltmetrem, – seznámí se s Ohmovým zákonem pro kovy ($I = U/R$) – uvede hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky, vyjádří odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu, – používá s porozuměním poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se s zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče, – určí výsledné napětí, proud a odpor dvou spotřebičů spojených za sebou resp. vedle sebe ze znalosti odpovídajících hodnot veličin na jednotlivých spotřebičích, – objasní funkci reostatu a užije ho k regulaci proudu v obvodu, – určí druh pólu u cívky s proudem pomocí magnetky, – zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole v daném místě, – charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso, – určí druh pólu konkrétního magnetu a graficky znázorní průběh indukčních čar daného magnetu, – charakterizuje magnetické pole Země, – využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole Země, 	<ul style="list-style-type: none"> • Stejnosměrný elektrický proud, napětí • Ohmův zákon, odpor vodiče • Výsledné napětí, proud, odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe • Reostat • Elektrická práce a výkon • Cívka s proudem v magnetickém poli • Stejnosměrný elektromotor • Elektromagnetická indukce • Vznik střídavého proudu • Transformátor • Periode a kmitočet střídavého proudu • Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, polovodičích • Magnetické pole, magnetická síla • Elektromagnetické záření a vlny • Zdroje světla, šíření světla ve vakuu a různých prostředích • Stín a jeho vznik • Zatmění Slunce a Měsíce • Rychlosť světla ve vakuu a různých prostředích • Odraz světla na rozhraní dvou optických prostředí • Zobrazení zrcadly (rovinné, vypuklé a kulové) • Lom světla na rozhraní 			

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
<p>Žák -</p> <ul style="list-style-type: none"> – znázorní graficky průběh indukčních čar cívky s proudem, – používá s porozuměním poznatek, že magnetické pole působí na cívku s proudem, především pro objasnění činnosti stejnosměrného elektromotoru, – ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu, – využívá s porozuměním poznatek, že při změně magnetického pole v okolí cívky se v cívce indukuje napětí (resp. proud), pro objasňování vzniku střídavého proudu a činnosti transformátoru, – určí periodu z jeho kmitočtu u střídavého elektrického proudu (napětí) a naopak, – určí jednotku kmitočtu, – v uvedeném časovém průběhu harmonického střídavého proudu (napětí) vyznačí jeho periodu a libovolnou okamžitou hodnotu, – charakterizuje efektivní proud (napětí) zjištěný ampérmetrem (voltmetrem) určený při měření střídavého proudu (napětí), – objasní podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech, – experimentálně ověří vedení elektrického proudu v kapalinách, – ukáže pokusně, jak se mění odpor polovodiče při jeho zahřívání a uvede příklady využití tohoto jevu, – dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními a objasní konkrétní důvody ohrožení zdraví při jejich nedodržování, – rozliší jednotlivé typy elektromagnetických vln, vlnovou délku a kmitočet elektromagnetické vlny, – uvede příklady praktického využití elektromagnetických vln (rádio, televize, mobilní telefon atd.), – charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo, rozliší mezi zdrojem světla a tělesem pouze světlo odrážející, – rozliší bodový a plošný světelný zdroj, optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, stejnorodé, 	<ul style="list-style-type: none"> • dvou prostředí • Čočky (spojka a rozptylka), zobrazení lomem • Optické vlastnosti oka • Rozklad bílého světla hranolem • Užití čoček v praxi 			

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, – nakreslí vznik rozvíhavého a rovnoběžného paprsku pomocí clony, – objasní vznik stínu za tělesem a načrte vznik zatmění Slunce a Měsíce, – uvede rychlosť světla jakékoli barvy ve vakuu a porovná jej s rychlosťí v ostatním prostředí, – charakterizuje zákon odrazu (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu je roven úhlu dopadu) a využívá ho především při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem, – charakterizuje pojem ohnisko a ohnisková vzdálenost kulového zrcadla a čočky, – určí ze znalostí rychlosťi světla v různých prostředích či srovnáním úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku, zda nastává lom ke kolmici nebo od kolmice, – používá uvedené znalosti o lomu světla hlavně při objasňování principu zobrazení tenkou čočkou (spojkou, rozptylkou), – objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi, – objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla hranolem (bílé světlo je tvořeno barevnými složkami a ty se na hranolu lámou různě, – určí vlastnosti obrazu vytvořeného rozptylkou a spojkou. 				
VESMÍR				
<ul style="list-style-type: none"> – uvede složení sluneční soustavy, – vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách, – objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíčů planet kolem planet, – orientuje se v mapě hvězdné oblohy, – vysvětlí pojem světelný rok, – rozliší měsíční fáze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava, hlavní složky • Hvězdy, jejich složení • Fáze měsíce 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	

Název předmětu

Chemie

Zkratka předmětu: CH

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Žáci poznávají přírodu jako systém, chápou důležitost udržování přírodní rovnováhy, uvědomují si užitečnost a důležitost přírodních poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjí své dovednosti, pozorují, experimentují, vytváří si a ověřují hypotézy, vyvozují z nich závěry. Učí se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, řeší praktické problémy. Získávají a upevňují si dovednosti při bezpečné práci s chemikáliemi a poskytnutí první pomoci při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Cíle předmětu

Vede žáka k:

- ke zkoumání přírodních faktů, jejich souvislostí s využitím různých metod pozorování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních dějů a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech,
- zapojování do aktivit směřující k šetrnému chování k přírodě, svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostí mezi činností člověka a stavem životního prostředí.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	2	2

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- učí různé metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů:

- učí přecházet od smyslového poznání k poznání založeného na pojmech, prvních teoriích a modelech,

- učí chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů,
- učí zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života,
- podporuje logické vyvozování závěrů z přírodovědných zákonů,
- rozvíjí schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat jeho řešení.

Kompetence komunikativní:

- vede žáky k přesnému a správnému vyjadřování, stručnému a přesnému sdělení výsledků svých pozorování a experimentů.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjí vzájemnou spolupráci mezi žáky a společné hledání optimálního řešení problémů.

Kompetence občanské:

- vede k odpovědnosti za zachování životního prostředí, vede k poznání rozvoje, ale i zneužití chemie.

Kompetence pracovní:

- učí provádět soustavná pozorování a experimenty, vyhodnocovat a zpracovávat výsledky těchto pozorování a experimentů. Seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video)

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí sebepoznání.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační i argumentační schopnosti a dovednosti. Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí samostatnosti. Vede k uvažování v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.
- **Environmentální výchova (EV)** – rozvíjí porozumění vztahů člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí. Vede k uvědomování si podmínek ohrožování života člověka. Umožňuje pochopit souvislosti mezi problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí. Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Učí se hodnotit závažnost informací týkajících se ekologických problémů a komunikovat o problémech životního prostředí. Přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty. Vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů. Podněcuje ohleduplnost ve vztahu k prostředí. Přispívá k utváření zdravého životního stylu. Vede k vnímanému a citlivému přístupu k přírodě.

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
ÚVOD DO CHEMIE A BEZPEČNOST PŘI PRÁCI, VLASTNOSTI LÁTEK, POZOROVÁNÍ, POKUS			
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady chemického děje, a čím se zabývá chemie, – určí společné a rozdílné vlastnosti látek, – rozpozná u běžně známých jevů, zda dochází k přeměnám látek, – uvede příklady chemických výrob ve svém okolí a hodnotí jejich význam a případná rizika pro společnost a pro obyvatele v nejbližším okolí, – uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, příklady nebezpečných látek a zásady bezpečné práce s nimi, – pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, ve kterých zatím pracovat nesmí, – vysvětli význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezení chemie • Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, tlak atmosféry na vlastnosti a stav látek) • Chemické děje, chemická výroba • Zásady bezpečné práce v pracovně chemie a běžném životě a první pomoc při úrazu v chemické pracovně (poleptání, popálení, pořezání) • Nebezpečné látky a přípravky, varovná značení a jejich význam 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
SMĚSI A ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ			
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší směsi a různorodé látky, – rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života, – uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi, – použije správně v souvislostech pojmy: složka roztoku, rozpustěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok, – aplikuje poznatky o rozpustnosti – vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení, – sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtrace, – popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětli princip destilace, – navrhne postup a prakticky provede 	<ul style="list-style-type: none"> • Různorodé a stejnорodé směsi • Složení roztoků • Hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku (nasycený a nenasycený roztok) • Usazování, filtrace, destilace, kryštalizace, sublimace 	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
<p>oddělování složek směsi o známém složení v běžném životě, uvede příklady z praxe,</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí princip usazování a krystalizace, popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace, – navrhne postup a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení v běžném životě, uvede příklady z praxe, – vysvětlí princip usazování a krystalizace. 				
VODA A VZDUCH				
<ul style="list-style-type: none"> – kapalném a pevném skupenství, – zhodnotí význam vody pro život na Zemi, – uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi, – rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití, – uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách, – vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi, – charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek, – vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů, – popíše, co je smog a teplotní inverze, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> • Voda a její druhy, výroba pitné vody, čistota vody • Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK				
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic, – používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech, – popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů 	<ul style="list-style-type: none"> • Molekuly, atomy • Atomové jádro, protony, neutrony • Elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty 	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
CHEMICKÉ PRVKY, CHEMICKÉ SLOUČENINY A PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKU			
<ul style="list-style-type: none"> – používá značky a názvy vybraných chemických prvků, – protonové číslo, – vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo, – používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba – rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny, – odvodí složení chemické látky ze vzorce (a modelu molekuly) chemické sloučeniny, – rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastnosti a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů, – zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země, – rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Chemické prvky, vlastnosti a použití – Názvy a značky vybraných chemických prvků – Protonové číslo – Skupiny a periody v periodické soustavě prvků – Kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, alkalické kovy – Slitiny – mosaz, bronz, dural – Nekovy – H, O, N, Cl, S, C, halogeny – Chemická vazba, chemické sloučeniny 	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
CHEMICKÉ REAKCE A CHEMICKÉ ROVNICE			
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních případech ze života, – provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně), – zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce, – vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ, – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemické reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu, – vysvětlí pojmy oxidace a redukce, – určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce, – popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství, – vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlosť, uvede způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchozí látky a produkty • Látkové množství • Molární hmotnost • Jednoduché chemické rovnice • Faktory ovlivňující rychlosť chemické reakce • Redoxní reakce • Koroze 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák - ochrany ocelových výrobků před korozí, – předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem,			
ANORGANICKÉ SLOUČENINY - OXIDY, HALOGENIDY, SULFIDY			
– určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, – zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy, – popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí, – určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech, – zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy, – popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného, – určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech, – zapiše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy	• Oxid siřičitý, sírový, uhličitý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý, vlastnosti, vzorce, použití • Názvosloví oxidů, oxidační číslo • Skleníkový efekt • Halogenidy • Názvosloví halogenidů, vlastnosti a použití některých z nich • Sulfidy • Názvosloví sulfidů	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
ANORGANICKÉ SLOUČENINY - KYSELINY, pH, HYDROXIDY			
– popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů, bezpečně řeďení jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami, – zapiše z názvů kyselin a hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy, – rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, – zná pojem kyselý dešť – posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí	• Kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná, vlastnosti, vzorce, použití • Názvosloví kyselin • pH, indikátory pH • Hydroxidy – sodný, vápenatý, draselný, vlastnosti, vzorce, použití • Názvosloví hydroxidů	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
NEUTRALIZACE, SOLI, HOSPODÁŘSKY VÝZNAMNÉ LÁTKY			
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem neutralizace – zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy, – uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi, – rozliší, které látky patří mezi soli, – uvede příklad uplatnění solí v praxi, – vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou, – uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí, – popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv 	<ul style="list-style-type: none"> • Podstata neutralizace • Vznik solí • Názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů • Průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) • Cement, vápno, sádra • Keramika 	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
ENERGIE A CHEMICKÁ REAKCE			
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické, – uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání, – posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí, – rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a zhodnotí její využívání, – používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech, – rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami, – uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení, znalosti aplikuje při řešení modelových situací. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exotermické a endotermické reakce • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) • Průmyslově vyráběná paliva 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
ORGANICKÉ SLOUČENINY - UHLOVODÍKY			

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák -	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší anorganické a organické sloučeniny, – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití a zdroje, – vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu, – vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) • Ropa, uhlí, zemní plyn • Průmyslově vyráběná paliva 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
DERIVÁTY UHLOVODÍKU			
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, – rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů, – rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravencí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek, – uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Halogenové deriváty • Alkoholy – příklady významného zastoupení • Fenoly • Aldehydy • Ketony • Karboxylové kyseliny – příklady významného zastoupení • Estery, esterifikace 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
PŘÍRODNÍ LÁTKY			
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy, – vysvětlí význam fotosyntézy – rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, 	Zdroje, vlastnosti, funkce <ul style="list-style-type: none"> • Sacharidy • Tuky • Bílkoviny • Vitamíny 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> Fotosyntéza 		Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA			
<ul style="list-style-type: none"> rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití, posoudí vliv používání plastů na životní prostředí, rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání. 	<ul style="list-style-type: none"> Polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid Polyamidová a polyesterová vlákna 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
CHEMIE A SPOLEČNOST			
<ul style="list-style-type: none"> doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka, uveďe příklady pravotních a druhotních surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje, zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů, 	<ul style="list-style-type: none"> Chemické výroby v ČR Otravné látky Pesticidy, insekticidy Biotechnologie, enzymy Léčiva Drogy 	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – občan,

Oblast Člověk a příroda	Předmět Chemie	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák -			Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady, – zjistí, kde a jak v okolí dochází k znečištění životního prostředí, a uvede, jak tomu předcházet, – zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti, – rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořavinami a výbušninami, – uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim, uvede příklady volně i nezákoně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument. 	<ul style="list-style-type: none"> • Detergenty • Chemie a životní prostředí, recyklace surovin 		občanská společnost a stát Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Název předmětu

Zeměpis

Zkratka předmětu: ZE

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně.

Cíle předmětu

Předmět směřuje žáka k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmu a používání poznávacích metod,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka,
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování,
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Formy a metody práce

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- Skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- Zeměpisné vycházky s pozorováním
- Projekty

Časové rozvržení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směrující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede žáky k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení,
- propojuvání získaných poznatků do širších celků,
- klade důraz na nalézání souvislostí,
- učí získané poznatky kriticky posuzovat, porovnávat a formulovat závěry,
- vede žáky k poznání smyslu a cíle učení,
- vede k pozitivnímu vztahu k učení,
- vede k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- motivuje k používání odborné terminologie,
- vede k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a využití v praxi,
- podporuje využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní:

- vede ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace,
- klade důraz na naslouchání a respektování názorů druhých,
- vede k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence k řešení problémů:

- vede k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů,
- motivuje a vede k využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci,
- klade důraz na argumentaci, diskusi na dané téma, obhajování svých výroků,
- vede k odpovědím na otevřené otázky,
- podporuje práci s chybou.

Kompetence sociální a personální:

- vede k využívání skupinového vyučování,
- vede k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání,
- vede k ochotě pomoci a o pomoc požádat,
- podnánuje a vede k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků,
- vede k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů,
- vede k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské:

- vede k dodržování pravidel slušného chování,
- vede k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje,
- vede k tomu, aby brali ohled na druhé,
- vede k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

Kompetence pracovní:

- vede a motivuje k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu,

- vede k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Kompetence digitální:

- aktivně přistupuje k práci s geoinformačními zdroji,
- pracuje s vybranými geografickými informačními systémy, aplikacemi dálkového průzkumu Země, satelitním a leteckým snímkováním, s virtuálními 3D materiály, 360° prohlídkami, s vybranými simulacemi, animacemi a aplikacemi pro znázorňování a hodnocení geografických reálií,
- volí vhodné digitální technologie při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy,
- dodržuje bezpečnost v digitálním světě.

Průřezová téma

- **Výchova demokratického občana (VDO)** – občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- **Environmentální výchova (EV)** – ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- **Mediální výchova (MV)** – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – objevování Evropy, světa
- **Multikulturní výchova (MKV)** – kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Oblast Člověk a příroda	Předmět Zeměpis	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE a TOPOGRAFIE			
☐ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii,	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy • Základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly • Hlavní kartografické produkty: plán, mapa • Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky • Základní informační geografická média a zdroje dat • Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko globusu, • Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti • Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám • Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	6.	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, zdroj informací – mapy, aktuality OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice, týmová spolupráce GV – Evropa a svět nás zajímá, pohled na svět, ve kterém žiji

☐ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů,	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy • Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky • Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky • Základní informační geografická média a zdroje dat • Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	9.	MV – tvorba mediálního sdělení, sběr, tfidění a zpracování informací VDO – občanská společnost a škola, orientace v terénu, práce s mapou EV – vztah člověka k prostředí, pohyb v přírodě OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice, spolupráce při měření a výpočtech	
---	--	----	---	--

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

☐ zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, ☐ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země,	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso – tvar a velikost Země • Pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, • Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásmá • Světový čas, časová pásmá, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas 	6.	MV – vnímání autora mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, snímky z kosmu GV – objevujeme Evropu a svět, důsledky pohybů Země pro život lidí na světě, časová pásmá	
☐ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, ☐ rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, ☐ porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost, ☐ popíše pochody v zemském tělese, posoudí možnosti jejich ovlivnění člověkem.	<ul style="list-style-type: none"> • Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry • Složky a prvky přírodní sféry • Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti • Výškové stupně • Přírodní katastrofy 	6.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy, podmínky pro život, význam vody GV – objevujeme Evropu a svět, propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zájem o okolí, rozvíjení kritického myšlení, řešení problémů	

REGIONY SVĚTA

☐ lokalizuje na mapách světadíly, oceány, ☐ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných (modelových) států, ☐ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	<ul style="list-style-type: none"> • Afrika, Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	6.	EV – základní podmínky života, ekosystémy, podmínky života na Zemi, ekologie oceánů, klimatické změny GV – objevujeme Evropu a svět, využití oceánů MV – vnímání autora mediálních sdělení, aktuality	Ochrana přírody v polárních a tropických oblastech
☐ lokalizuje na mapách světadíly, oceány, ☐ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných (modelových) států, ☐ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	<ul style="list-style-type: none"> • Amerika, Eurasie, Atlantský oceán, Severní ledová oceán – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	7.	EV – vztah člověka k prostředí GV – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět – mezinárodní spolupráce, integrace, vliv globálních problémů, cestování MV – fungování a vliv médií ve společnosti – aktuality, zdroje informací a obrazového materiálu MKV – kulturní diference – kultura a tradice, etnický původ – rasismus OSV – sociální rozvoj – komunikace – komunikace s jinými národy, diskuse nad problémy VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, prvky demokracie, orientace ve světě	

☐ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny,	<ul style="list-style-type: none"> • Makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení • Státy světa	9.	MKV – princip sociálního smíru a solidarity, politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu MV – práce v realizačním týmu, sběr, třídění a hodnocení údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií	
---	---	----	--	--

Oblast Člověk a příroda	Předmět Zeměpis	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
☐ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace ☐ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel, ☐ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, ☐ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, ☐ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků, ☐ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky • Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy • Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • Světové hospodářství – sektory a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně • Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace • Hlavní a periferní hospodářské oblasti světa • Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států • Geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 	9.	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy vlády, prvky demokracie, orientace ve světě OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, formulace vlastního názoru, hodnocení, argumenty, vlastní zodpovědnost při řešení problémů, hledání kompromisu GV – objevujeme Evropu a svět, mezinárodní spolupráce, globalizace, orientace v evropském a mezinárodním prostoru EV – vztah člověka k prostředí, trvale udržitelný rozvoj

Oblast Člověk a příroda	Předmět Zeměpis	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
☐ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozšiřuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin, ☐ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmištění hlavních ekosystémů (biomů), ☐ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin • Vztah příroda a společnost – udržitelný život a rozvoj • Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	9.	EV – vztah člověka k prostředí, ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vyhodnocení informací GV – Evropa a svět nás zajímá, globální úroveň životního prostředí OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí

Oblast Člověk a příroda	Předmět Zeměpis	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČESKÁ REPUBLIKA			
☐ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydlíště nebo školy, ☐ hodnotí na příměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ☐ hodnotí a porovnává na příměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu, ☐ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit, ☐ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje • Obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry • Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství • Transformační společenské, politické hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady • Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech • Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) 	8.	EV – stav přírody, její ochrana a možnosti vývoje GV – poloha státu na mapě světa, orientace, vzájemné vztahy mezi národy, život v evropském a mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR ve světě, cestování MKV – kultura a tradice MV – sběr, třídění a hodnocení hospodářských údajů, srovnání regionů

Oblast Člověk a příroda	Předmět Zeměpis	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
☐ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, ☐ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, ☐ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje • Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu • Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání 	6. – 9.		Výuka i v terénu

Název předmětu

Přírodopis

Zkratka předmětu: PŘ

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovědního charakteru vzdělávacího oboru Zeměpis je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn v této vzdělávací oblasti.

Oblast směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Je určena pro 2. stupeň základní školy. Dotýká se v souvislostech i oblastí dalších, žáci poznávají složitosti světa kolem sebe, je jim nabízena možnost chápání souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Přiblížují se tak reálnému světu za branou školy.

Přírodopis svým charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Cíle předmětu

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- podchycování a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny,
- poskytování prostředků a metod pro hlubší porozumění přírodním faktům,
- poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se,
- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování,
- aplikování přírodovědných poznatků v praktickém životě,
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a závislosti člověka na přírodních zdrojích,
- seznámení se stavbou živých organismů,
- poznávání přírodních a socioekonomických podmínek nejen v nejbližším okolí, na území ČR, ale i v Evropě a ve světě,
- využití osobních zkušeností a znalostí,
- rozvoji specifických zájmů.

Formy a metody práce

- Hromadná výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- Přírodovědné vycházky s pozorováním
- Krátkodobé projekty
- Využití výukových programů na PC
- Využití informací z Internetu

Časové rozvržení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- klade důraz na osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků všech zahrnutých oborů,
- vede k vyhledávání relevantních údajů v zadání slovních a logických úloh,
- prostřednictvím vhodně volených zadání vede k poznání smyslu osvojovaných postupů pro běžný život,
- podporuje vytváření si komplexního pohled na matematické a přírodní vědy,
- podporuje v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů:

- podporuje chápání významu kontroly dosažených výsledků,
- vede k uvědomění si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení,
- motivuje k hledání vlastních postupů při řešení problémů,
- pomáhá získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle,
- vede k vyjadřování závěrů na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.

Kompetence komunikativní:

- vede k porozumění různým typům grafů a umět je sestrojit,
- naučí sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu,
- vede ke spolupráci při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině,

- při společné práci podporuje komunikaci způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.

Kompetence sociální a personální:

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vede k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- naučí stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.

Kompetence občanské:

- vede k uvědomování si svých školních povinností a souvislostí se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- klade důraz na chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a vede k pohlížení na ně komplexně,
- klade důraz na poskytování podle svých možností účinné pomoci a učí chovat se zodpovědně v krizových situacích,
- aktivně zapojuje žáky do dodržování pravidel zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní:

- učí bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- ukazuje jak přistupovat kriticky k výsledkům, kterých žák dosáhl, učí stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce,
- klade důraz na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video, práce s elektronickým mikroskopem)

Průřezová téma

- **Environmentální výchova** – ekosystémy, základní podmínky života, ochrana vzácných druhů, souvislost mezi zvyšováním lidské populace a úbytkem živočišných druhů, vztah člověka a zvířat, domestikace, chování zvířat a člověka, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **Osobnostní a sociální výchova** – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopnosti, poznávání, morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika, psychohygiena

Oblast Člověk a příroda	Předmět Přírodopis	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Obecná biologie a genetika				
☐ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu organismů ☐ Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ☐ orientuje se v přehledu vývoje organismů, uvede příklady vlivu prostředí na jejich utváření, ☐ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu. ☐ Rozpoznať rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy ☐ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	<ul style="list-style-type: none"> • vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života – názory na vznik života • pohlavní a nepohlavní rozmnožování • dědičnost a proměnlivost organismů • buňky • výskyt, význam, praktické využití a nebezpečnost virů a bakterií 	6. – 8.		
Biologie hub				
☐ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> • houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • lišejníky – výskyt a význam 	6.	Environmentální výchova – ekosystémy	Výuka i v terénu

Oblast Člověk a příroda	Předmět Přírodopis	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Biologie rostlin				
☐ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ☐ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ☐ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich klíčů a atlasů,	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonk, list, květ, semeno, plod) • fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování, • systém rostlin - poznávání a zařazování zástupců řas, mechů, kapradorostů, nahosemenných, krytosemenných rostlin, jejich vývoj a hospodářské využití • význam rostlin a jejich ochrana 	7.	Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí (ochrana vzácných druhů souvislost mezi zvyšováním lidské populace a úbytkem živočišných druhů)	
Biologie živočichů				
☐ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ☐ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje je a zařadí do taxonomických skupin ☐ odvodí na základě pozorování základní projekty chování živočichů v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce jednotlivých částí těla organismů – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování 	6. – 7.	Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí (ochrana vzácných druhů souvislost	Výuka i v terénu

Oblast Člověk a příroda	Předmět Přírodopis	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák –			Poznámky
☐ zhodnotí význam vybraných živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	<ul style="list-style-type: none"> vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštenci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) 		mezi zvyšováním lidské populace a úbytkem živočišných druhů)
☐ rozpozná, porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje je a zařadí do taxonomických skupin pomocí klíčů a atlasů, ☐ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí, ☐ zhodnotí význam vybraných živočichů v přírodě i pro člověka, ☐ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů 	8.	Environmentální výchova – vztah člověka a prostředí, vztah člověka a zvířat, domestikace, chování zvířat a člověka; lidské aktivity a problémy životního prostředí
Biologie člověka			
☐ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ☐ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ☐ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ☐ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze a ontogeneze člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná pohybová, oběhová dýchací, trávící, vylučovací, a rozmnožovací, řídící), 	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání Multikulturní výchova – etnický původ

Oblast Člověk a příroda	Předmět Přírodopis	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
	<p>vyšší nervová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> nemoci, úrazy a prevence –příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stav, epidemie 			
Neživá příroda				
☐ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomocek ☐ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody, ☐ na základě pozorování uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> Země – vznik a stavba nerosty a horniny – vznik a vlastnosti, praktický význam a využití zástupců, určování vzorků vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy-složení, vlastnosti a význam vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické směry, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobivost prostředí podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody na živé organismy a na člověka a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a 	9.	Environmentální výchova – základní podmínky života	

Oblast Člověk a příroda	Předmět Přírodopis	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy				
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
	<p>• klimatických změn</p> <ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události způsobené přírodními vlivy –příčiny vzniku, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi			

Oblast Člověk a příroda	Předmět Přírodopis	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
Ekologie				
☐ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ☐ na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ☐ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ☐ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> organismy a prostředí – vzájemné vztahy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	6.	Environmentální výchova – ekosystémy	
		9.	Environmentální výchova – základní podmínky života	
Praktické poznávání přírody				
☐ aplikuje praktické metody poznávání přírody,	<ul style="list-style-type: none"> praktické metody poznávání přírody –poznávání lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) zjednodušené určovací klíče, a atlasy, založení herbáře a sbírek 	6. – 9.		V souvislosti s probíraným tématem

Hodnocení v předmětech

Chemie

Fyzika

Zeměpis

Přírodopis

3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), kontrolními písemnými pracemi, analyzou výsledků různých činností žáků.
- Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu .
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel dále přihlíží: ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvořivosti.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Oblast Člověk a příroda	Předmět Fyzika Chemie Zeměpis Přírodopis	Období 3. období
--	---	-----------------------------------

6. – 9. ročník

Předmět	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Fyzika	Stupeň 1 (výborný) Žákův slovní projev je samostatný a přesný, dobré znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobrě se orientuje v zadáné látkce. Písemný projev je správný, přesný a výstižný. Dokáže z různých zdrojů vyhledávat podstatné informace, zpracovává referát. Samostatně vysvětlí daný jev, dobrě se orientuje na mapě, popř. v atlasech, vysvětlí pokus, obraz, model, schéma. Je schopen objektivně zhodnotit vlastní výsledky i výsledky ostatních. V laboratorní práci jsou všechny údaje správně zpracovány, rádná úprava, čitelné písmo a malé procento pravopisných chyb.	Ústní zkoušení	1× za pololetí
Chemie		Písemná práce	1x za měsíc
Přírodopis		Laboratorní práce	2x ročně
Zeměpis		Samostatná práce referáty	Příležitostně
Semináře	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák prokazuje dobré znalosti, slovní projev není plynulý, ale očekává podporu učitele. Písemný projev má menší nedostatky ve správnosti a přesnosti. U praktických úkolů učitel pomáhá pouze naznačením, ale žák dospěje sám ke správnému řešení nebo závěru. Při zjišťování informací z odborné literatury míval drobné potíže. V laboratorní práci chybí některý ze základních údajů, údaje jsou zpracovány neúplně, objevují se pravopisné chyby a zhoršené písmo.		
	Stupeň 3 (dobrý) Žák se projevuje formou odpovědí na učitelovy otázky, kdy odpovědi nejsou úplné, některé jsou i chybné. V písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Učitel musí zasahovat do praktických úkolů a některé kroky upravit. Výsledky jsou neúplné, i když některým jevům žák rozumí. Při práci s odbornou literaturou většinou nedokáže vybrat důležitá fakta. V laboratorní práci chybí některý ze základních údajů, pravopisné chyby a neuhledné písmo.		

	<p>Stupeň 4 (dostatečný) Žák na většinu otázek odpovídá špatně, event. ovládá dobře jen jednu část prověřovaného učiva. Písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti. Prokazuje jen krátkodobou paměť, nezvládá uplatňovat již dříve získané poznatky. V praktických úkolech se příliš neorientuje, zvládá jen některé dílčí kroky, ale většinou se nedopracuje ke správnému výsledku. Má velké těžkosti při samostatné práci. V laboratorní práci chybí většina základních údajů, špatné písmo a úprava</p>		
	<p>Stupeň 5 (nedostatečný) Žák odpovídá na otázky chybně a nedokáže je opravit ani za pomoci učitele. V písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. S praktickými úkoly ani s literaturou si nedokáže poradit. O předmět nejeví zájem a nemá snahu o lepší výsledky. Při písemné, nebo laboratorní práci neodevzdá žádný zápis nebo nesprávné údaje.</p>		
Poznámka:	Při hodnocení laboratorních prací se zahrnuje i praktická část = příprava a úklid pomůcek, pečlivost při provádění pokusů.		

3.11 Umění a kultura

Název předmětu

Hudební výchova

Zkratka předmětu: HV

1. a 2. období (1. – 5. ročník)
3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k aktivnímu vnímání a využívání hudby jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující, rozvíjejí celkovou osobnost žáka, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí

- **Vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu,
- **Instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci,
- **Hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty,
- **Poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob.

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Cílem předmětu je chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti a rozvoj celkové hudebnosti žáků.

Cílem předmětu je vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti, porozumění jejím jednotlivým složkám, tvořícím mnohdy tak působivý celek, a vědomosti o její historii i současnosti.

Formy a metody práce

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: samostatná práce, skupinová práce, projekty, přednes, poslech...

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- vede k osvojení odborné terminologie a k jejímu používání,
- vede k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a využití v praxi,
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů,
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů,
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- předkládá žákům dostatek estetických prožitků,
- poskytuje dostatek prostoru k tomu, aby si žáci uvědomili, že každý vnímá kulturní zážitky různě.

Kompetence komunikativní

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,
- zajímá se o náměty a názory žáků.

Kompetence sociální a personální

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění,
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence občanské

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění,
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vede ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel,
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k hudebním činnostem,
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.

Kompetence digitální

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace).

Průřezová téma

- **Environmentální výchova (EV)** – vztah člověka k přírodě
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá.
- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace
- **Multikulturní výchova (MKV)** – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj hlavového tónu • Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost, intonace a dynamika • Rozšíření hlasového rozsahu 	1. – 3.		
☐ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební hry (deklamace říkadel, hry na ozvěnu) • Hra na tělo (tleskání luskání a pleskání) • Čtení a zápis rytmického schématu písničky, jednoduché skladby (jejich části) a jeho reprezentace 	1. – 3.		
☐ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> • Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, kreativita	
☐ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby • Taktování • Hra na tělo (tleskání luskání a pleskání) 	1. – 3.		
☐ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazové prostředky v hudbě – zvuk – tón, melodie • Hudební kontrasty, kvality tónů 	1. – 3.		

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební styly a žánry hudba • Vážná, lidová a umělá 	1. – 3.		
☐ zvládá základy správného tvorenia tónu při správném držení těla, dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých,	<ul style="list-style-type: none"> • Psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoreni hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace) • Interpretace hudby slovní vyjádření 	2.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj, poznávání lidí	
☐ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; dvojglas a víceglas, prodleva, kánon, lidový dvojglas apod.; intonace, vokální improvizace v durových i molových tóninách, diatonické postupy v durových a molových tóninách; hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 	4. – 5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy	
☐ orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovednosti ji realizuje,	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce, grafický záznam melodie 	4. – 5.		

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • Hudební doprovod 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí	
☐ rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby, ☐ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry, provádí elementární hudební improvizace, ☐ rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební style a žánry; hudba taneční, pochodová populární, ukolébavka apod. • Hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) • Tvorba předher, mezihher a doher s využitím tónového materiálu písni • Jednodílná písňová forma (A – B) • Vztahy mezi tóny, souzvuk, akord • Hudební prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie, zvukomalba • Změny v hudebním proudu 	4. – 5. 4. – 5. 4. – 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, kreativita	
☐ ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovednosti vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby; dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby 	4. – 5.	Multikulturní výchova – kulturní diference	
☐ ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovednosti vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • Orientace v prostoru, pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	1. – 5.		

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmizace, melodizace a stylizace			

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, využívá svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, ☐ uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace), ☐ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého a na základě individuálních schopností a dovedností je svým způsobem realizuje, ☐ orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, ☐ umí vyhledat určené takty a rytm., ☐ zvládne zapívat písničku v lidovém dvojhlase, ☐ rozpozná durovou a mollovou tóninu, ☐ vysvětlí pojmy lidová a umělá písnička, ☐ dokáže vyjmenovat stupnice a moll, zapíše ji v notách, ☐ umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou,	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Intonační cvičení • Vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur, rozšířování hlasového rozsahu • Zpěv lidových písniček, práce s notovým zápisem, vícehlas, jednohlas • Říkadlo, písnička – rytmické vyjádření textu písniček • Vyhledávání rytmu v zápisu písniček, rytmické hádanky • Hlasová hygiena, náprava hlasové nedostatečnosti 	6.	EV – vztah člověka a prostředí, citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy GV – Evropa a svět nás zajímá – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace OSV – sociální rozvoj – komunikace, umění jako prostředek komunikace	
☐ správně rytmicky doprovází jednoduchou písničku na Orfovy nástroje, ☐ má rytmické cítění a rytmickou paměť, dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, ☐ předehry, meziklipy a dohry, ☐ žák ovládající hru na melodické nástroje zvládne doprovodit na keyboard, flétny, atd. ☐ dokáže dodržet rytmus, tempo, reaguje na dynamiku,	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce známých písniček s důrazem na první a druhou dobu taktu • Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, • Rytmická hra na tělo • Rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík • Analytická práce s písničkou, jednoduchá písničková forma • Tvoření jednoduchých partitur pro Orfovy nástroje • Vyjádření svých představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje 		OSV – sociální rozvoj – meziklipské vztahy, estetika meziklipských vztahů	Výběr písniček a poslechových skladeb závisí na vyučujícím a zvolených materiálech, učebnicích.

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus, ☐ umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt, ☐ dokáže pohybem vyjádřit obsah písničky, ☐ předvede tanecní kroky polky, ☐ zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede, ☐ předvede tanecní kroky mazurky, a polonézy, ☐ za zpěvu písničky tančí mazurku, ☐ předvede tanecní kroky polonézy, ☐ předvede podle svých představ pantomimu, ☐ uskuteční dramatizaci písničky, ☐ předvede hru na tělo a jednoduchý pohybový celek, ☐ rozpozná některé z tanců různých stylových období,	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Pochod, polka, valčík, mazurka • Hra na dirigenta a orchestr • Dramatizace písniček • Vánoční koledy – dramatické ztvárnění • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby 		OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznání, kreativita, rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita	
☐ sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, ☐ rozliší skladbu vokální a instrumentální, ☐ umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu, ☐ seznámí se s obdobím baroka a klasicismu, ☐ seznámí se s vybranými skladbami, ☐ pozná nejznámější polky B. Smetany a vypráví o vzniku a rozšíření polky, vytleská polkové rytmusy, ☐ vysvětlí pojem furiant, symfonie, koncert, ☐ vypráví o založení ND, uvede letopočty založení a otevření ND, pozná fanfáry ze Smetanovy Libuše, ☐ vypráví zajímavosti ze života W. A.	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin • Píseň lidová, umělá • Vokální a instrumentální skladba • Melodram • Muzikál • Opereta, opera • Furiant • G. F. Händel – poslech skladeb • Opera – nově vzniklá hud. forma • Claudio Monteverdi • Symfonie, symfonický orchestr, koncert • Koncert 		GV – Evropa a svět nás zajímá, vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek	

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
Mozarta a dalších, ☐ pozná podle obrázků i podle zvuku nástroje symfonického orchestru, dokáže je rozdělit do 4 základních skupin a vymenovat je, ☐ dokáže vysvětlit rozdíl mezi symfonickou a komorní hudbou.	<ul style="list-style-type: none"> • W. A. Mozart • J. Hayden • L. van Beethoven • B. Smetana • A. Dvořák • Národní divadlo • Symfonická a komorní hudba 			
☐ aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, ☐ využívá svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, ☐ uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace), ☐ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, ☐ snaží se napravovat svou hlasovou nedostatečnost, ☐ deklamuje, ☐ orientuje se v jednoduchém notovém zápisu., ☐ orientuje se v tónině F dur, vysvětlí předznamenání, ☐ orientuje se podle kytarových značek, ☐ vysvětlí rozdíl mezi legatem a ligaturou, objasní pojem odrážka, ☐ pozná slovenskou stát. hymnu a uvede rok, odkdy není součástí naší hymny, ☐ orientuje se v dvojglasé úpravě, ☐ objeví značku pro nádech, ☐ notový zápis na základě svých schopností a dovedností realizuje,	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Lidové a umělé písni – dynamika • Melodie • Rytmus • Výběr písni různých období • Deklamace • Hlasová hygiena a náprava hlasové nedostatečnosti (transpozicí, jinou hudební činností) 	7.	MKV – etnický původ, multikulturalita, kulturní diference, lidové písni jiných národů, poznávání kulturních tradic EV – vztah člověka k prostředí, citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody OSV – sociální rozvoj – hudba jako prostředek komunikace GV – objevujeme Evropu a svět – vnímání evropské hudeb. kultury	Výběr písni a poslechových skladeb závisí na vyučujícím a zvolených materiálech, učebnicích.

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průrezová témata	Poznámky
☐ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků, ☐ dokáže využít získaných znalostí a dovedností, ☐ k vytvoření hudebně dramatického vystoupení,	Instrumentální činnosti a pohybově činnosti – prolínání do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku <ul style="list-style-type: none"> • Taktování, taneční kroky, vlastní, pohybové ztvárnění • Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projekty • Pohybové ztvárnění – choreografie • Polka, valčík, mazurka • Moderní tance, klasické tance • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby 		OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopnosti poznání – rozvoj smyslového vnímání	
☐ při poslechu využívá získané zkušenosti, ☐ spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností, ☐ rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti, ☐ rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby, ☐ zařadí některé ze známých skladeb do příslušného období, ☐ umí stručně charakterizovat období renesance, baroka, klasicismu, romantismu a českého romantismu, ☐ k jednotlivým obdobím zařadí nejvýznamnější skladatele, pohovoří o jejich životě a díle.	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu • Výběr poslechových skladeb různých období • Renesance – (ve kterém slohovém období nastupuje) • Baroko – Vivaldi • Klasicismus – Mozart, Beethoven • Romantismus – Chopin, Schubert • Český romantismus – Smetana, Dvořák • Slovní charakterizování hudebního díla, vyjádření vlastních soudů a preferencí 			

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, ☐ zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, ☐ respektuje dynamiku písňě, ☐ zná pojem akord, ☐ zná jednoduché kytarové akordy, ☐ rozliší durovou a mollovou stupnici, ☐ umí zapívat lidový dvojglas, ☐ seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby, ☐ umí přesně rytmicky zapívat vybrané písňě, ☐ je schopen předvést vlastní vokální projev a zhodnotit vokální projev ostatních, ☐ reprodukuje tóny, ☐ převádí melodie do zpěvné polohy, ☐ porovná jazz s vážnou hudbou a časově ho zařadí, vysvětlí pojem spirituál a blues, vypráví o jeho vzniku a životě černočů, ☐ vysvětlí pojem rock, objasní jeho vznik a vyjmenuje hlavní rysy v porovnání s vážnou hudbou, ☐ vyjmenuje některé rockové skupiny, ☐ zná něco z historie Beatles,	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Hlasová a rytmická cvičení, techniky vokálního projevu • Intervaly • Rytm. výcvik s oporou hudebního nástroje • Zpěv lidových i umělých písni, převod melodie do zpěvné polohy • Transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) • Akord • Příklady v lidové tvorbě • Zrození jazzu • Rock • Beatles • Folklor a folk • Chápání funkce stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti, kultuře a zvykům 	8.	EV – vztah člověka k prostředí, citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím, MKV – kulturní diference – tradice a rozmanitost kultur GV – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, vnímání evropské a světové kultury	Výběr písni a poslechovýc h skladeb závisí na vyučujícím a zvolených materiálech, učebnicích.
☐ tvoří jednoduché doprovody, ☐ dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova, ☐ umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus, ☐ pohybem vyjadřuje různé tanecní rytmus,	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Hudební projekt k slavnostní příležitosti: pásmo reprodukované hudby, koled, • Vlastní instrumentální tvorby • Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem • Pochod pro bicí • Ragtime – synkopický rytmus • Swing, boogie woogie, blues 		OSV – sociální rozvoj – komunikace, umění jako prostředek komunikace, estetika mezi lidských vztahů MKV – etnický původ – původ různých stylů	

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu,	Hudebně pohybové činnosti – prolínání do ostatních hudebních činností v průběhu celém školním roku <ul style="list-style-type: none"> • Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie • Dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoč 			
☐ rozliší základní vlastnosti tónu, ☐ sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou, ☐ umí pojmenovat vybrané hudební formy, ☐ seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů.	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů, významových sémantických prvků a jejich významu pro pochopení hudebního díla • G. Gershwin – Rhapsodie in blue • J. Scott – The Entertainer – ragtime • Baroko – Bach, Vivaldi • Romantismus – Chopin, Liszt, Chajkovskij, Schubert • Baroko – Vivaldi, Bach, Händel • Mesiáš • Opereta • Opera, oratorium • Fuga • Suita • Concerto grosso • Klasicismus – znaky • J. Hayden • W. A. Mozart • Romantismus • Ruská hudba 			

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, ☐ dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého, ☐ poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí, ☐ orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích, ☐ zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti, ☐ podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písň různých žánrů, ☐ rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti a je schopen doprovodit písň, vytvořit předehry, mezihry i dohry, ☐ reprodukuje na základě svých hudebních schopností a dovedností různé motify, téma i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace,	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Opakování učiva z předchozích ročníků. Opakování lidových i umělých písni s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus <u>Výběr písni období:</u> <ul style="list-style-type: none"> Středověk: Hospodine pomiluj ny Kdož jsú boží bojovníci Gregoriánský chorál – Veni domine (B. Basíková) Renesance: Kryštof Harant, J. Campanus Vodňanský Hudební žánry 20. století: vážná hudba: B. Martinů – Rozmarýn, L. Janáček – Ej, mamko, jazz: J. Ježek – Klobouk ve krvi, Ezop, David a Goliáš, Gershwin – Summertime Divadla malých forem: Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů, Krajina posedlá tmou, Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil Country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku Bluegrass – Panenka (Křest'án) Česká trampska píseň: Rosa na kolejích, Ascalona Folk: Když mě brali za vojáka Pop a rock: Stín katedrál, Co je na tom tak zlého 	9.	EV – vztah člověka k prostře dí – citový vztah k přírodě GV – Evropa a svět nás zajímá, vnímání evropské hudební kultury	

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností, ☐ postihuje hudebně výrazové prostředky,	Instrumentální a pohybové činnosti – prolínání do vokálních i poslechových činností během celého školního roku <ul style="list-style-type: none"> • Hudební výrazové prostředky • Hudební nástroje historické a současné 		OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti, samostatné a odpovědné řešení problémů MKV – multikulturalita, kulturní diference, tradice a rozmanitost kultur	
☐ spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností, ☐ přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku, ☐ zařadí na základě svých schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z několika hledisek s dalšími skladbami, ☐ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Hudba období pravěku • Egypt, Řecko, Řím • Hudba období středověku: • Duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše • České hudební baroko – hlavní znaky, formy, představitelé • Adventy – Vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční • Český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brix, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace • Český romantismus: Smetana – Má vlast, Dvořák – symfonická tvorba, Fibich – melodram Vodník, Poem • Hud. směry 20. století: oleatorika, seriální hudba, konkrétní, počítačová, čtvrttónová, Hába, Stravinskij, Debussy, Orff • Česká hudba 20. století: 			

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
	L. Janáček, B. Martinů • Impresionismus			

Název předmětu

Výtvarná výchova

Zkratka předmětu: VV

1. – 2. období (1. – 5. ročník)
3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, čítání, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cíle předmětu

Vzdělávání v daném předmětu směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

v 1. a 2. období

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění,
- vede k porozumění základním pojímům ve výtvarné výchově,
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik,
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace,
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky,
- učí vyjadřovat své vnímání, cítění, poznávání.

ve 3. období

- vede k práci s vizuálně obraznými znakovými systémy,
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity,
- učí chápat umělecký proces v jeho celistvosti a chápá ho jako způsob poznání a komunikace,
- vede k užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií,
- vede k pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
- vede k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	1	1	1

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	1	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směrující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- učí vyhledávat, třídit informace, propojovat je a využívat v tvůrčích činnostech, praktickém životě,
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
- učí operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy,

- klade důraz na samostatné pozorování, učí získané výsledky porovnávat, vyvozovat závěry pro využití v budoucnosti,
- učí hledat smysl a cíl učení, kriticky hodnotit své výsledky, snažit se určit překážky, způsob jejich překonání, diskutovat,
- podporuje realizování vlastních nápadů,
- motivuje k tvořivosti.

Kompetence k řešení problémů:

- učí vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů,
- učí přemýšlet o příčinách,
- učí vyhledávat informace k problému, předloží varianty řešení, užívají logické a empirické postupy,
- učí svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů,
- vede k tomu, aby žák myslел kriticky, svá rozhodnutí obhájil a nesl za ně odpovědnost.

Kompetence komunikativní:

- učí souvisle a výstižně formulovat názory na společenské dění,
- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti,
- podporuje chápání potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- klade důraz na účinné se zapojování do diskuse,
- vede žáky k umění obhájit svůj názor, argumentovat,
- užívat informační a komunikační prostředky jako nástroj poznání,
- podporuje využívání komunikačních dovedností k vytvoření kvalitních vztahů,
- učí vyjadřovat své myšlenky, city, názory, postoje vhodnými komunikačními prostředky,
- učí obhájit svá práva.

Kompetence sociální a personální:

- klade důraz na význam týmové práce,
- vede žáky ke kolegiální pomoci,
- učí uvědoměle přijímat role v různých skupinách,
- klade důraz na podílení se na vytváření pravidel týmové práce, vytváření příjemné pracovní atmosféry,
- učí diskutovat nad úkoly, respektovat se, posilovat svou sebedůvěru, sebeúctu,
- klade důraz na projevení odmítavého postoje ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Kompetence občanské:

- učí přijímat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- vede k tomu, aby si žáci uvědomili si svá práva a povinností,
- učí respektovat přesvědčení druhých, vážit si jejich vnitřních hodnot, stavět se proti násilí (fyzickému i psychickému),
- klade důraz na nacházení nenásilných cest při řešení konfliktů,
- učí poznávat naše kulturní tradice a historické dědictví, cítit potřebu je chránit,
- pomáhá aktivně se zapojovat do kulturního dění,
- klade důraz na respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní:

- pomáhá nacházet způsoby, jak využít znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi,
- učí orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro podnikatelský záměr,
- vede k chápání cíle a riziku podnikání.

Kompetence digitální

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video, práce s internetem, referáty, prezentace, kreslení, práce s obrázky)
- vede žáky k tvorbě v různých programech (kreslení, ...) – tvorba pamětních listů, diplomů, pozvánek, přání

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – rozvíjí sebepoznání, seberegulaci žáků, upevňuje a posiluje psychohygienu jednotlivců. Věnuje pozornost vztahům a soužití ve společnosti, kolektivní činnosti, využívá komunikace (všech typů). Motivuje upevňování morálních hodnot, postojů, vede k řešení problémů, jejich zvládnutí.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – vede k aktivnímu postoji v životě (škola, společnost), k uplatňování demokratických principů a hodnot – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, žáka školy, Úmluva o právech dítěte. Rozvíjí argumentační, komunikativní a formulační schopnosti, dovednosti. Motivuje k ohleduplnosti, ochotě pomáhat slabším.

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – soužití v rámci celé Evropy, informace napříč zeměmi a práce s nimi, evropské souvislosti, porozumění, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů
- **Multikulturní výchova (MKV)** – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách, o postavení menšin. Pomáhá vytvářet postoje tolerance, respektu, uvědomovat si neslučitelné rasové, náboženské a jiné intolerance, vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu.
- **Environmentální výchova (EV)** – odkrývá souvislosti mezi ekologickými, ekonomickými a sociálními jevy.
- **Mediální výchova (MV)** – vede k ověřování informací (ČR, EU, svět), jejich využívání v každodenním životě, pěstuje kritický přístup (etický kodex, relevantnost informací, analýza textů, prezentace). Tvorba mediálního sdělení – škola, obec.

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ zvládne techniku malby vodovými barvami a temperami, ☐ umí míchat barvy, ☐ užívá různé druhy štětců, ☐ rozlišuje teplé a studené barvy,	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se základními návyky a postupy při práci s barvami Organizace práce 	1.	VDO – občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti, ohleduplnosti, sebekritice	Budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek a zajímavostí.
☐ zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejli), perem, ☐ rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ ☐ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ☐ vyjadřuje rozdíly při vnímání události a různými smysly je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none"> Poznávání a osvojování si vlastností jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat osvojování si základů bezpečnosti při práci 	1.	EV – vztah člověka k prostředí – vztah k životnímu prostředí, ekosystémy	

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ modeluje z plasteliny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru,	<ul style="list-style-type: none"> Osvojování si základů bezpečnosti při práci 	1.		
☐ využívá přírodnin k vytvoření nového objektu, ☐ zvládá základní činnost tj. skládání, stříhání, vytrhávání, ☐ dbá na pravidla bezpečnosti práce ☐ rozumí pojmem: hračka – loutka – školní potřeba, ☐ využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic, ☐ interpretuje vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává ☐ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ☐ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů ☐ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlišování tvarů, barev a struktur a jejich podobnost Vyjadřování vlastních prožitků, vjemů a postojů pomocí barev rozvíjení svého vlastního pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarného vyprávění <ul style="list-style-type: none"> Pozorování přírody i svého okolí Vyhledávání a dotváření přírodnin Rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti, zdůvodňování odlišné interpretace v rámci skupiny Poznávání a zobrazování tvaru a funkce věcí Zkouší zachytit postavu v pohybu (prozatím bez propořených vztahů – rozvíjení svého vlastního pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarného vyprávění, pozorování přírody i svého okolí Vyhledávání a dotváření přírodnin, Rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti, poznávání a zobrazování tvaru a funkce věcí, zkouší zachytit postavu v pohybu (prozatím bez propořených vztahů) <p>Práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> Seznámení se s pojmem barvy Základní míchání barev 	1.		

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p>☐ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání vlastností barev (barevné hustoty – řídké, světlé – tmavé) a využívání barev v praxi • Barvy teplé a studené • Objevování možností hry s linií a s barevou • Praktické rozlišování pojmu kresba a malba • Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus a též smyslu pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků, zjištování vlastností plastických materiálů při modelování • Rozvíjení citu pro prostor • Využívání prvků lidových tradic <p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zobrazování tvarů a funkcí věcí, aktivní práce s ilustrací, poznávání obrázků dětských ilustrátorů tj. Josef Lada, Zdeněk Miller a Helena Zmatlíková • Rozlišování pojmu: hračka – loutka, školní potřeba 			

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>☐ zvládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem,</p> <p>☐ umí míchat barvy,</p> <p>☐ dovede používat různé druhy štětců,</p> <p>☐ rozliší teplé a studené barvy, husté a řídké,</p> <p>☐ zvládá monotyp,</p> <p>☐ zvládá kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejli,</p> <p>☐ přiměřeně k svému věku a vnímání postihne proporce postavy a různých předmětů,</p> <p>☐ modeluje z plasteliny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru,</p> <p>☐ využívá přírodnin k vytvoření nového objektu,</p> <p>☐ využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic,</p> <p>☐ rozumí pojmu: hračka, loutka, maňásek.</p> <p>☐</p> <p>☐</p>	<ul style="list-style-type: none"> Opakování znalostí o barvách a vlastnostech materiálů zásad bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy <p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Ztvárnění vlastních prožitků a představ, rozvíjení pozorovací schopnosti, porovnávání Výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů Rozlišování tvarů a funkcí předmětů Postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí seznamuje se s různými kombinovanými technikami (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž) <p>Práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> Poznávání pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé, jejich využívání v praxi, přiměřeně ředění a míchání barev, osvojování si pomocí hry dovednosti, práce s linií Využívání přítlaku, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar, rozvíjení citu pro barvu, citu pro proporce a prostor Rozvíjení praktických znalostí a zkušeností při modelování, prohlubování citu pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách Seznamování se s jednoduchými grafickými technikami (otisk, tisk ze šablon, vosková technika), využívání prvků lidových tradic 	2.	VDO – občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti, ohleduplnosti, sebekritice EV – vztah člověka k prostředí – vztah k životnímu prostředí, základní podmínky života MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění, orientace ve výtvarném umění OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	<p><u>Výtvarné umění a životní prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivní práce s ilustrací • Prohlubování si znalostí o různých vyjadřovacích prostředcích • Porovnávání ilustrací a popis obrázků, z 1. ročníku zná ilustrace J. Lady,			

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Z. Millera, H. Zmatlíkové • Seznámení se s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany, • Seznámení s pojmy hračka, loutka, maňásek • Rozvíjení smyslu pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání, citlivé vnímání výtvarných děl 	2.		
☐ zvládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, rukou, ☐ umí míchat barvy, ☐ dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, ☐ rozliší teplé a studené barvy, husté a řídké, ☐ zvládá monotyp, koláž, frotáž, ☐ pozná základní druhy barvy a barvy podvojné, ☐ zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejli, křídou, ☐ modeluje z plasteliny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru, ☐ využívá přírodnin k vytvoření nového objektu, ☐ využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic, ☐ přiměřeně ke svému věku a vnímání vyjadřuje proporce lidské postavy, ☐ poznává výtvarnou	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné ztvárnění svých prožitků • Poznání základních barev a jejich vhodné používání • Výtvarné vyjádření hlavy pohádkové bytosti • Seznámení se s proporcemi lidské postavy • Vyhledávání a třídění přírodnin, jejich výtvarné dotváření na základě představ • Rozpoznávání lidských výtvarů, pozorování a porovnávání jejich tvarů <p>Práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností, Goethův barevný kruh • Poznávání různých druhů linie • Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) • Poznávání základních vlastností plastických materiálů, vytváření objemu modelováním • Využívání prvků lidových tradic • Používání různých grafických 	1. - 3.	VDO – občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti, ohleduplnosti, sebekritice EV – vztah člověka k prostředí – vztah k životnímu prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění, orientace ve výtvarném umění GV – Evropa a svět nás zajímá Budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, návštěvy výstav, galerií, muzei, regionálních památek a zajímavosti.	

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
hodnotu hračky, loutky, ☐ rozliší tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem, ☐ interpretuje vizuálně obrazná vyjádření a odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	technik (frotáž, koláž) Výtvarné umění a životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> Seznamování se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek) Poznávání výtvarné hodnoty hračky, loutky Seznámení se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska vnímání a motivace Komunikace o výsledcích své tvorby 			

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období	
1. – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			Poznámky
☐ prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, ☐ zvládá malbu a kombinaci různých výtvarných technik, ☐ komunikuje o obsahu svých prací, ☐ umí přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy, ☐ prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období, ☐ dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, ☐ zvládne obtížnější práce s liníí, ☐ hledá a nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ☐ zaměřuje se vědomě na projevení vlastních zkušeností ☐ rozezná jednoduché grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti, ☐ hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků,	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné ztvárnění svých prožitků, zážitků z filmů, knih a podnětů vnímaných všemi smysly • Poznávání barvy základní a podvojné • Přesnější výtvarné vyjádření proporcí lidské postavy • Sledování základních přírodních zákonitostí na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a jejich výtvarné dotváření • Pozorování a srovnávání tvarů užitkových předmětů, a jejich výtvarné vyjádření v ploše • Prostředky pro vyjádření emocí a nálad <p>Práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání výtvarné možnosti linie, • Poznání různých druhů linií a jejich výrazové možnosti • Modelování prostorových objektů na základě představ a fantazie • Rytické řazení různých prvků (přírodních, geometrických) • Seznamování se s kombinovanými, aplikovanými, grafickými, textilními technikami • Využívání prvků lidových tradic <p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>	4. - 5.	EV – ekosystémy – základní podmínky života – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí MKV – kulturní diference – lidské vztahy, empatie, etnický původ MV – stavba mediálních sdělení OSV – osobnostní rozvoj – kreativita Budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek a zajímavostí.

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ prohloubí si znalosti z 1. období, má přiměřený cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem, ☐ umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod., ☐ využívá při VV činnostech skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápení, posouvání apod., ☐ využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic, ☐ pozná ilustrace známých českých ilustrátorů – např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a dalších.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání děl některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská) • Rozlišování hračky současné a lidové • Poznání některých aspektů kultury odívání a kultury bydlení • Využívání prvků lidových tradic • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, (umělecká tvorba, masmédia, reklama) 	4. - 5.		
☐ zvládne malbu a kombinaci různých technik, ☐ umí barevně vyjádřit své pocity a náladu, ☐ komunikuje o obsahu svých děl, ☐ dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, ☐ zvládne obtížnější práce s linií, ☐ užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků, ☐ zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v	Výtvarné vyjádření skutečnosti <ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení fantazie a představivosti • Poznávání základních a podvojných barev a jejich vhodné používání • Výtvarné vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, konfrontace představy se skutečností • Vyjádření vnitřní stavby a vnitřního členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie • Rozvíjení prostorového vidění, čtení a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů • Srovnávání tvarů užitkových předmětů a jejich výtvarné vyjadřování v ploše a i v prostoru • Zámer a proměna obsahu vlastních vizuálních 	5.	EV – ekosystémy – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí (prolíná výukou VV během celého období) MKV – kulturní diference, lidské vztahy (empatie), etnický původ MV – stavba mediálních sdělení	Budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek a zajímavostí.

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 1. – 2. období		
1. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
<p>návaznosti na komunikaci,</p> <p>☐ rozeznává a užívá jednoduché grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti,</p> <p>☐ hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vizuálně obrazná vyjádření nvyzniklá základěvztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje v plošné, objemové a prostorové tvorbě</p> <p>☐ prohloubí si znalosti z 1. období, získává cít pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem,</p> <p>☐ umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod.,</p> <p>☐ využívá při VV činnostech skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání apod.,</p> <p>☐ využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic,</p> <p>☐ žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě,</p> <p>☐ vizuálněobrazná vyjádření zapojuje do komunikace v sociálních vztazích,</p> <p>☐</p>	<p>obrazových vyjádření</p> <p>Práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> • Symetrická a asymetrická řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše • Sdělná a výtvarná funkce písma (seznámení) • Poznávání písma jako dekorativního prvku • Poznávání základních prostorových útvarů a modelování podle skutečnosti • Kompoziční řešení plochy s použitím libovolných geometrických prvků využívání prvků lidových tradic <p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání výrazových prostředků různých ilustrátorů, poznávání ilustrace jako uměleckého prostředku • Chápání odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • Poznávání různých druhů výtvarného umění • Seznámení se s díly malířů, sochařů, architektů • Poznávání estetické úrovně předmětů denní potřeby 			

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ vybírá a vytváří prvky vizuálně obrazných elementů a pojmenovává je ☐ ☐ dokáže pojmenovat prvky vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů, ☐ variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků,	<ul style="list-style-type: none"> • Kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus • Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, využívání, přímka, křivka 	6.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, všemi smysly a uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů, např. hmat – reliéfní autoportrét, sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru • Plastická tvorba – papír, hlína, drát, sádra 	6.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
☐ správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy,	<ul style="list-style-type: none"> • Malba • Teorie barev – Goethův barevný kruh – teplé a studené barvy, barvy příbuzné 	6.	
☐ vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů,	<ul style="list-style-type: none"> • Plastická a prostorová tvorba • Společná práce na jednom objektu – koordinace, komunikace 	6.	EV – sociální rozvoj – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sociální rozvoj – komunikace
☐ dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření,	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka o perspektivě (perspektiva paralelní a šíkmá), umístění postav na plochu, velikost objektů 	6.	GV – jsme Evropané
☐ k tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace, ☐ seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy,	<ul style="list-style-type: none"> • Třetí prostor budovaný liniemi • Práce s www stránkami 	6.	MV – tvorba mediálního sdělení
☐ zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretacní kontext vlastního vyjádření, při svobodné volbě a komunikaci výtvarných prostředků a postupů,	<ul style="list-style-type: none"> • Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky • Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě 	6.	VDO – principy demokracie

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ umí využívat znalosti o základních, druhotních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření,	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události • Zvěšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) – detail, polodetail, celek 	6.	EV – ekosystémy
☐ osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše,	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská figura – tvarová stylizace – Řecko, Řím • Tvarová a barevná kompozice, např. Babylónská věž – Mezopotámie 	6.	GV – jsme Evropané
☐ využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické čítání,	<ul style="list-style-type: none"> • Dekorační práce – využití tvaru, linek, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů • Písmo a užitá grafika, např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis 	6.	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
☐ výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům, na podkladě znalostí historických souvislostí i osobních prožitků,	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické práce – Vánoce, Velikonoce dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru, např. vitráž, malba na sklo, vystříhování, výrezávání 	6.	
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě, ☐ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ☐ zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie ☐ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová	<ul style="list-style-type: none"> • Subjektivní výtvarné vyjádření reality • Vnímání okolních jevů 	6.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, sociální rozvoj – komunikace

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
grafika, fotografie, video, animace ☐ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření; ☐ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku,			
☐ zaznamenává, dokumentuje a prezentuje svůj výtvarný vývoj, vytváří sbírky, třídí a systematizuje obrazový materiál, využívá k tomu dostupná média a technické prostředky,	<ul style="list-style-type: none"> • Možnosti dokumentace a prezentace výtvarného vývoje • Tvorba sbírek • Práce s dostupnými médií a technickými prostředky 	6.	
☐ je schopný výtvarné výpovědi, jejího hodnocení, zdůvodnění, obhájení, vedení dialogu o tvorbě své i ostatních.	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky a postupy vizuálně obrazových vyjádření • Subjektivní vyjádření reality 	6.	
☐ vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazních elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. uplatňuje osobitý přístup k realitě, ☐ dokáže pojmenovat prvky vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů, ☐ uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů,	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky viz. obr. vyjádření – kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování • Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky • Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linii v ploše i prostoru – horizontálna, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta 	7.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, všemi smysly a uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení smyslové citlivosti • Přenášení prostoru na plochu • Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek 	7.	EV – vztah člověka k prostředí OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
☐ správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy, ☐ hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací,	<ul style="list-style-type: none"> • Barevné vyjádření • Byzantské, arabské umění • Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) 	7.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ,	<ul style="list-style-type: none"> Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků 	7.	MKV – multikulturalita OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
☐ využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění,	<ul style="list-style-type: none"> Užitá grafika, písmo – styly a druhy písma Tematické práce – Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic 	7.	MV – tvorba mediálního sdělení
☐ vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality, porovná a zhodnotí jeho účinky proti již existujícím vyjádřením,	<ul style="list-style-type: none"> Vlastní prožívání – interakce s realitou 	7.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
☐ užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích,	<ul style="list-style-type: none"> Událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky ve statickém i dynamickém vyjádření 	7.	
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie,	<ul style="list-style-type: none"> Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření, např. fantazijní variace na základní tvary písmen 	7.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
☐ uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření,	<ul style="list-style-type: none"> Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukciemi um. děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou 	7.	GV – Evropa a svět nás zajímá
☐ vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, ☐ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> Architektura 	7.	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí GV – jsme Evropané
☐ k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace,	<ul style="list-style-type: none"> Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice 	7.	
☐ zaznamenává, dokumentuje a prezentuje svůj výtvarný vývoj, vytváří sbírky, třídí a systematizuje obrazový materiál, využívá k tomu dostupná média a technické prostředky,	<ul style="list-style-type: none"> Možnosti dokumentace a prezentace výtvarného vývoje Tvorba sbírek Práce s dostupnými médii 	7.	

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy			
Žák –			
☐ je schopný výtvarné výpovědi, jejího hodnocení, zdůvodnění, obhájení, vedení dialogu o tvorbě své i ostatních. ☐ dokáže pojmenovat prvky vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů, ☐ užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, ☐ orientuje se v grafických technikách, ☐ dokáže porovnat a zařadit základní stavební prvky architektury do historických souvislostí, ☐ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ☐ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Učivo a technickými prostředky <ul style="list-style-type: none"> • Prvky a postupy vizuálně obrazových vyjádření • Subjektivní vyjádření reality <ul style="list-style-type: none"> • Kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem • Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) • Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominant, subdominant, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě <ul style="list-style-type: none"> • Linoryt, tisk z koláže <ul style="list-style-type: none"> • Práce s uměleckým dílem • Teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – příklady konkrétních výtvarných děl, různé způsoby uměleckého vyjadřování • Základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) – renesance, baroko 	Ročník 7. 8. 8. 8.	Průřezová témata OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti GV – jsme Evropané OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ rozvíjí se v estetickém cítění, využívá dekorativních postupů,	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích • Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky 	8.	GV – Evropa a svět nás zajímá, výtvarný projekt – Cestujeme po Evropě OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
☐ správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor,	<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast 	8.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
☐ zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi dle své svobodné volby,	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s netradičními materiály 	8.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
☐ správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy,	<ul style="list-style-type: none"> • Objemové vyjádření námetu barvami – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné, subjektivní barevná škála 	8.	MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí
☐ užívá perspektivních postupů,	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární perspektiva – sbíhavá, úběžníková 	8.	
☐ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace,	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s Internetem – vyhledávání www stránek – orientace • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	8.	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
☐ umí využívat znalosti o základních, druhotních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření,	<ul style="list-style-type: none"> • Správná technika malby – zvládnutí větší plochy • Krajinařské školy 19. stol. • Technika akvarelu, pastel 	8.	
☐ zaznamenává, dokumentuje a prezentuje svůj výtvarný vývoj, vytváří sbírky, třídí a systematizuje obrazový materiál, využívá k tomu dostupná média a technické prostředky,	<ul style="list-style-type: none"> • Možnosti dokumentace a prezentace výtvarného vývoje • Tvorba sbírek • Práce s dostupnými médií a technickými prostředky 	8.	
☐ je schopný výtvarné výpovědi, jejího hodnocení, zdůvodnění, obhájení, vedení dialogu o tvorbě své i ostatních.	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky a postupy vizuálně obrazových vyjádření • Subjektivní vyjádření reality 	8.	

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ vybírá a samostatně vytváří prvky vizuálně obrazných elementů, ☐ používá zkušenosti z vlastního vnímání, z představ a poznání ☐ . uplatňuje osobitý přístup k realitě,	<ul style="list-style-type: none"> Techniky kresby – tužka, perko, uhel, růžka, dynamická kresba, např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy Usporádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) 	9.	EV – vztah člověka k prostředí
☐ umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření,	<ul style="list-style-type: none"> Komplementární barvy – textura Symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barevami Kontrast (barevný, světelný) 	9.	
☐ orientuje se v grafických technikách, zvládá tisk z výšky,	<ul style="list-style-type: none"> Tisk z výšky, plochy, hloubky 	9.	
☐ rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění,	<ul style="list-style-type: none"> Práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol., např. kubismus, surrealismus, impresionismus Seznámení se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) Při práci s um. dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.) 	9.	GV – jsme Evropané OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích,	<ul style="list-style-type: none"> Společná práce – komunikace Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn 	9.	OSV – sociální rozvoj – komunikace EV – ekosystémy
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, všemi smysly a uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě,	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí 	9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
☐ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace – a učí se s nimi zacházet,	<ul style="list-style-type: none"> Animovaný film – spolupráce, komunikace Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály) 	9.	MV – práce v realizačním týmu
☐ užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie, ☐ zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé,	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí Prostorová tvorba – modelování 	9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
☐ zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování,	<ul style="list-style-type: none"> Práce v plenéru Krajinomalba, frotáž. 	9.	EV – vztah člověka k prostředí
☐ zaznamenává, dokumentuje a prezentuje svůj výtvarný vývoj, vytváří sbírky, třídí a systematizuje obrazový materiál, využívá k tomu dostupná média a technické prostředky,	<ul style="list-style-type: none"> Možnosti dokumentace a prezentace výtvarného vývoje Tvorba sbírek Práce s dostupnými médiemi a technickými prostředky 	9.	
☐	<ul style="list-style-type: none"> Prvky a postupy vizuálně obrazových vyjádření Subjektivní vyjádření reality 	9.	

Hodnocení v předmětech

Hudební výchova

Výtvarná výchova

1. – 3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel ke snaze žáka osvojit si učivo, zvládnout výtvarné techniky a postupy, k míře zapojení žáka do programu vyučovacích hodin.
- Uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel dále přihlíží: ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvorivosti.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Oblast Umění a kultura	Předmět Hudební výchova Výtvarná výchova	Období 1. – 3. období	
1. – 9. ročník			
Předmět	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Hudební výchova Výtvarná výchova	Stupeň 1 (výborný) Žákův slovní projev je samostatný a přesný, dobré znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobrě se orientuje v zadání látce. Písemný projev je správný, přesný a výstižný. Dokáže z různých zdrojů vyhledávat podstatné informace, zpracovává referát. Aktivně se zapojuje do činnosti vyučovacích hodin, je v nich úspěšný. Dokáže přesně bez většího zásahu učitele zobrazit skutečnost, zapojit fantazii. Je schopen objektivně zhodnotit vlastní výsledky i výsledky ostatních.	Ústní zkoušení	1× za pololetí
	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák prokazuje dobré znalosti, slovní projev není plynulý, ale očekává podporu učitele. Písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti a přesnosti. U praktických úkolů učitel pomáhá pouze naznačením, ale žák dospěje sám ke správnému řešení nebo závěru. Při zjišťování informací z odborné literatury mívá drobné potíže. Zapojuje se do činnosti vyučovacích hodin, zvládá je bez větších obtíží. S drobným zásahem učitele dokáže zobrazit skutečnost, zapojuje fantazii.	Praktická práce	2x za měsíc
	Stupeň 3 (dobrý) Žák se projevuje formou odpovědí na učitelovy otázky, kdy odpovědi nejsou úplné, některé jsou i chybné. V písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Učitel musí zasahovat do praktických úkolů a některé kroky upravit. Výsledky jsou neúplné, i když některým je vůči žák rozumí. Při práci s odbornou literaturou většinou nedokáže vybrat důležitá fakta. S obtížemi zvládá náplň vyučovacích hodin. Výtvarné vyjádření se liší od skutečnosti, potřebuje zásah učitele.	Samostatná práce referáty	Příležitostně

Stupeň 4 (dostatečný) Žák na většinu otázek odpovídá špatně, event. ovládá dobře jen jednu část prověřovaného učiva. Písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti. Prokazuje jen krátkodobou paměť, nezvládá uplatňovat již dříve získané poznatky. V praktických úkolech se příliš neorientuje, zvládá jen některé dílčí kroky, ale většinou se nedopracuje ke správnému výsledku. Má velké těžkosti při samostatné práci. Zapojení do činnosti v hodině je kolísavé, převažuje nezájem. Výtvarné vyjádření je značně nedokonalé, liší se od skutečnosti, žák nedokáže zapojit fantazii, potřebuje stálé vedení učitele.		
Stupeň 5 (nedostatečný) Žák odpovídá na otázky chybně a nedokáže je opravit ani za pomocí učitele. V písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. S praktickými úkoly ani s literaturou si nedokáže poradit. O předmět nejvíce zájem a nemá snahu o lepší výsledky. Při písemné práci neodevzdá žádný zápis nebo nesprávné údaje.		

3.12 Člověk a svět práce

Název předmětu

Pracovní výchova

Zkratka předmětu: PV

1. a 2. období (1. – 5. ročník)

3. období (6. –9. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Pracovní výchova je vyučován od 1. do 3. období v tematických celcích.

1. a 2. období

Žáci se učí pracovat s různými materiály, učí se základní pracovní postupy a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Příprava pokrmů

3. období

Práce s technickým materiálem (6. ročník)

Vzdělávací obsah je určen pro všechny žáky bez rozdílů. Žák se seznámí s různými technickými materiály, pomůckami na jejich opracování, způsoby jejich opracování a s dokončovacími pracemi. Naučí žáka utvořit jednoduchý pracovní postup s dokumentací. Bude pracovat podle správných bezpečnostních pravidel.

Pěstitelské práce (7. ročník)

Vzdělávací obsah je určen pro skupinu žáků 7. ročníku se zájmen o pěstitelství a chovatelství. Žáka seznámí s vhodnými pracovními postupy při pěstování vybraných rostlin, naučí vypěstovat květiny pro výzdobu, používat vhodné pracovní pomůcky a udržovat je v řádném technickém stavu. Uvede žáka do problematiky chovu drobných zvířat a bezpečného kontaktu se zvířaty. Žák při výuce dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.

Práce s laboratorní technikou (7. ročník)

Vzdělávací obsah je určen pro skupinu žáků 7. ročníku se zájmen o laboratorní práce. Žáka seznámí s přístroji, zařízeními a pomůckami pro měření a experimentování. Žák zpracovává protokoly o cíli, průběhu a výsledcích svých experimentálních prací, učí se formulovat závěry experimentálních prací. Žák se orientuje v dostupných informacích z daného oboru. Tematický okruh nabízí i účast na mimoškolních akcích experimentálního charakteru.

Důraz je kladen na osvojení si bezpečné práce, v modelových situacích se žák naučí poskytnout první pomoc a dále je zaměřen na ochranu životního prostředí.

Příprava pokrmů (8. – 9. ročník)

Vzdělávací obsah je určen všem žákům bez rozdílu. Žák se seznámí se základními vědomostmi, činnostmi a dovednostmi vedoucími k uvědomělému rozhodování o vlastní výživě, denním stravování a přípravě pokrmů. Bude pracovat se správnými hygienickými pravidly při přípravě stravy i při jejím podávání. Naučí se ovládat pravidla společenského chování a správného stolování.

Volba povolání (8. – 9. ročník)

Předmět Volba povolání je vyučován v 8. a 9. ročníku. Žák se seznámí s různými možnostmi svého dalšího vzdělávání a bude schopen učinit závažné rozhodnutí ohledně své budoucnosti s přihlédnutím k vlastním schopnostem, možnostem, zájmům a zdravotnímu stavu.

V rámci výuky bude žákovi nabídnuta možnost využít veškerých dostupných informací o středních školách a učebních oborech. Bude mít možnost navštívit některá pracoviště, aby si mohl vytvořit správnou představu o určitém oboru. Pro kvalitní a správné rozhodnutí zajistí škola žákům spolupráci s Úřadem práce a s dalšími odbornými pracovišti (PPP).

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- praktickému osvojení schopností, znalostí a dovedností, které žákovi umožní uplatnit zásady zdravého životního stylu spolu se správnými pravidly společenského chování,

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověk,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci,
- utváření a rozvíjení takových schopností, znalostí a dovedností žáka, které mu umožní správně zhodnotit vlastní možnosti a schopnosti, aby byl schopen utvořit si konkrétní představu o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1.

Ročník	6.	7.	8.	9.
	Práce s technickým materiálem	Pěstitelské práce Práce s laboratorní technikou	Příprava pokrmů Svět práce	Příprava pokrmů Svět práce
Časová dotace	1	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5

Klíčové kompetence – 1. stupeň

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k vyhledávání a třídění informací,

- učí používat obecně užívané termíny, znaky a symboly,
- klade důraz na uvádění věcí do souvislostí, na propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí,
- vede k praktickému osvojování práce podle návodu,
- vede žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- vede k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách práce a možnosti uplatnění jedince,
- vede k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a sebeaktualizaci,
- předkládá dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- motivuje k poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- učí poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů:

- vede žáka k vyhledávání, rozpoznávání, chápání a řešení problémů,
- učí žáka kriticky myslit, uvážlivě se rozhodovat a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí,
- vede k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- učí aplikovat řešení při obdobných zadáních a učí hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládá dostatečné množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevírá prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamuje žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace. Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů.

Kompetence komunikativní:

- vede k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamuje s přesným významem pojmu se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- učí pojmem, které souvisejí s volbou povolání,
- předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků,
- vede k využívání informačních a komunikačních technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a ke spolupráci s ostatními lidmi,
- podporuje naslouchání druhým lidem,
- vede k zapojení se do diskuse a obhajuje názor, vede k vhodné argumentaci.

Kompetence sociální a personální:

- vede žáka k účinné spolupráci ve skupině,
- pozitivně ovlivňuje kvalitu práce,
- vede k upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- učí efektivně spolupracovat s druhými,
- učí respektovat různá hlediska, vytvářet si pozitivní představu o sobě, podporovat sebedůvěru,
- podporuje spolupráci ve dvojici a v malé skupině,
- klade důraz na přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- vede k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení,
- vede k dodržování vymezených pravidel,
- učí adaptovat žáky na změněné a nové pracovní podmínky,
- vede k přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti, z hlediska ochrany žákova zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí,
- vede k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vede ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě.

Kompetence občanské:

- vede k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vede k utváření a rozvíjení pozitivního vztahu k práci,
- vede ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,
- předkládá srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- učí vyhledávat možná rizika při různých činnostech a hledat cesty k jejich minimalizaci,
- seznamuje s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- učí vytvářet prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci,
- otevírá prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožňuje tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat,
- vede k respektování přesvědčení druhých lidí, odmítání útlaku a hrubého zacházení, chápání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy, k uvědomění práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní:

- vede k využívání získaných znalostí a zkušeností pro rozvoj a přípravu na budoucnost,
- vede k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka,
- vede k přijímání podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- zorientuje se žáka v základních aktivitách k uskutečnění podnikatelského záměru,
- naučí žáka chápat podstatu, riziko a cíl podnikání.

Kompetence digitální:

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiélem, konstrukční činností) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Průřezová téma – 1. stupeň

- **Osobnostní a sociální výchova**
  - osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena
  - sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
  - morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti
  - sociální rozvoj – seznámení s různými kulturami, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
- **Výchova demokratického občana** – občan, občanská společnost a stát
- **Multikulturní výchova** – kulturní diference, lidské vztahy
- **Environmentální výchova** – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast Člověk a svět práce	Předmět Pracovní výchova	Období 1. – 2. období		
Práce s drobným materiálem				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, ☐ pracuje podle slovního návodu a předlohy,	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodniny, vlastnosti materiálů – modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie, • Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a použití • Stříhání, ohýbání, slepování, překládání, trhání, vystřihování, vybarvování • Organizace práce • Jednoduché pracovní operace a postupy 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
☐ vytváří přiměřenými operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, ☐ využívá prvky lidových tradic, ☐ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní, ☐ udržuje pořádek na pracovišti, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • Navlékání, propichování svazování, lisování • Používání netradičních materiálů • Lidové zvyky, tradice, řemeslo • Pracovní pomůcky a nástroje 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání	

Oblast Člověk a svět práce	Předmět Pracovní výchova	Období 1. – 2. období		
Konstrukční činnosti				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma	Poznámky
☐ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi,	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelu • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
☐ provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž, ☐ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, ☐ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelu • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	

Oblast Člověk a svět práce	Předmět Pracovní výchova	Období 1. – 2. období	
Pěstitelské práce			
Očekávané výstupy			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová téma
☐ provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování, ☐ pečeje o nenáročné rostliny,	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo • Základní rozdělení rostlin 	1. – 3.	
☐ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy o pozorování, ☐ ošetruje a pěstuje pokojové a jiné rostliny, volí k tomu správné pomůcky, nástroje a náčiní, ☐ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě, pěstování pokojových rostlin (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) • Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie, pěstování rostlin, půda a její zpracování 	4. – 5.	

Oblast Člověk a svět práce	Předmět Pracovní výchova	Období 1. – 2. období	
Příprava pokrmů			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák –			Poznámky
☐ připraví tabuli pro jednoduché stolování, ☐ chová se vhodně při stolování,	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • Základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin 	1. – 3.	
☐ orientuje se v zákl. vybavením kuchyně, ☐ připraví samostatně jednoduchý pokrm, ☐ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, ☐ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • Základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin • Technika v kuchyni – historie a význam 	4. – 5.	

Oblast Člověk a svět práce	Předmět Pracovní výchova	Období 1. – 2. období	
Hodnocení			
Způsob ověřování	Četnost	Způsob ověřování	Četnost
Pracovní úkon nebo operace	1x za 14 dnů		
Písemně	1x za měsíc		
Praktické předvedení	1x za měsíc		

Člověk a svět práce - 3. období – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je povinný předmět. Předmět tvoří osm tematických okruhů, které dohromady tvoří celou vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Předmět pomáhá žákům orientovat se v různých oborech lidské činnosti, ve formách fyzické a duševní práce. Žáci si osvojují potřebné poznatky a dovednosti významné pro volbu vlastního profesního zaměření. Škola žákům umožňuje spolupráci s Úřadem práce a s dalšími odbornými pracovišti (PPP).

Výuka probíhá v areálu školy, v odborných učebnách (dílny, kuchyňka, pracovna pěstitelství, učebna výpočetní techniky, přírodopis, chemie), případně v kmenové učebně, mimo areál školy. Řád odborných učeben, kde výuka probíhá, a dodržování pravidel bezpečnosti je pro každého žáka závazné.

Během práce je též využívána audiovizuální technika, počítačové a mobilní aplikace, 3D tiskárna, internet, náborový materiál, publikace s přehledem středních škol a SOU. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí, které vynaložili při plnění zadávaných úkolů.

Cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět poslouží široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cílem se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím tohoto vyučovacího předmětu žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace za sféry výkonu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní jednotkou je jedna vyučovací hodina. Formy a metody práce volíme podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- metody seznamování žáků s praktickými činnostmi, materiálem, nástroji, nářadím a pomůckami
- metody cvičení a samostatné práce
- skupinová a týmové práce, praktické předvedení, modelování situace, referát, prezentace, projekt
- metody prověřování a hodnocení vědomostí, dovedností a výrobků
- exkurze, vycházky, samostatné pozorování
- studium literatury a jiných zdrojů
- frontální výuka s demonstračními pomůckami

Výuka předmětu úzce souvisí s předměty

- matematika (volné rovnoběžné promítání, sítě těles)
- technické kreslení (kótování vyráběných předmětů, nákresy vyráběných předmětů)
- výchova k občanství, informatika

Klíčové kompetence

Učitel směruje žáky k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bráničí učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýslí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plně hodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Časová dotace: 6. ročník – 1 hodina; 7. ročník – 1 hodina; 8. ročník – 1 hodina; 9. ročník – 1 hodina

Časové rozvržení učiva – viz tematické plány PV dívky, chlapci v jednotlivých ročnících

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
 PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	☐ vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ☐ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ☐ jednoduché pracovní operace a postupy ☐ organizace práce, důležité technologické postupy ☐ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ☐ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	☐ vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ☐ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ☐ jednoduché pracovní operace a postupy ☐ organizace práce, důležité technologické postupy ☐ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ☐ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	☐ stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	☐ návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	☐ stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž ☐ návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
 PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	☐ základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	☐ zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny ☐ okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ☐ ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování ☐ léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	☐ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	☐ základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ☐ zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny ☐ okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ☐ ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování ☐ léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie ☐ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
 PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	☐ finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	☐ elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby- provádí drobnou domácí údržbu	☐ finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	☐ elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	☐ finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti ☐ elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
PŘÍPRAVA POKRMŮ**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	☐ kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	☐ potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	☐ příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	☐ úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	☐ kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ☐ potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku ☐ příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů ☐ úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	☐ základní laboratorní postupy a metody ☐ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	☐ základní laboratorní postupy a metody ☐ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	☐ digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	☐ digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wifi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	☐ počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	☐ mobilní služby – operátoři, tarify
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	☐ digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák	☐ digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	☐ počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	☐ mobilní služby – operátoři, tarify
ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	

**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
 SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)**

Očekávané výstupy žák	Učivo ŠVP dle RVP ZV
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	☐ trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	☐ volba profesní orientace – základní principy
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	☐ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	☐ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák	☐ možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách	☐ zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce
ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace příhlédnutím k potřebám běžného života	☐ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	☐ podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	☐ trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
	☐ volba profesní orientace – základní principy
	☐ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace
	☐ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
	☐ možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
	☐ zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce
	☐ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
	☐ podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Průřezová téma 2. stupeň

Osobnostní a sociální výchova

Orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí. Dovednosti a návyky jsou získávány praktickou činností za použití vhodných nástrojů, náradí a pomůcek a vede k šetrnému zacházení s nimi. Dodržování rádu, pracovní morálky, zásad hygieny a bezpečnosti práce a také poskytnutí první pomoci při nevolnosti nebo drobném úrazu. Jednoduché pracovní postupy lze využít v běžném životě a je nutné uvědomění si vlastních možností při vykonávání praktických činností. Fyzickou činnost je třeba chápat jako určitou formu duševní hygieny. Dovednost vcítit se do role lidí různých profesí.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní. Zemědělská výroba produkuje potraviny, které by měly obstát v evropské i světové konkurenci. Sjednocené normy v rámci Evropy umožňují spolupráci v oblasti zemědělství, služeb, zásobování trhu s potravinami. Organizace a plánování práce musí respektovat normy platné v Evropě i ve světě.

Výchova demokratického občana

Zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a zodpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat. Práce ve dvojicích, skupinách, odpovědný a tvůrčí postoj k vlastní činnosti a její kvalitě. Získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, rozlišení formy duševní a fyzické práce.

Multikulturní výchova

Zlepšovat klima třídy. Naučit se tolerovat kulturní odlišnosti, které sebou přináší sociální původ, náboženství a rasa. Přebírat kladné příklady ze svého okolí.

Environmentální výchova

Pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí. Zemědělskou výrobu je třeba chápat komplexně a praktickou činností vytvářet vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů. Při hnojení a ochraně zemědělských plodin před chorobami, škůdci, plevely dávat přednost biologickým prostředkům před chemickými.

Mediální výchova

Média a komunikace představují v současnosti stále větší zdroj získávání zkušeností a poznatků pro současného člověka. I v tomto předmětu lze k tomuto tématu přistupovat efektivně. Využíváním přístupu na internet k vyhledávání informací. Množství informací čerpají žáci sledováním odborných filmů. Mediální informace se snaží hodnotit a posuzovat. Prezentace určitých pracovních postupů je třeba vnímat nezkresleně na základě vlastních zkušeností získaných praktickou činností.

Hodnocení v předmětu Pracovní výchova

1. – 3. období

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Uplatňuje příměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), analýzou výsledků různých činností žáků.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel dále přihlíží: ke stavu sešitů, k plnění domácích úkolů, k domácí přípravě, k aktivitě ve vyučování, k úrovni vyjadřování, ke schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, k samostatnosti a tvořivosti.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Oblast Člověk a svět práce	Předmět Pracovní výchova	Období 1. – 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Pracovní výchova	Stupeň 1 (výborný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti. Samostatně a tvorivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a příkladů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvorivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatkami. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.	Podle jednotlivých tematických celků	
	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti s menšími chybami. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů. Myslí logicky správně. Ústní a písemný projev míval menší nedostatky ve správnosti a přesnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.		
	Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele		
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti		

<p>Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při praktických úkolů se vyskytuje velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat</p>	
--	--

3.13 Člověk a zdraví

Název předmětu

Rodinná výchova

Zkratka předmětu: RV

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Rodinná výchova přináší základní poznání o člověku v souvislostech s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví, být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům, čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole, společenství vrstevníků, o vztazích mezi lidmi. Učí se vidět svou vlastní činnost z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince. Vzdělávací obsah prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí (ty jej obohacují, aplikují) a do života školy.

Cíle předmětu

Vzdělávání v daném předmětu a vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody,
- vnímání radostných prožitků a atmosféry příznivých vztahů,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví poškozuje a ohrožuje,
- využívání osvojených preventivních postupů a modelů chování v každodenním životě,
- propojení zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji,
- chápání zdraví, fyzického vzhledu a duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr profesní dráhy, partnerů, společenských činností,
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví, do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole, obci.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	0	0	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k vyhledávání, třídění informací o zdraví,
- učí propojovat a využívat informace v praktickém životě,
- vede k osvojení obecně užívaných termínů z oblasti zdraví a prostřednictvím vhodně volených zadání vede k poznávání smyslu osvojených postupů pro běžný život,
- vede k samostatnému pozorování, kritickému posuzování a vyvzování závěrů pro budoucnost,
- učí nacházet překážky, plánovat, jak se zdokonalit, kriticky hodnotit své výsledky,
- vede ke schopnosti diskutovat,
- učí prezentovat a realizovat vlastní nápady, zapojit se do soutěží, připravit různé aktivity pro mladší spolužáky.

Kompetence k řešení problémů:

- vede k vnímání problémových situací ve škole, rodině, společnosti,
- vede k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života,
- učí formulovat a klást otázky v souvislosti se zdravím a hledat na ně adekvátní odpovědi, podporuje využívání vlastních zkušeností, vyhledávání informací.

Kompetence komunikativní:

- učí formulovat a vyjadřovat výstižně a souvisle své myšlenky a názory na problematiku zdraví (ve škole i mimo ni),
- vede k naslouchání druhým, zapojování se do diskuse, obhajování svého názoru,
- podporuje využívání informačních technologií,
- podporuje společnou práci a komunikaci způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení určitého cíle,
- podporuje možnost ověřit si některé praktické dovednosti v modelových situacích.

Kompetence sociální a personální:

- vede žáka k chápání významu spolupráce, jednotlivých úkolů, které v týmu plní (rodina, škola, obec, spolek),
- podporuje stanovení pravidel pro práci skupiny, jednotlivce, vede k jejich dodržování, motivuje k samostatnému řešení přiměřených úkolů,
- podporuje dosažení pocitu sebeuspokojení, sebeúcty,
- podporuje respektování názorů ostatních, nezbytné přebírání zkušeností druhých,

- vede k zaujetí odmítavého postoje ke všemu, co narušuje dobré vztahy (rodina, škola, obec).

Kompetence občanské:

- učí rozhodovat se zodpovědně podle dané situace,
- učí žáky poskytnout podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- vede k chápání výhod dodržování pravidel zdravého životního stylu,
- podporuje respektování druhých, respektování jejich názoru,
- motivuje a vede k odmítání násilí (fyzické, psychické),
- učí chápát práva a povinnosti související se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy (jejich dodržování, narušování).

Kompetence pracovní:

- vede k přístupování k pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých,
- učí dodržet zdravý způsob života a pečovat o zdraví tak, aby dosáhli co nejlepších pracovních výsledků,
- učí využívat znalosti, zkušenosti pro osobní a sociální rozvoj.

Kompetence digitální:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video, práce podle návodů a postupů)
- klade důraz na zpracování dat z vhodných zdrojů s využitím vhodných aplikací (word, power point, ...), na posouzení pravdivosti informací ze sociálních sítí

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – rozvíjí schopnosti poznávání, seberegulaci žáků, upevňuje psychohygienu jednotlivců, jejich kreativitu, napomáhá k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu, reflekтуje fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích, vede k řešení problémů, jejich zvládnutí, analýza postojů (vlastních, cizích), hodnot, projevů chování, vytváření dovedností rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, k uvažování o problémech v širších souvislostech, ke kritickému myšlení, učí sebeúctě, sebedůvěře, rozvíjí disciplinovanost, sebekritiku, motivuje k ohleduplnosti a ochotě

pomáhat (hlavně slabším), vede k asertivnímu jednání, ke schopnosti kompromisu.

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím, podněcuje zájem žáků o Evropu, svět jako prostředí, v němž se lidé setkávají a řeší problémy, utvářejí svůj život; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí, mládeže.
- **Multikulturní výchova (MKV)** – vede k uvědomění si jedinečnosti každého člověka, jeho individuálních zvláštností – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, součást etnika, vztahy mezi lidmi, formy soužití, pravidla (dvojice, rodina, vrstevnická skupina, obec, spolek).
- **Environmentální výchova (EV)** – ukazuje na problematiku vlivu prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí, přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty.

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			Poznámky
– respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, partnery a pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů,	Vztahy mezi lidmi, formy soužití <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve dvojici • Kamarádství, přátelství, láska • Partnerské vztahy, manželství a rodičovství 	6., 8., 9.	OSV – sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> – poznávání lidí, mezilidské vztahy GV – objevujeme Evropu a svět – lidská setkání
– zná systém svých sociálních rolí, vnímá role ostatních členů skupiny (rodina, třída, spolek), uvědomuje si komplementaritu sociálních rolí, rozpozná pozitivní a negativní vlivy na kvalitu sociálního klimatu, v mezích svých možností je ovlivňuje,	Vztahy a komunita <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Škola • Vrstevnická skupina • Obec • Spolek 	6., 8., 9.	MKV – etnický původ <ul style="list-style-type: none"> – identita a život v komunitě, formy soužití, pravidla VDO – občan, občanská společnost a stát – soužití s minoritami
– optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání, chápe význam tohoto důležitého období, uvědomuje si rizika, ví, jak se proti nim chránit, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví,	Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> • Dětství, puberta, dospívání • Tělesné, duševní a společenské změny 	6., 8., 9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznávání a sebepojetí
– objasní vznik a vývoj nového jedince od početí do stáří, uvědomuje si význam, zvláštnosti a rizika jednotlivých etap, přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli, uplatňuje osvojené preventivní způsoby jednání, chování, problém netaji a vyhledá odbornou pomoc,	Člověk – rozvoj a růst jedince <ul style="list-style-type: none"> • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitida • Bezpečné způsoby chování • Preventivní a lékařská péče • Předčasná sexuální zkušenost • Těhotenství • Rodičovství – mladiství • Poruchy pohlavní identity 	8., 9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznávání, sebepojetí; sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy; morální rozvoj – řešení problémů, rozhodovací dovednosti
– usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky, dokáže vyjádřit svůj názor	Zdravý způsob života <ul style="list-style-type: none"> • Výživa a zdraví • Zásady zdravého stravování • Vliv životních podmínek na zdraví • Vliv způsobu stravování na zdraví • Poruchy příjmu potravy 	6., 8.	EV – základní podmínky života – vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví druhých

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
k problematice zdraví, diskutuje o něm – vrstevníci, rodina, okolí,	<ul style="list-style-type: none"> • Civilizační choroby – rizika, preventivní a lékařská péče • Ochrana před úrazy, poskytnutí první pomoci 			
– uplatňuje hlavní zásady hygieny (osobní, intimní, duševní), chápe význam pohybu pro své zdraví a zařazuje ho do svého denního režimu,	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesná a duševní hygiena • Zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování • Význam pohybu • Režim dne 	6., 8., 9.	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	
– využívá osvojené kompenzační relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy, předcházení stresových situací,	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika ohrožující zdraví, jejich prevence • Stres a jeho vztah ke zdraví • Únava, stresové situace – reakce, posilování duševní odolnosti • Kompenzace, relaxace, regenerace – techniky 	6., 8.	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena	
– dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika (spojená se zneužíváním návykových látek) a životní perspektivy mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy (ve škole i mimo ni), v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě, druhým,	<ul style="list-style-type: none"> • Auto-destruktivní závislosti • Zneužívání návykových látek – zdravotní a sociální rizika • Patologické hráčství • Práce s počítačem • Návykové látky – doprava, trestná činnost, doping ve sportu 	6., 8., 9.	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	
– uvědomuje si právo každého na osobní svobodu, vlastní identitu a zdravý vývoj, toleruje ho u vrstevníků, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s různými formami násilí, zneužívání a kriminality, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě, druhým,	<ul style="list-style-type: none"> • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita • Šikana • Jiné projevy násilí • Sexuální zneužívání dětí • Komunikování se službami 	8., 9.	MKV – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita, lidské vztahy	

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	odborné pomocí, kontakty			
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje naučená pravidla bezpečného chování, osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s vrstevníky, neznámými lidmi, projevuje odpovědné chování v konfliktních a krizových situacích, 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné chování • Komunikace s vrstevníky, neznámými lidmi • Pohyb v rizikovém prostředí • Konfliktní a krizové situace 	6., 8.	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena	
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje vhodné a bezpečné chování ve známém i méně známém prostředí, předvídá nebezpečí úrazu, přizpůsobuje jím svou činnost; ovládá a uplatňuje v běžném životě pravidla silničního provozu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • Bezpečné prostředí ve škole • Ochrana zdraví při různých činnostech • Bezpečnost v dopravě • Pravidla silničního provozu 	6.	VDO – občan, občanská společnost a stát – práva, povinnosti, odpovědnost	
<ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí na základě svých znalostí, zkušeností možný manipulativní vliv médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci, agresi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulativní reklama, informace • Reklama kolem nás • Sekty – působení 	8., 9.	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritické posuzování reklamy, mediálních článků spojených s výživou a dalšími aspekty zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> – projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní 1. pomoc, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí • Živelné pohromy • Terorismus • Odpovědné chování v modelových situacích • První pomoc 	9.	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
– vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví,	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnota a podpora zdraví • Celostní pojetí člověka ve zdraví, nemoci • Složky zdraví, jejich interakce • Základní lidské potřeby – hierarchie 	6., 8.		
– dovede posoudit způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých,	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora zdraví, formy • Prevence • Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince • Odpovědnost jedince za zdraví 	8.	EV – základní podmínky života – prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví	
– dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy, obce,	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora zdraví v komunitě • Programy podpory zdraví 	6., 8., 9.		
– hlubší sebepoznání dokáže využít pro vytvoření výrovnaného sebepojetí a zdravého sebevědomí,	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání, sebepojetí, sebehodnocení • Vztah k sobě samému – sebepřijetí, zdravé sebevědomí • Vztah k druhým lidem 	6., 8., 9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepojetí, sebepoznání; morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	
– na základě sebereflexe dokáže lépe sestavit obraz sebe sama; uvědomuje si důležitost sebeovládání, dokáže zvládat problémové situace, vyrovnávat se s frustrací; v souvislostech uvažuje o společenských hodnotách a osobních cílech,	<ul style="list-style-type: none"> • Seberegulace, sebeorganizace činností a chování • Sebereflexe • Sebekontrola • Sebeovládání • Zvládání problémových situací • Osobní hodnoty a cíle 	8., 9.	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace	
– umí v praxi využívat poznatky o psychohygieně, ví, kde a jak vyhledat pomoc při problémech svých či problémech druhých,	<ul style="list-style-type: none"> • Psychohygiena • Dovednosti pro předcházení a zvládání stresu • Hledání pomoci při 	6., 8., 9.	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena	

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy			
Žák –	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	problémek		
– umí užívat dovednosti vést dialog, přijímat názory druhého; v běžném životě dokáže využívat získané dovednosti asertivní komunikace; uvědomuje si význam kooperace při skupinové práci,	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy komunikace a kooperace • Respektování sebe, druhých • Schopnost přijímat názor druhých, empatie • Schopnost naslouchat, vést dialog • Efektivní a asertivní komunikace v různých situacích • Kooperace 	8., 9.	OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace MKV – lidské vztahy
– dokáže zaujímat hodnotové postoje s ohledem na širší společenský kontext; využívá vstřícné jednání při řešení mezilidských problémů; jedná kreativně v mezilidských vztazích, klade důraz na stanovení prosociálních cílů.	<ul style="list-style-type: none"> • Morální rozvoj • Hierarchie hodnot, nácvik rozhodovacích dovednost • Dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích • Pomáhající a prosociální chování 	9.	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnocení v předmětu Rodinná výchova

Hodnocení vědomostí, dovedností a návyků, výkonů a pracovních výsledků žáka musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažít úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. Při průběžné i celkové klasifikaci vyučující uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, přihlíží k jeho věkovým zvláštnostem i k tomu, že mohl zakolísat v učebních výkonech pro určitou dispozici.

Získávání podkladů pro hodnocení:

- soustavné diagnostické pozorování žáka,
- soustavné sledování výkonů žáka, jeho zájmu, snahy a připravenosti na vyučování, plnění domácích úkolů,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa při individuální a kolektivní činnosti,
- různé druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické), didaktické testy, projekty – práce jedince, práce týmu,
- analýza výsledků činnosti žáka za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru klasifikace za dané období.

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
Rodinná výchova	<p>Stupeň 1 (výborný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, dovednosti a při řešení teoretických a praktických úkolů je tvůrivě a samostatně uplatňuje. Je velmi aktivní, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v plnění individuálních a kolektivních úkolů. Jeho projev je samostatný, přesný, dobré znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobře se orientuje v dané látce, využívá velmi dobře osvojené teoretické vědomosti v praktických činnostech. Dokáže z různých zdrojů vyhledávat informace, pracovat s nimi, předat je svým spolužákům. Je schopen objektivně zhodnotit svou vlastní práci i práci druhých. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Má aktivní zájem o vyučovací předmět.</p> <p>Stupeň 2 (chvalitebný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, dovednosti v podstatě uceleně. Je aktivní, převážně samostatně nebo pomocí menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Dokáže využít svých osobních předpokladů v individuálním i kolektivním projevu. Jeho ústní i písemný projev míval menší nedostatky v přesnosti, výstižnosti. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí vyhledávat informace, pracovat s nimi. Spolupracuje s učitelem na odstraňování chyb, kterých se dopouští. Většinou je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Má zájem o předmět.</p>	<p>Ústně: Modelové situace Referáty Diskusní příspěvky Prezentace projektů Hry, soutěže (Individuální, skupinová práce)</p> <p>Písemně: Vědomostní testy Informace (zpracování) Projekty Kvízky, křížovky, doplňovačky (individuální, skupinová práce)</p>	Minimálně 2x za pololetí

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmu, dovednosti mezery. Při vykonávání požadovaných činností se dopouští většího množství chyb, nepřesností. Podstatnější nedostatky dokáže za pomoci učitele korigovat. Je méně aktivní, tvořivý, samostatný, pohotový. Vědomosti aplikuje jen s pomocí. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Pracovat s informacemi dokáže jen podle návodu. Sebehodnocení, hodnocení žáků je schopen pouze za pomocí vyučujícího. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Projevuje malou snahu a zájem o vyučovací předmět.		
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojovaných poznatků závažné mezery. Je málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami, vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti individuální i kolektivní. Při práci s informacemi má velké těžkosti, nedokáže je vyhledat, zpracovat. Je nesamostatný, myšlení není tvořivé. V kvalitě výsledků jeho činnosti se objevují závažné nedostatky, které je schopen jen částečně opravit. Sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků je schopen málokdy. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Projevuje minimální zájem o vyučovací předmět.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Rodinná výchova	Období 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, má závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky, které nedokáže ani s pomocí vyučujícího opravit. Je převážně pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat, nepracuje ani pod vedením. Noprojevuje zájem o práci individuální ani kolektivní. Vůbec nerrespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Nedovede samostatně vyhledat informace, pracovat s nimi. Nejví zájem o vyučovací předmět.		

Název předmětu

Tělesná výchova

Zkratka předmětu: TV

1. – 2. období (1. – 5. ročník)

3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobré zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Předmět Tělesná výchova probíhá v tělocvičně, na školních sportovištích, ale i v terénu.

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostních prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.,

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	2	2

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	2

Klíčové kompetence

Učitel:

Kompetence k učení:

- učí vyhledávat, třídit informace, propojovat je a využívat v tvůrčích činnostech, praktickém životě,
- učí operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy,
- vede k samostatnému pozorování, vede k porovnávání získaných výsledků, učí vyvozovat závěry pro využití v budoucnosti,
- učí hledat smysl a cíl učení, kriticky hodnotit své výsledky, snažit se určit překážky, způsob jejich překonání, diskutovat,
- vede k realizaci vlastních nápadů,
- kontroluje práci žáka,
- podněcuje tvořivost.

Kompetence k řešení problémů:

- motivuje k vnímání nejrůznějších společenských problémů,
- klade důraz na přemýšlení o příčinách,
- vede k vyhledávání informací k problému,
- motivuje k hledání a zpracování variant řešení, užívání logických a empirických postupů,
- učí řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů,
- vede ke kritickému myšlení, učí rozhodnutí obhajovat a nést za ně odpovědnost.

Kompetence komunikativní:

- učí souvisle a výstižně formulují názory na společenské dění,
- vede k chápání potřeby vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- motivuje k účinnému zapojování do diskuse,
- učí obhájit názor, argumentovat,
- vede k užívání informačních a komunikačních prostředků jako nástroje poznání,
- motivuje k využívání komunikačních dovedností k vytvoření kvalitních vztahů,
- vede k vyjadřování myšlenek, citů, názorů, postojů vhodnými komunikačními prostředky,
- učí obhájit svá práva.

Kompetence sociální a personální:

- vede k chápání významu týmové práce,
- vede k přijímání role v různých skupinách,
- klade důraz na podílení se na vytváření pravidel této práce, vytváření příjemnou pracovní atmosféru,
- nabízí diskutovat nad úkoly, respektovat se, posilovat sebedůvěru, sebeúctu,
- učí odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Kompetence občanské:

- vede k respektování a přijímání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- vede k uvědomování si práv a povinností,
- rozvíjí u žáka respektování přesvědčení druhých, vážit si jejich vnitřních hodnot, stavět se proti násilí (fyzickému i psychickému),
- vede k hledání nenásilné cesty k řešení konfliktů,
- motivuje k poznávání našich kulturních tradic a historického dědictví, cítění potřeby je chránit,
- vede k aktivnímu se zapojování do kulturního dění,
- vede k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní:

- učí nacházet způsoby, jak využít znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientuje žáka v základních aktivitách, které jsou potřebné pro podnikatelský záměr,

- učí chápat cíl a riziko podnikání.

Kompetence digitální:

- žák zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, *sleduje změny i s využitím digitálních technologií*
- klade důraz na zpracování dat z vhodných zdrojů s využitím vhodných aplikací (word, power point, ...), na posouzení pravdivosti informací ze sociálních sítí
- dovede zpracovat výsledky do tabulek (úměrně věku) s využitím vhodných aplikací, s využitím vhodných aplikací je schopen vytvořit tabulku a rozlosování turnajů, vytváří diplomy.

Průřezová téma

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – sebepoznání, seberegulace žáků, upevňování a posilování psychohygieny jednotlivců, věnování pozornosti vztahům a soužití ve společnosti, kolektivní činnosti, využívání komunikace (všech typů), motivování k upevňování morálních hodnot, postojů, vedení k řešení problémů, jejich zvládnutí
- **Výchova demokratického občana (VDO)** – vedení k aktivnímu postoji v životě (škola, společnost), k uplatňování demokratických principů a hodnot – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, žáka školy, Úmluva o právech dítěte, rozvíjení argumentační, komunikativní a formulační schopnosti, dovednosti, motivování k ohleduplnosti, ochotě pomáhat slabším
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)** – soužití v rámci celé Evropy, informace napříč zeměmi a práce s nimi, evropské souvislosti, porozumění, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů
- **Multikulturní výchova (MKV)** – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách, o postavení menšin, pomoc při vytváření postoje tolerance, respektu, uvědomování si neslučitelné rasové, náboženské a jiné intolerance, vedení k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- **Environmentální výchova (EV)** – odkrývání souvislosti mezi ekologickými, ekonomickými a sociálními jevy
- **Mediální výchova (MV)** – vedení k ověřování informací (ČR, EU, svět), jejich využívání v každodenním životě, pěstování kritického přístupu (etický kodex, relevantnost informací, analýza textů, prezentace), tvorba mediálního sdělení – škola, obec

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 1. období		
1. – 3. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po záťaze, napínací a protahovací cvičení • Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost • Rozvoj různých forem rychlosti, výtrvalosti, sily, pohyblivosti, koordinace pohybu • Činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena	
☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení,	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed a vzad, kotoul vpřed, vzad; cvičení s náčiním a nářadím odpovídající velikosti a hmotnosti • Přeskok – nácvik odrazu z trampolíny a odrazového můstku, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, zvládnutí odrazu z můstku na nízkou švédskou bednou do vzporu dřepmo • Kladina – chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze • Hrazda – ručkování ve visu, průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo, shyby na doskokové hrazdě pomocí odrazu, ručkování ve vzporu s dopomocí Atletika <ul style="list-style-type: none"> • Motivovaný výtrvalostní běh 5 – 10 minut • Rychlý běh 20 – 50 m • Skok daleký – spojení rozběhu a odrazu z pásma 50 cm širokého • Hod míčkem z místa a z rozběhu • Běh přes různé překážky (nízké) Rytmické cvičení <ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojení	
		1. – 3.		
		1. – 3.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 1. období	
1. – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			Poznámky
	Plavání <ul style="list-style-type: none"> • Základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu 	2. – 3.	
☐ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,	Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • Netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvorivost Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • Držení míče jednoruč, obouruč, základní příhrávky a chytání míče rukou i nohou, zdokonalování příhrávek v rychlosti, přesnosti, příhrávky vrchní, trčením, po zemi, obloukem, chytání míče jednoruč, obouruč a tlumení míče, pohybové hry s využitím míčů, spolupráce ve hře 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
☐ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy,	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v sátnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmírkách TV • Základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
☐ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci,	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvěné povely, signály • Znalost smluvěných gest a signálů při pohybových činnostech 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 1. období		
1. – 3. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy,	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání záteže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • Cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) 	1. – 3.		
☐ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotní TV • Kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení, nevhodná cvičení a činnosti 	1. – 3.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 2. období	
4. – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –	Učivo	Ročník	Poznámky
☐ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
☐ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením,	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • Oslabení, prevence, pohybový režim, cvičební polohy, soubor samostatných cvičení • Kontraindikace zdravotních oslabení 	4. – 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
☐ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování,			
☐ zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele,			
☐ upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením,			
☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy,	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) <p>ATLETIKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytrvalostní běh do 15 minut • Rychlý běh 60 m • Skok daleký skrčným způsobem • Hod míčkem s poskokem (rozběhem) • Pohovysoký, polonízký a nízký start • Běžecká abeceda a její modifikace 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 2. období		
4. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	RYTMICKÁ GYMNASTIKA: <ul style="list-style-type: none"> • Rytické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • Základní tanční kroky, základní tance založené na poskočném, přísunném a přeměnném kroku, hudebně pohybové vztahy 	4. – 5.		
☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy,	GYMNASTIKA: <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie • Průpravná cvičení a cvičení s náčiním a na nářadí • Kotoul vpřed, vzad • Průpravná cvičení pro stoj na rukou s dopomocí • Kotoul vzad do roznožení • Přemět stranou základní provedení • Vázání prvků do akrobatických sestav • Přeskok • Průpravná cvičení pro skrčku přes kozu na šíř • Odraz a náskok na kozu na kolena, do dřepu s dopomoci a bez dopomoci z místa i rozbehlu • Roznožka • Kladina • Základní obraty na obou nohách a na jedné noze, • Dřep na kladině • Hrazda – ručkování ve visu, průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo, shyby na doskokové hrazdě pomocí odrazu, ručkování ve vzporu s dopomocí • Trampolína – skok s obraty 	4. – 5.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 2. období	
4. – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			Poznámky
	SPORTOVNÍ HRY: <ul style="list-style-type: none"> Manipulace s míčem, pálkou, či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Uvolňování s míčem a bez míče Vedení míče (slalom, běh vzad) Střelba jednoruč a obouruč na koš Střelba na branku vnitřním nártém z místa a z pohybu Základy obranných a útočných činností jednotlivce Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů POŘADOVÉ CVIČENÍ: <ul style="list-style-type: none"> Základní obraty na místě, nástup 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy,	POHYBOVÉ HRY: <ul style="list-style-type: none"> S různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity a pohybová tvořivost Pro rozvoj rychlosti, síly, obratnosti, vytrvalosti, pro zdokonalování Pohybových dovedností a pro rozvoj tvořivosti a představivosti ÚPOLY: <ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry s přetahy a přetlaky, průpravné úpoly BRUSLENÍ: <ul style="list-style-type: none"> Hry na sněhu a na ledě Základní techniky pohybu na bruslích, jízda vpřed s oporou a bez opory, brzdění Turistika a pohyb v přírodě Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
		4. – 5.	Výuka i v terénu

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 2. období		
4. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, ☐ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka,	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmírkách TV 	4. – 5.		
☐ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti, ☐ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupy proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví,	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace	
☐ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, ☐ cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení,	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvně povely, signály 	4. – 5.		
☐ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky,	<ul style="list-style-type: none"> Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy 	4. – 5.		
☐ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje informací o pohybových činnostech 	4. – 5.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, ☐ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím,	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
☐ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program,	<ul style="list-style-type: none"> • Celkové posilování svalového aparátu – prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením 	6. – 7.		
☐ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly,	<ul style="list-style-type: none"> • Je schopen individuálního rozváření, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	6. – 7.		
☐ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší,	<ul style="list-style-type: none"> • Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena	
☐ dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým,	<ul style="list-style-type: none"> • Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit • Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena	

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ uplatňuje odpovídající výtrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení, ☐ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyučovací cvičení, usiluje o jejich optimální provedení, ☐ aktivně se vyhýbá kontraindikacím oslabení,	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy oslabení, příčiny a následky, prevence a korekce oslabení • Denní režim, důležitost cvičení, nevhodné činnosti a cvičení • Pojmy osvojovaných činností • Speciální cvičení dle oslabení • Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti s přihlédnutím k oslabení 			
☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvorivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech,	<ul style="list-style-type: none"> • Házená – základní postoj a držení míče • Příhrávka jednoruč vrchem, na místě i za pohybu • Dribbling • Vrchní střelba jednoruč z místa a z trojtaaktu • Základy obrany a útoku • Doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, florbal, ringo <p>LYŽOVÁNÍ A BRUSLENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče a výzbroj, výstroj • Výstupy přídušem a odvratem • Obraty přešlapem, přívratem, odvratem • Běžecké lyžování • Odšlapování, chůze • Chůze se sunem a skluzem • Jízda odpichem soupaž • Běh střídavý soudobý • Sjezd • Odšlapování • Bruslení • Brzdění přívratem • Jízda na vleku • Oblouk v pluhu • Základní oblouk snožný, carvingový střední snožný oblouk krátký snožný oblouk oblouk s přibrzděním a střední carvingový oblouk • Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence	Výuka i v terénu Lyžování – v případě zájmu zákoných zástupců žáků škola zařadí týdenní kurz

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Bruslení – jízda vzad, přešlapování a odšlapování Doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, florbal, ringo, průpravná cvičení <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, překopávání, odpichy, oštěpařský krok, eval stranou) Rychlé běhy na krátkou trat', postupné zrychlování Rychlý běh 60 a 80m Vytrvalostní běh 1200m až 2000m Štafetový běh (předávka) Hody granátem a kriketovým míčem, vrh koulí z místa i se sunem Skok do výšky (flopem) Skok daleký s optimálním rozbehem skrčného způsobu Rychlé starty (ze stoj, ze sedu, z lehu) Běh terénem 10 – 20 min. Základy překážkového běhu <p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> Akrobacie – kotoul vzad do natažených nohou, rovnovážné polohy a postoje, kotoul vpřed, kotoul letmo, kotoul s oddáleným odhmatem Stoj na rukou se záchranou Přemět stranou se záchranou Stoj na lopatkách Dívky: obraty, poskoky, vázání prvků do akrobatických řad Přeskok kozy v základní výšce, roznožka a skrčka Výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, skoky přes nižší švédskou bednu kotoulem letmo a skoky prosté s obraty Hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přesvíhem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk na dosažené hrazdě, podmet ze sporu sešin do 			

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	<p>závěsu v podkolení jedné nohy a zpět s dopomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dívky: kladina – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a nohou, základní obraty a rovnovážné polohy, poklus a jednoduché poskoky <p>RYTMICKÁ GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • Různé druhy pohybů s rytmickým a hudebním doprovodem • Technika kroku, skoku, obratu • Technika pohybu s náčiním – švihadlo a míč <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam úpolových sportů pro sebeobranu • Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, pády, postoje a údery <p>POŘADOVÉ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podání hlášení • Změny směru v pochodovém tvaru a poklusu 			
☐ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti,	<ul style="list-style-type: none"> • Sebehodnocení v dané pohybové činnosti 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace	
☐ označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny,	<ul style="list-style-type: none"> • Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti • Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	6. – 7.		
☐ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu,	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 	6. – 7.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu,	<ul style="list-style-type: none"> Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympionismus – olympijská charta 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
☐ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji,	<ul style="list-style-type: none"> Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	6. – 7.		
☐ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora,	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře a v poli, hry, závody, soutěže 	6. – 7.		
☐ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí,	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	6. – 7.		
☐ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže,	<ul style="list-style-type: none"> Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností 	6. – 7.		
☐ pracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Doplňování příslušných dat Čtení potřebných dat Zjišťování potřebných dat 	6. – 7.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –			Poznámky
☐ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem,	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
☐ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím,	<ul style="list-style-type: none"> • Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) • Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
☐ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program,			
☐ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly,	<ul style="list-style-type: none"> • Je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nezatíženějších partií těla • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	8. – 9.	
☐ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší,	<ul style="list-style-type: none"> • Drogové a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty), • Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
☐ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost,	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, • Organizace prostoru pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování • Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • Zásady bezpečného používání 	8. – 9.	Výuka v terénu

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	konkrétních sportovních potřeb a nářadí			
☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvorivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech,	POHYBOVÉ HRY <ul style="list-style-type: none"> • Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, samostatně navržené hry, soutěživé a bojové, tvorivé a představivé TURISTIKA A POHYB V PŘÍRODĚ <ul style="list-style-type: none"> • Příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táborení, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce • V případě zotavovacího pobytu, orientační běh podle fábor (mapy), cykloturistika, pohybové hry v přírodě • Orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orientačního běhu, topografické značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu • Orientační běh 30 min SPORTOVNÍ HRY Průpravná cvičení ke hrám, hra <ul style="list-style-type: none"> • Basketbal – krytí hráče bez míče, s míčem, různé varianty, osobní obrana, rozestavení hráčů při herních situacích, kombinace hoď a běž, základy postupného útoku • Volejbal – příhrávky, nahrávky, smeč, blok, dvojblok, odbíjení jednoruč, základní herní systém 6 na 6, podání vrchní, spodní, hra 4 na 4 • Fotbal – rozestavění obrany, útočné fáze hry, hra v prostoru, odebírání míče, činnost brankáře • Házená – příhrávka trčením, střelba po obratu, útočné kombinace, obranné 	8. – 9.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období	
6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák –	<p>kombinace (obsazování, přebírání, předávání)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, florbal, ringo, přehazovaná • Bruslení – jízda vzad, přešlapování, a odšlapování • Doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, florbal, ringo, průpravná cvičení <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, eval stranou) • Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování • Rychlý běh 100 m • Vytrvalostní běh 2000 m až 3000 m • Štafetový běh (předávka) • Hody granátem a kriketovým míčem, vrh koulí z místa i se sunem • Skok do výšky (flopem) • Skok daleký spojení rozběhu s odrazem • Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • Běh terénem 15 – 20 min. • Překážkový běh <p>GYMNASTIKA</p> <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přemět stranou na obě ruce, s oporou o jednu ruku-zdatnější, nácvik rondátu • Rovnovážné polohy a postoje • Kotouly – vazby • Stoj na rukou • Stoj na lopatkách • Dívky: obraty, poskoky, vázání prvků do akrobatických řad • Přeskok – roznožka přes kozu s oddáleným dohmatem, skrčka • Výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, skoky přes nižší švédskou bednu kotoulem letmo a skoky prosté s obraty • Hrazda – výmyk na vyšší dosažné hrazdě, • Chlapci: podmet, toč jízdro, 		Poznámky

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> sestava na hrazdě Dívky: kladina – náskok, seskok, sestava, sed na kladině a samostatné zvednutí <p>Rytická gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> Základy rytické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Různé druhy pohybů s rytickým a hudebním doprovodem Aerobní cvičení a gymnastika <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> Sebeobrana Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postaje, Pády, postoje a údery <p>Pořadové cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> Podání hlášení Změny směru v pochodovém tvaru a poklusu, pracovní povely 			
☐ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti,	<ul style="list-style-type: none"> Sebuhodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti 			
☐ označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny,	<ul style="list-style-type: none"> Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, Samí označí zjevné nedostatky a jejich příčiny s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění 	8. – 9.		
☐ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu,	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	
☐ naplňuje ve školních podmírkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu,	<ul style="list-style-type: none"> Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympionismus – olympijská charta 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji,	<ul style="list-style-type: none"> • Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	8. – 9.		
☐ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora,	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře a v poli, hry, závody, soutěže 	8. – 9.		
☐ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí,	<ul style="list-style-type: none"> • Statistická zjištění, odhad, přesná měření (stopky, pásmo) evidují a vyhodnocují zjištěná data 	8. – 9.		
☐ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže,	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace prostoru a pohybových činností, postupné přebírání některých organizačních úkolů od učitele 	8. – 9.		
☐ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s tabulkou (výsledkovou listinou), grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace 	8. – 9.		

Hodnocení v předmětech:

Tělesná výchova

Hodnocení vědomostí, dovedností a návyků, výkonů a pracovních výsledků žáka musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažít úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. Při průběžné i celkové klasifikaci vyučující uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, přihlíží k jeho věkovým zvláštnostem i k tomu, že mohl zakolísat v učebních výkonech pro určitou dispozici, dále učitel přihlíží k tomu, jakou projevuje žák snahu a úsilí.

Získávání podkladů pro hodnocení:

- soustavným sledováním snahy a výkonů žáka,
- sledováním sportovního chování v týmu i vůči spolužákům,
- sledováním zapojení do různých sportovních činností, soutěží, kroužků, ...
- sledováním sportovních aktivit při hodinách i ve volném čase,
- sledováním žákovy iniciativy znát sportovní výkony našich i cizích sportovců z mediálních prostředků, celkový průběh při letních i zimních OH, MS.

Učitel:

- na konci klasifikačního období hodnotí snahu, sportovní výsledky, výkony a sportovní chování, které žák projevoval při hodinách,
- učitel na II. stupni hodnotí výkony, snahu a zapojení do sportovních činností,
- atletické výkony hodnotí dle své tabulky hodnocení, kterou si vytváří podle výkonů dané třídy,
- rytmické a gymnastické výkony hodnotí podle schopnosti žáků dané třídy,
- sportovní a pohybové hry hodnotí podle snahy a zapojení do hry, znalost pravidel, rozhodnosti a pohotovosti.

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 1. – 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
ATLETIKA - běh - skok do dálky - hod - běžecké cvičení - vytrvalostní běh	Stupeň 1 (výborný) Žák je aktivní, projevuje snahu a úsilí. Využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Osvojené dovednosti i návyky aplikuje tvořivě. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.	Výkonnostní tabulku hodnocení si každý vyučující stanovuje sám a přizpůsobuje výkonnosti žáků dané třídy.	V průběhu daného období 1x za měsíc: září říjen březen duben květen červen
	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák je aktivní, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Projevuje snahu a úsilí. Dovednosti i návyky aplikuje méně tvořivě. Je tělesně zdatný.	Snaha a úsilí žáka v dané disciplíně	
	Stupeň 3 (dobrý) Žák je méně aktivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho sportovní chování a projev jsou málo působivé, dopouští se chyb. Potřebuje pomoc učitele, projevuje jen malé úsilí a snahu. Nemá aktivní zájem o tělesnou kulturu.		
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák je málo aktivní. Rozvoj jeho sportovních schopností a jeho snahu a úsilí jsou málo uspokojivé. Projevuje velmi malý zájem a snahu.		
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák je převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho snaha a úsilí je mizivé. Neprojevuje zájem.		
GYMNASTIKA - kotouly - sestavy - hrazda - přeskoky	Stupeň 1 (výborný) Žák je aktivní, projevuje snahu a úsilí. Využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Osvojené dovednosti i návyky aplikuje tvořivě. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.	Snaha a úsilí žáka v daném gymnastickém cviku, rytmické gymnastice a bruslení, lyžování	V průběhu daného období 1x za měsíc: listopad prosinec leden únor březen
RYTMICKÁ GYMNASTIKA			
ÚPOLY	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák je aktivní, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Projevuje snahu a úsilí. Dovednosti i návyky aplikuje méně tvořivě. Je tělesně zdatný.		
BRUSLENÍ			
LYŽOVÁNÍ			

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 1. – 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	Stupeň 3 (dobrý) Žák je méně aktivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho sportovní chování a projev jsou málo působivé, dopouští se chyb. Potřebuje pomoc učitele, projevuje jen malé úsilí a snahu. Nemá aktivní zájem o tělesnou kulturu.		
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák je málo aktivní. Rozvoj jeho sportovních schopností a jeho snahu a úsilí jsou málo uspokojivé. Projevuje velmi malý zájem a snahu		
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák je převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho snaha a úsilí je mizivé. Neprojevuje zájem.		
SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY	Stupeň 1 (výborný) Žák je aktivní, projevuje snahu a úsilí. Využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Osvojené dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň. Velmi dobře chápe spolupráci v sportovním týmu a chování vůči spoluhráči.	Sportovní chování, úsilí a snaha při hře, chování vůči týmu a spoluhráčům, radost ze hry	V průběhu celého klasifikačního období 1x za měsíc
	Stupeň 2 (chvalitebný) Žák je aktivní, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Projevuje snahu a úsilí. Dovednosti i návyky aplikuje méně tvořivě. Je tělesně zdatný. V některých sportovních situacích ztrácí soustředěnost a začíná kolísat v chování.		
	Stupeň 3 (dobrý) Žák je méně aktivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho sportovní chování a projev jsou málo působivé, dopouští se chyb. Potřebuje pomoc učitele, projevuje jen malé úsilí a snahu. Nemá aktivní zájem o tělesnou kulturu. Projevuje malý zájem o sportovní hru, jeho postoj je málo aktivní spíše pasivní.		

Oblast Člověk a zdraví	Předmět Tělesná výchova	Období 1. – 3. období	
Oblast	Stupeň	Způsob ověřování	Četnost (min.)
	Stupeň 4 (dostatečný) Žák je málo aktivní. Rozvoj jeho sportovních schopností a jeho snahu a úsilí jsou málo uspokojivé. Projevuje velmi malý zájem a snahu. V sportovních a pohybových hrách je snaha a úsilí mizivé.		
	Stupeň 5 (nedostatečný) Žák je převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho snaha a úsilí je mizivé. Neprojevuje žádný zájem o hry.		

3.14 Nepovinné předměty

Název předmětu

Náboženství

Zkratka předmětu: N

- 1. – 2. období (1. – 5. ročník)**
3. období (6. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět v hodinové dotaci 1 hodina týdně, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému katolickou církví přihlásí alespoň 7 žáků školy. Jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV.

Nepovinný předmět náboženství je určen žákům 1. – 9. třídy z křesťanských rodin a každému dalšímu, kdo o něj projeví zájem. Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“.

Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí. Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Součástí výuky jsou exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci účastní charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. prodejní výstavy, Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí, výtvarné soutěže). Starší žáci se dle aktuálního zájmu mohou podílet na přípravě celoškolních projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Cíle předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka:

- k poskytování základního vhledu do křesťanské nauky, tradice a vede jej k osvojení křesťanských životních postojů a hodnot,
- k seznámení se s odpověďmi katolické církve na otázky o Bohu, člověku a o světě,
- k vlastnímu hledání hodnot a postojů.

Časové rozvržení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k utváření klíčových kompetencí předmětu.

Učitel:

Kompetence k učení:

- vede k třídění informací a na základě jejich propojení je efektivně využívat v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě,
- učí operovat se základními termíny, znaky a symboly, vysvětlí je a uvádí do souvislostí,
- vede k samostatnému pozorování a kritickému posuzování výsledků svého jednání, z nich pak učí vyvozovat závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- vede k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, vede k rozpoznání a pochopení problému,
- učí kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti učí činit rozhodnutí, která je žák schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.

Kompetence komunikativní:

- vede k vyjadřování myšlenek a názorů, k poslouchání „promluvám“ druhých lidí, vede k porozumění jim a vhodné reakci na ně,
- učí rozlišovat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- motivuje k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií.

Kompetence sociální a personální:

- učí vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj,
- vede k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají a dělají.

Kompetence občanské:

- staví na vážnosti vnitřních hodnot člověka,
- učí se vcítit do situace ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení,
- vede k uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- vede k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu a zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka.

Kompetence pracovní:

- učí používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky.

Kompetence digitální:

- využití digitálních technologií a zařízení; kritické myšlení – obsah, autor, cíl; dodržování pravidel Desatera, platných zákonů a autorského zákona

Průřezová téma

■ **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**

- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
- sociální rozvoj – poznávací schopnosti, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost
- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

■ **Výchova demokratického občana (VDO) –**

- občanská společnost a škola, občan, občanská společnost, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

■ **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV) –**

- Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.

■ **Multikulturní výchova (MKV) –**

- kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

- **Environmentální výchova (EV) –**
ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- **Mediální výchova (MV) –**
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
vnímání autora mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení
tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu redakce školního časopisu

Oblast Nepovinné předměty	Předmět Náboženství	Období 1. období		
1. - 3. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ žák dokáže pozitivně vnímat svět, odlišovat slavení od běžného setkání,	<ul style="list-style-type: none"> Události církevního roku, jejich význam, prožívání 	1. – 3.	OSV – osobnostní vývoj – rozvoj schopnosti poznávání; kreativita – sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy; hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy	
☐ objeví působení Boha v dějinách spásy, orientuje se v biblických zprávách, které se dotýkají základů křesťanského života,	<ul style="list-style-type: none"> Dějiny spásy – základní příběhy Starého zákona 	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – sociální rozvoj – poznávání lidí; komunikace; hodnoty, postoje, praktická etika MKV – kulturní diference; etnický původ MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
☐ žák si uvědomuje, že je skrze Ježíše Krista milován Bohem, dokáže reprodukovat biblické příběhy, přijmout výzvu ke spolupráci na díle Božím,	<ul style="list-style-type: none"> Dějiny spásy – Ježíšovo působení, podobenství, ukřižování, zmrtvýchvstání 	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – sociální rozvoj – poznávání lidí; komunikace; hodnoty, postoje, praktická etika MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
☐ ví, co znamená být křesťanem, vnímá potřebu následovat Krista, zná základní pojmy víry,	<ul style="list-style-type: none"> Biblické příběhy vztahující se ke křesťanským svátkům 	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; kreativita	

Oblast Nepovinné předměty	Předmět Náboženství	Období 1. období		
1. - 3. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
			– sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; hodnoty, postoje, praktická etika	
☐ zná základní modlitby a dokáže vyjádřit svůj osobní postoj k modlitbě,	<ul style="list-style-type: none"> Modlitby: Otče náš, Zdrávas Maria, Apoštolské vyznání víry, Desatero 	1. – 3.	OSV – sociální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	
☐ žák zná význam a průběh svátosti, přijme svátosti smíření a oltářní, dokáže se na ně soustředit a využívat je v praktickém životě.	<ul style="list-style-type: none"> Svátosti jako dar a pozvání ke společnému životu ve farnosti Symboly kříže, chleba a vína Mše svatá – její části a prožívání 	3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání; psychohygiena – sociální rozvoj – poznávání lidí; komunikace; hodnoty, postoje, praktická etika	

Oblast Nepovinné předměty	Předmět Náboženství	Období 2. období		
4. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé,	<ul style="list-style-type: none"> Rozměr společenství při mši svaté a objevování vlastního místa v něm 	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí; kreativita VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát MKV – lidské vztahy	
☐ je schopen odpovědět na konkrétní výzvy,	<ul style="list-style-type: none"> Papežské misijní dílo, šíření křesťanství 	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita – sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy; kooperace a kompetence MKV – kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity GV – objevujeme Evropu a svět	
☐ chápe, že život křesťana je nutný ve společenství, které přibližuje k Bohu,	<ul style="list-style-type: none"> Svatí jako naše vzory Ekumenismus – Duch svatý je ten, kdo spojuje 	4. – 5.	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy; komunikace	
☐ dokáže hlouběji prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života,	<ul style="list-style-type: none"> Význam ticha potřebného k naslouchání a osobní modlitbě Svátosti – ustanovení, význam 	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena	
☐ rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat,	<ul style="list-style-type: none"> Blahoslavenství jako životní program křesťana 	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	

Oblast Nepovinné předměty	Předmět Náboženství	Období 2. období		
4. – 5. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení,	<ul style="list-style-type: none"> • Bible – průvodce našim životem • Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu – starozákoní příběhy 	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – sociální rozvoj – poznávání lidí; hodnoty, postoje, praktická etika MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; fungování a vliv médií ve společnosti	
☐ je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet, ☐ rozumí základním druhům modlitby a chování spojenému s modlitbou.	<ul style="list-style-type: none"> • Základní křesťanské modlitby a jejich aplikace do života křesťana • Znalost liturgie církevního roku, osobní zapojení do ní 	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena	

Oblast Nepovinné předměty	Předmět Náboženství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve vztahu k druhým lidem,	<ul style="list-style-type: none"> • Papežské misijní dílo – šíření víry, způsoby pomoci, vidět bližního a jeho potřeby 	6. – 9.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika GV – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; princip solidárního smíru a solidarity	
☐ dokáže komunikovat s Bohem, zvládá verbální i neverbální komunikaci,	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitba jako důležitá součást života křesťana 	6. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – sociální rozvoj – komunikace	
☐ zná a chápe symboly víry (Credo), zná příklady života z víry u biblických postav, národních světců a ocenuje sílu křesťanství, jak se projevilo v národní a místní kultuře,	<ul style="list-style-type: none"> • Poselství spásy v uměleckých dílech • Naše ruce mluví • Národní světci 	6. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita – sociální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika MKV – multikulturalita MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; vnímání autora mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti	

Oblast Nepovinné předměty	Předmět Náboženství	Období 3. období		
6. – 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky
☐ rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou věci světu, zná a toleruje světová náboženství,	<ul style="list-style-type: none"> Ekumenismus – světová náboženství 	6. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – sociální rozvoj – poznávání lidí; hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – multikulturalita	
☐ dokáže přjmout sám sebe a stanovit si své základní životní cíle,	<ul style="list-style-type: none"> Sebepřijetí – člověk, nejmilejší Boží tvor 	6. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace – sociální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika MKV – kulturní diference; lidské vztahy	
☐ chápe nutnost společenství víry, rozvíjení dobrých vztahů mezi lidmi, význam odpuštění.	<ul style="list-style-type: none"> Odpuštění – uvádění Desatera do praxe 	6. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena – sociální rozvoj – mezilidské vztahy; komunikace	

4 Klasifikační řád

Klasifikační řád Základní školy Čechtice, okres Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice je v souladu se zákonem 561/2004 Sb., Školský zákon a vyhlášky č. 48/2005 Sb., projednán a schválen v pedagogické radě 27. 6. 2007 a školské radě 21. 6. 2007.

7.1 *Hodnocení žáka*

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce je hodnocení žáků. Je to složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto předpisu je pomoci všem pedagogům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria, podle kterých budou žáci hodnoceni.

Zásady hodnocení

Při hodnocení průběžném i celkovém pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka a i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Způsoby průběžného hodnocení vzdělávání a chování

Podklady pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- pozorováním aktivity žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- soustavným pozorováním žáka při řešení problémových úloh, při skupinové práci, projektové činnosti,
- soustavným pozorováním úpravy sešitů, samostatných aktivit a domácí úkolů,
- soustavné pozorování aktivit žáka jako jsou např.: výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, zpracování informací, didaktickými testy, vědomostními testy),
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,

- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoliv hodnocení osoby) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.

Základní pravidla pro použití klasifikace

- Klasifikační stupeň z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikační stupeň zahrnuje aktivitu žáka, jeho zájem a snahu v předmětu, estetický projev jak mluvený tak písemný.
- Klasifikujeme zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů na probraném a procvičeném učivu.
- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postupy žáka, práci s informacemi, úroveň komunikace, schopnost řešit problémové situace, schopnost vykonávat činnosti smysluplně, schopnost řešit problémy tvůrčím způsobem, míru zodpovědnosti a tolerance, kterou žák projevuje, změny v chování, postojích a dovednostech, tvořivost žáka.
- Při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
- Písemné práce žáků jsou zakládány do složek.
- Všechny písemné práce jsou včas označeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou.

Kritéria hodnocení žáka

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žáků ve vyučovacích předmětech.

Stupně průběžného hodnocení vzdělávání jsou zaznamenány klasifikací:

- 1 – ve významu výborný
- 2 – ve významu chvalitebný
- 3 – ve významu dobrý
- 4 – ve významu dostatečný
- 5 – ve významu nedostatečný

Stupně průběžného hodnocení chování ve škole a na akcích konaných mimo školu jsou zaznamenány výchovnými opatřeními.

K výchovným opatřením patří:

- *Pochvala*
- *Napomenutí třídního učitele*
- *Důlka třídního učitele*
- *Důlka ředitele školy*

Pochvala

Pochvalu uděluje na návrh třídního učitele ředitelka školy za významný přínos žáka pro dobré jméno školy, za reprezentaci školy popř. za vynikající prospěch a trvale dobré výsledky ve výuce nebo za vzorné chování. Pochvala se vypíše na vysvědčení v daném pololetí, kdy byla udělena.

Ředitelka školy může na návrh Školské rady při ZŠ Čechtice či návrh Městyse Čechtice po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.

Absolventům školy, kteří úspěšně dokončili povinnou školní docházku v 9. ročníku a v průběhu školní docházky vzorně reprezentovali školu, uděluje ředitelka školy po projednání v pedagogické radě čestný list absolventa školy s právem zápisu do kroniky školy.

Absolventům školy, kteří úspěšně dokončili povinnou školní docházku v 9. ročníku, uděluje ředitelka školy pamětní list absolventa školy.

Formy udělení pochvaly:

- pochvala do žákovské knížky
- pochvalný list
- pochvala na vysvědčení
- věcná odměna

Kritéria pro udělení pochvaly:

- aktivní přístup k vyučování
- účast ve školních, okresních, popř. vyšších kolech olympiád a soutěží
- mimořádná aktivita ve sběru léčivých bylin
- pomoc při doučování slabších žáků
- péče o prostředí třídy
- vzorná úprava sešitů, popř. výroba, údržba nebo oprava pomůcek
- pomoc v žákovské knihovně
- účast na mimoškolních aktivitách (divadlo, besídka, akademie, apod.)
- aktivní pomoc při mimořádných situacích (záchrana života, ohlášení požáru a záchrana majetku apod.)

Napomenutí třídního učitele

Napomenutí třídního učitele uděluje třídní učitel za méně závažné porušení Školního řádu. O udělení napomenutí provede zápis do katalogového listu, seznámí s ním prokazatelně zákonné zástupce žáka a na nejbližší pedagogické radě seznámí s udělením napomenutí.

Kritéria pro uložení napomenutí třídního učitele:

- zapomínání školních pomůcek,
- nevhodné a vulgární výrazy mezi spolužáky,
- vyrušování ve vyučování (považuje se také žvýkání, používání mobilních telefonů, bezdůvodné pobíhání, svévolné porušování zasedacího pořádku, obtěžování spolužáků apod.),
- úmyslný pozdní příchod do 1. vyuč. hodiny.

Důtku třídního učitele

Důtku třídního učitele třídní učitel za opakované drobné přestupky proti Školnímu řádu. O udělení důtky třídního učitele se provede zápis do katalogového listu, třídní učitel s ní seznámí prokazatelně zákonné zástupce žáka a na nejbližší pedagogické radě seznámí s udělením třídní důtky.

Kritéria pro uložení důtku třídního učitele:

- opakované zapomínání školních pomůcek,
- zesměšňování spolužáka, hrubé výrazy vůči spolužákovi,
- opakované pozdní příchody do 1. vyuč. hodiny,
- svévolné opuštění školy v době vyučování, včetně přestávek.

Důtku ředitelky školy

Důtku ředitelky školy uděluje na návrh třídního učitele či dalšího vyučujícího ředitelka školy po projednání v pedagogické radě. Ředitelka školy prokazatelně seznámí rodiče žáka s udělením důtky a s důvody, které k ní vedly a důtku je zapsána třídním učitelem do pedagogické dokumentace žáka.

Uvedená výchovná opatření se zaznamenají do katalogového listu žáka.

Kritéria pro uložení důtku ředitelky školy:

- opakované hrubé chování ke spolužákovi,
- spoluúčast na šikaně a zatajování skutečností v případu šikany,
- lhaní nebo úmyslné zatajování důležitých skutečností,
- 1 neomluvená hodina ,
- opakované pozdní příchody do 1. vyuč. hodin,
- kouření ve škole, popř. během mimoškolních aktivit pořádaných školou.

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- Otevřenost k dětem i rodičům, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení.
- Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu.
- Hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními.

Hodnocení výsledků chování a vzdělávání na vysvědčení

Výsledky chování žáka ve škole a na akcích konaných mimo školu se hodnotí následovně (na vysvědčení):

1 – Velmi dobré

2 – Uspokojivé

3 – Neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení Školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanoveními Školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Nepřispívá aktivně k upevňování kolektivu. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Konkrétně především za:

- krádež,
- nadměrné zapomínání učebních pomůcek,
- 2 až 5 neomluvené hodiny ,
- opakované pozdní příchody na vyučování,
- úmyslné ublížení na zdraví spolužákovi,
- aktivní účast a spoluúčast na šikaně,
- hrubé chování k učiteli,
- neoprávněné šíření poplašné zprávy,
- vnášení alkoholu, návykových látek a drog do budovy školy, platí zákaz konzumace, či distribuce těchto látek

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo proti Školnímu řádu; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování.

Konkrétně především za:

- vážné nebo opakované případy šikany,
- těžké ublížení na zdraví spolužákovi nebo ublížení s trvalými následky,
- opakované krádeže (každá krádež se oznamuje na Policii ČR),
- 6 a více zameškaných hodin
- vnášení alkoholu, návykových látek a drog do budovy školy, platí zákaz konzumace, či distribuce těchto látek,
- opakované a obzvlášť hrubé chování k učiteli,
- opakované neoprávněné šíření poplašné zprávy,
- opakované přinesení alkoholu do budovy školy a jeho následnou konzumaci.

Výsledky vzdělávání na vysvědčení se v povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí použitím klasifikace následovně:

- 1 – Výborný**
- 2 – Chvalitebný**
- 3 – Dobrý**
- 4 – Dostatečný**
- 5 – Nedostatečný**

Při hodnocení stupněm klasifikace se použije na vysvědčení pro 1. – 5. ročník číslice, pro 6. – 9. ročník se použije slovní označení.

Výsledky vzdělávání se v povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí v případě použití slovního hodnocení následovně (slovní hodnocení povoluje v závažných případech ředitel školy na základě žádosti rodičů):

Při hodnocení prospěchu žáka může být u žáka se **specifickými vývojovými poruchami učení** ve všech vyučovacích předmětech použito slovní hodnocení. Slovní hodnocení musí vystihovat úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka s SPU na vysvědčení může být vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce.

Charakteristika klasifikačních stupňů

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvůrčivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvůrčost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvůrčost. Ústní a písemný projev míval menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosť, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvůrčivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky,

grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvorivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Převedení slovního hodnocení do klasifikace a naopak

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

Celkový prospěch žáka

je vyjádřen v prvním až devátém ročníku školy těmito stupni:

Prospěl s vyznamenáním

Prospěl

Neprospěl

Nehodnocen

Žák je hodnocen stupněm:

- a) "prospěl s vyznamenáním", *není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než "chvalitebný", průměr z povinných předmětů není horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré;*
- b) "prospěl", *není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm "nedostatečný";*
- c) "neprospěl", *je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm "nedostatečný",*
- d) „nehodnocen“, *pokud bude žák v některých předmětech nehodnocen ani v náhradním termínu, ale pouze na konci 1. pololetí.*

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

Pracoval úspěšně

Pracoval

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn). Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žákovi, který úspěšně ukončil 9. ročník, popřípadě 10. ročník, se vydá vysvědčení s doložkou o získání stupně základního vzdělání. Toto vysvědčení je označeno evidenčním znakem složeným z velkého tiskacího písmene / roku vydání a katalogového čísla žáka. Evidenční znaky jsou pro každé vysvědčení jedinečné.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné ani hodnocení v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Pokud ředitel školy určil pro hodnocení žáka náhradní termín (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona), je žákovi na konci pololetí vydáno vysvědčení. V předmětech, ve kterých žák bude hodnocen v náhradním termínu, se na vysvědčení vydaném na konci pololetí vyplní

”**nehodnocen**“ nebo „**nehodnocena**“. V rubrice „Celkové hodnocení“ se na konci 1. pololetí uvede „**nehodnocen**“ nebo „**nehodnocena**“ a na konci 2. pololetí „**neprospěl**“ nebo „**neprospěla**“. V 1. pololetí je možné žákovi vydat výpis z vysvědčení. Po hodnocení v náhradním termínu je žákovi vydáno nové vysvědčení.

Pokud žák koná v souladu s § 53 školského zákona opravné zkoušky, vydá mu škola na konci 2. pololetí vysvědčení. Po vykonání opravných zkoušek je žákovi vydáno nové vysvědčení, a to i v případě, že se hodnocení z předmětů, ze kterých žák konal opravné zkoušky, nezměnilo. Pokud se žák k opravným zkouškám nedostaví, nové vysvědčení mu vydáno nebude. Na vysvědčení vydané po opravných zkouškách se uvádí hodnocení za 1. i 2. pololetí. Pouze v případě, že vysvědčení v 1. pololetí vydávala jiná škola, bude uvedeno hodnocení pouze za 2. pololetí.

Má-li zákonny zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím ředitelka školy v daném předmětu, požádají zákonny zástupci krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonny zástupci.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonny zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonny zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znova do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Sebehodnocení žáka

Sebehodnocení své práce provádí žák 1 x za čtvrtletí. Sebehodnocení žáka je vždy stvrzeno podpisem třídního učitele.

Zásady sebehodnocení prospěchu žáka:

- vhodná náročnost,
- schopnost posoudit se objektivně,
- ohledy vůči věku,
- možnost indispozice,
- uplatňování sebekritiky,
- pozitivní sebekritika,
- ocenění sama sebe,
- schopnost přiznat si chybu.

Komisionální a opravné zkoušky

Žák koná komisionální nebo opravnou zkoušku:

- pokud nejvýše ze dvou předmětů (kromě předmětu výchovného zaměření) na konci školního roku neprospěl a pokud již neopakoval ročník na 1. nebo 2. stupni (opravné zkoušky);
- pokud zákonný zástupce žáka podá do tří dnů od prokazatelného seznámení s klasifikací podnět k přezkoušení z některého předmětu a ředitel školy nebo krajský úřad se rozhodne vyhovět tomuto podnětu;
- pokud žák plní povinnou školní docházku na zahraniční škole v ČR či v zahraničí.

Komise

Komisi jmenuje ředitelka školy, v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komisi tvoří:

- předseda (ředitelka školy nebo jím pověřený vyučující), v případě, že ředitelka školy je vyučujícím daného předmětu jmenuje předsedu krajský úřad z řad pedagogů školy;

- zkoušející učitel (je jím vždy ten, který danému předmětu v dané třídě vyučuje, popř. vyučuje ve třídě, kam je spádově zařazen žák, který plní povinnou školní docházku na zahraniční škole), popřípadě jiný vyučující předmětu;
- přísedící, kterým je učitel stejného nebo příbuzného předmětu.

Opravné a komisionální zkoušky

- Uvedené zkoušky se konají v předem stanoveném termínu.
- Termín zkoušky je žákovi a jeho zákonným zástupcům prokazatelně oznámen při převzetí výpisu z klasifikace za první nebo druhé pololetí.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s platným vzdělávacím programem.
- Žák koná v jeden den jen jednu opravnou zkoušku.
- O výsledku zkoušky rozhoduje komise na základě hlasování.
- O každé zkoušce se vede protokol, který podepisují všichni členové komise, a po skončení zkoušky se stává součástí pedagogické dokumentace žáka.
- Pokud žák uspěje, je mu vydáno vysvědčení za příslušné pololetí s datem, kdy vykonal poslední z opravných zkoušek.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
- Ředitel školy oznámí zákonnému zástupci prokazatelně výsledek opravné nebo komisionální zkoušky.
- V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

Klasifikace žáků se specifickými poruchami učení

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. U žáka prvního až devátého ročníku s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:

- možnostech žáka a jeho nadání
- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

ZŠ Čechtice, okr. Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice
Školní vzdělávací program Čechtice, verze 1.0

Klasifikační řád Základní školy Čechtice, okres Benešov, Na Lázni 335, 257 65 Čechtice je
v souladu se zákonem 561/2004 Sb., Školský zákon a vyhlášky č. 48/2005 Sb., projednán a
schválen v pedagogické radě 27. 6. 2007 a školské radě 21. 6. 2007.

5 Evaluace školy

Výsledkem autoevaluace školy je strategický plán na pětileté období. Tento plán je každoročně vyhodnocován a upravován. Závěrem z každoročních evaluačních činností je Vlastní hodnocení školy, které se zpracovává za období 2 školních roků.

Vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vlastní hodnocení školy stanoví §12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Autoevaluace bude provedena ve 2 oblastech:

- oblast všeobecná,
- oblast prováděná na úrovni třídy.

CÍL		INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLY NEBO JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ	Soulad ŠVP s RVP	Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, otevřenosť školy, přístup k žákům se SPU, personalistika, image, kultura, klima, humanistická pedagogika, uplatnění žáků, dokumentace.		
	Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP		Česká školní inspekce – zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem Hodnocení krajem	Dle prováděné kontroly ČŠI
	Personální obsazení			
	Management			
	Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtu a závazných ukazatelů	Veřejnosprávní kontrola zřizovatelem	2x ročně
	Odborné oblasti – Revize Kontroly BOZP, PO apod.	Technický stav, předpisy, dokumentace	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů	Revize dle plánů, škola neovlivní
Úroveň vědomostí	Hodnocení úrovně práce ředitelky školy	Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů	Hodnocení zřizovatelem	Čtvrtletní podklady
		Výsledky testů	vědomostní a dovednostní testy v 5. a 9. ročníku	Každoročně

CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
a dovedností			
Komplexní rozbor marketingu	Prostředí, demografický vývoj, trhy, konkurenční analýzy, příležitosti, rizika	Veřejnosprávní kontrola zřizovatelem	5 let
Image	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky - učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel	1x za 2 roky
Kultura	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky - učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel	1x za 2 roky
Klima	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky - učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel	1x za 2 roky
SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, hrozby	Přehledy – učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel, k dílčím otázkám příležitostně	1x za 2 roky
Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	1x za rok
Sponzoring a získávání grantů	Získání prostředků od sponzorů Úspěšnost grantů	Vedení přehledů	1x za rok
Public relations	Články v tisku – četnost Rozhlasová vysílání Akce pro veřejnost	Přehled o článcích v tisku a o relacích	1x ročně
Demografický vývoj, zájem o školu	Žáci nastupující do 1. ročníku, důvod k výběru školy	Dotazník pro rodiče, seznamy žáků	1x ročně

CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	<p>a) úroveň pedagogického procesu jednotlivé části výroční zprávy</p> <p>b) hospodaření – čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost</p>	<p>a)Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení b)Vlastní hodnocení školy</p> <p>c)Výroční zpráva ekonomická</p>	<p>1x ročně 1x za 2 roky</p> <p>1x za rok</p>
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, tematické plány úroveň vedení dokumentace aktivita a iniciativa práce pro školu	Hospitace, pohospitační rozhovor, kontroly testů, sešitů, vedení přehledů o soutěžích, vedení přehledů o vzdělávání pracovníků kontrola kontroly dokumentace, vedení přehledů, zhodnocení osobním pohovorem při přidělování osobního příplatku, vyhodnocením portfolia	<p>1 x ročně každoročně</p> <p>každoročně</p> <p>3 x ročně</p> <p>1 – 2 x ročně</p>
Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby)	Vedení přehledů, zpráva výchovné poradkyně	
	Úroveň závěrečných	Vyhodnocení prací – doporučení k prezentaci	1x za rok

CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
	prací 5. a 9. ročníku		
	Úroveň obhajoby závěrečných prací	Vyhodnocení prací – úspěšnost prezentace	1x za rok
Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Výsledky srovnávacích testů	Vědomostní a dovednostní testy v 5. a 9. ročníku,	1x za rok
Výchovné problémy	Neomluvená absence	Vedení přehledů – třídní učitel a výchovná poradkyně	2x za rok
	Šikana – prevence	Dotazník 3. – 9. ročník – výchovná poradkyně, třídní učitel	
	Monitoring - drogy	Dotazník SPJ koordinátora v 5. – 9. třídě	1 x za rok
Škola z pohledu nastupujících absolventů – po 1 roce působení	Na co nepřipraven Kladné hodnocení Záporné hodnocení Uvádějící učitel	Dotazník	1x za rok
Postoj rodičů ke škole	Dle částí dotazníků	Dotazník	1x za rok
Postoj žáků ke škole	Dle částí dotazníků	Dotazník	1x za rok
Hodnocení školy pedagogy	Dle částí dotazníků	Dotazník	1x za 2 roky
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení, nedoporučení, opakovat	průběžně

CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
Kvalita vyučovacího procesu	Viz. záznam z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + pohospitační rozhovor	2x ročně
	Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, vzájemné hospitace)	průběžně
	Vztah učitel x žák	Pozorování	průběžně
	Spolupráce se žákovskou radou	Jednání ŽR	průběžně
	Spolupráce se SRPDŠ	Zápisy z rady rodičů, třídních schůzek	průběžně
	Úroveň písemných prací	Kontrola	1x ročně
	Úroveň zpracování tematických plánů	Kontrola	1x ročně
	Plnění tematických plánů	Vedení přehledu	3x ročně
	Integrovaní žáci	Kontrola individuálních plánů	1x ročně
Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	1x ročně
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní kontakty	průběžně
Vedení pedagogické dokumentace	Kontrola	Kontroly třídních knih a záznamů Kontroly třídních výkazů	10x ročně 2x ročně

CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny předchozí indikátory, výsledky ČŠI, úroveň závěrečných prací	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio	1x ročně
Výsledek pedagogického působení (okamžitý)	Jak žáci rozumí x nerozumí Proč jsme nestihli Co se líbilo x nelíbilo	Diskuse se žáky Pohovor se žáky	průběžně
Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo	Testy, písemné práce, vstupní prověrky	průběžně
Kvalita vyučovacího procesu	Metody, vystupování, řečové schopnosti ...	Vzájemné hospitace, audio nebo videonahrávka rozbor hodiny	průběžně
Zpětná vazba učitel x žák	Dotazník	Dotazník hodnocení učitele žákem (doporučit, pouze ve vyšších ročnicích)	1x za rok
Komplexní osobní růst	Studium, příspěvky do odborného tisku, osvědčení, nejlepší práce svých žáků, výsledky testů Kalibro, úspěchy v soutěžích apod., závěrečné práce	Portfolio	průběžně

Příloha č. 1 ŠVP Čechtice, verze 1.0

Školní družina

Funkce ŠD:

- školní družina je důležitý výchovný partner rodiny a školy,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicap,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Školní družina musí být:

- místo pro zájmové vyžití dětí,
- místo pro regeneraci sil dětí po vyučování,
- místo pro rozvíjení tvořivosti,
- místo pro posilování sebevědomí,
- místo pro radost,
- místo pro komunikaci vychovatelek a rodičů, (poskytovat rodičům informace o činnosti ŠD, o připravovaných akcích, aj.).

Podmínky pro činnost:

- inspirující, nestresující prostředí,
- účelově vybavené prostory družin s možností kreativního uzpůsobení,
- hrací chodba s pracovním koutkem,
- možnost využívání prostor školy:
  - tělocvičny (velká, střední i malá),
  - počítačové učebny,
  - cvičná kuchyňky,
  - knihovny,
  - projekce (video, DVD),
  - sportovní areál,
  - učebny VV,
  - koutek se stolem na tenis
  - vhodné okolí školy.

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit,

nabídka pomůcek, her . Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti)

Výchovné programy ŠD

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů,
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatkami z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- Výchova k odpovědnosti za svou osobu
- Výchova k odpovědnosti za své zdraví
- Výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- Dodržování osobní hygieny
- Posilování tělesné zdatnosti
- Rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (*Člověk ve společnosti*)

- Kultivace slovního i mimoslovního projevu
- Rozvíjení slovní zásoby
- Schopnost vyjádřit se
- Schopnost naslouchat
- Uplatnění se v kolektivu
- Kulturní život

Odpovědnost za své chování

- Řešení různých situací
- Pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- Důvěryhodnost , pravdomluvnost a morální kvality
- Posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- Vypořádat se se stresem
- Řešení životních situací
- Vyrovnaný se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině (*Člověk jako jedinec*)

- Kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- Posilování pozitivního myšlení
- Objektivní hodnocení činnosti každého člena
- Vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny

- Temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- Vytváření společensky žádoucích hodnot
- Vytváření základů právního vědomí
- Úcta, porozumění, tolerance
- Schopnost a ochota pomoci
- Vytvoření vlastního sebevědomí
- Posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- Prevence sociálně patologických jevů: drogy, alkohol, kouření
  - Delikvence
  - Virtuální drogy
  - Šikanování, vandalismus, násilné chování
  - Rasismus
- Podobnost a odlišnost lidí
- Rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- Možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- Tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- Přinášet nové podněty, obohatovat poznatky

Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme:

vztah ke své škole, městu, státu,
vycházky, výlety, poznatky z cest.

Lidé kolem nás:

příbuzenské vztahy v rodině,
vztahy mezi dětmi,
vztahy ke škole,
pravidla soužití,
chování lidí-pravidla slušného chování,
principy demokracie,
základní lidská práva a práva dítěte,
práva a povinnosti.

Lidé a čas:

regionální pověsti a báje,
tradice, zvyky, odlišnost způsobů života,
návštěva kulturních institucí-muzeum, hvězdárna,
knihovna, galerie,
orientace v čase.

Člověk a příroda:

Rozmanitost živé a neživé přírody
Ochrana přírody – praktické poznávání přírody
Proměny přírody, roční období
Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
Likvidace odpadů – třídění odpadů

Člověk a svět práce:

Tradiční i netradiční materiály
Elementární dovednosti

Další zaměření aktivit ŠD

- pohybové a tělovýchovné aktivity,
- výtvarné činnosti,
- rukodělné činnosti,
- hudba, zpěv a tanec,
- literárně – dramatická činnost,
- přírodovědná a vlastivědná činnost,
- výpočetní technika.

Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině:

Dětem umožňujeme v době pobytu ve školní družině rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených kroužcích.

• Kroužky ŠD:

- výtvarný kroužek
- dramatický kroužek

Mimo tyto kroužky se děti seznámují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zapracované v týdenní skladbě zaměstnání.

Konkrétní aktivity jsou zahrnuty v ročním plánu školní družiny a knihovny a informačního centra, který vypracovává vedoucí vychovatelka a knihovnice ve spolupráci s vyučujícími

Příloha č. 2 ŠVP Čechtice, verze 1.0

Knihovna a informační centrum školy

Funkce knihovny:

- Knihovna a informační centrum jsou zdrojem informací pro studium,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicap,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Vybavení prostor:

Knihovna:

- počet míst 20,
- kopírovací stroj ve sborovně,
- CD přehrávač,
- tituly – literatura pro děti, (beletrie a naučná literatura pro děti, časopisy pro děti), odborná pedagogická literatura,
- beletrie je tříděna podle jmenného katalogu, pro mladší čtenáře zvlášť,
- odborná literatura je tříděna podle jmenného katalogu,
- dětské časopisy jsou vloženy v pořadači.

Projekce a informační centrum:

- počet míst 20,
- 20 PC se dvěma tiskárnami, scanjet, vypalovací jednotka, vázací systém,
- přístup na Internet.

Cíl:

- Naučit dovednosti pracovat s informačními a komunikačními technologiemi
- Naučit žáky využívat tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací
- Umožnit nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů
- Učit je tyto informace zpracovat

Tradiční akce knihovny

1. Besedy s jednotlivými třídami, orientace v knihovně
2. Dovednosti (internet, skenování, kopírování, tisk, svázání celé práce žákovské odborné činnosti)

3. Vítání nových knih (besedy o nových knížkách s ukázkami a s možnosti her a dramatizace pro 1. a 2. stupeň podle zájmu)
4. Soutěže pro mladší a starší žáky (hádanky tajenky rébusy a soutěž typu Kdo jsem)
5. Účast v soutěžích vyhlášených Obecní knihovnou
6. Orientace v audiotéce
7. Promítání filmů podle zájmu žáků a přání učitelů
8. Pravidelné relace do školního rozhlasu, novinky z knihovny a výsledky soutěží
9. Výstavky nových knih, prodejní výstavy knih

Základní systém využití knihovny

Konkrétní aktivity jsou zahrnuty v ročním plánu školní družiny a knihovny a informačního centra, který vypracovává vedoucí vychovatelka a knihovnice ve spolupráci s vyučujícími.

Příloha č. 3 ŠVP Čechtice, verze 1.0

Dobíhající předměty v období 2019/2012

ruský jazyk